C64/128/AMIGA

Norge: 24 kronor Finland: 15:50
16-29 JANUARI 1992
ÅRGÅNG 7 ● NR 1

DATOR Magazin

Sveriges Största Datortidning!

19,90 INKL. MOMS

THE SIMPSONS
TV-succén som datorspel

Commodores nya Amiga i test!

Lådan som ger 16 miljoner färger

EXTRA MÅNGA SPELFUSK

5 sidor för nybörjare!

Testat:
- ✓ Macro 68
- ✓ 3D Pro

563-01

PROTAR A 500 HD

DET PERFEKTA HÅRDDISKSYSTEMET

Överför upp till ca 1 Mb/s data under Amiga Dos med Quantum hårddiskar (övriga från ca 650-900 Kb/s).
A 500 HD ger dig en kapacitet som du endast har kunnat drömma om tidigare. Finns i storlek från 20 Mb upptill 425 Mb.

Tillverkad och utvecklad i Tyskland

Just plug and play

SCSI
Upp till 8 Mb autokonfig minne

A 500 HD PRISER:

A 500 HD-20 Mb HD (Seagate).	3.890
A 500 HD-40 Mb HD (Seagate 28 ms).	4.890
A 500 HD-50 Mb HD (Seagate 28 ms).	5.290
A 500 HD-52 Mb HD (Quantum 15 ms).	5.790
A 500 HD-80 Mb HD (Seagate 21 ms).	7.390
A 500 HD-105 Mb HD (Quantum).	8.190

Lägg till nedanstående priser för extra minne med extern strömförsörjning:

1 Mb minne för A 500 HD + Strömförs.	990
2 Mb minne för A 500 HD + Strömförs.	1.490
4 Mb minne för A 500 HD + Strömförs.	2.690

Alla hårddisksystem med Quantum drivverk har 2 års direkt utbytesgaranti.

protar Visto skärm

14" RGB/TTL färgskärm med kablar för både Amiga och Atari ST.

2.690

STEREOMASTER

Ny suverän stereosampler från Microdeal. Samplingsfrekvens i stereo upp till 27.9 Khz (Mono 55.9 Khz). Programmet gör bl a 3D bild av ljud samt har massor av funktioner. Kabel medföljer.

450

Amiga 500 Plus

Med ECS, WB 2.0, 1 Mb minne. Protar 52 Mb hårddisk med 2 Mb minne samt extra strömförsörjning. (Ger totalt 3 Mb).

10.950

Mega Midget Racer

Acceleratorkort för A500 & 2000

68030-25Mhz + MMU	5.250
68882-25Mhz Matteproc.	1.950
68882-33Mhz Matteproc.	2.350
2 Mb minneskort	2.450
030-25Mhz + 2 MB RAM	6.250
030-25Mhz + MMU + 2 MB	7.450

LÖSA SCSI HÅRDDISKAR

Quantum 52 Mb LPS	2.450
Quantum 105 Mb LPS	3.950
Quantum 210 Mb	7.950
Syquest 44R löstagbar	3.950
44R Cartridge	850
Syquest 88R löstagbar	5.250
88R Cartridge	1.350

SVENSKA BÖCKER FRÅN PAGINA

Programmera 68000.	275
Programmera i C.	490

DeluxePaint IV

Ritar och animerar nu även i HAM-upplösning. Förvandlar ett objekt till ett annat. (Metamorphosis). Flertal nya funktioner och finesser.

825

Lattice C

Mest använda & kompletta programmeringspaketet med kompilator, avlusare, assembler samt mycket mera

1.990

VI ÄR AUKTORISERAD ÅTERFÖRSÄLJARE FÖR:

COMMODORE
NEC & STAR

Ring eller skriv för ett examplar av vår nya prislista. Något du inte finner i annonsen? Ring gärna!

DIGIVIEW MEDIA PAKET

DigiView Gold 4.0
Digitalisering i färg.
DigiPaint 3
HAM ritprogram.
Elan Performer 2.0
Presentationsprogram.

1.590

Supra Modem

SupraModem 2400 Plus kan hämta eller sända data upp till 9.600 baud. Levereras med program och alla kablar. 2 års garanti.

1.875

Amiga böcker Addison-Wesley

User Interface Style Guide.	195
Hardware Ref. Manual 3rd Ed.	215
Includes & Autodocs 2.0.	295
Rom Kernel: Devices.	215
Rom Kernel: Libraries.	295

Libraries kommer i slutet av Januari!

Superbase 4 Pro

Bästa databasprogrammet alla kategorier enligt bl a engelska tidskrifter. Använd bilder, ljud med mera direkt i dina register. Nätverksstöd. Filkompatibel med IBM versionen.

1.990

MUSIKPAKET

Bars & Pipes Professional
Det bästa musikprogrammet för Amiga.
Enligt de flesta tidningar och musiker.
Midi Interface från Disc Company
av mycket hög kvalitet med 1 in, 2 ut, 1 ut/genomgång samt seriegenomgång.

2.650

protar A 500 HD

52 Mb hårddisk
1 Mb minne
Extra strömförsörjning

6.450

Power PC Board Turbo

PC Emulator som arbeter med 11 Mhz. Stödjer bl a CGA, EGA och VGA samt hårddisk. Har 1 Mb minne och klocka. MS Dos 4.01 medföljer. Finns även för A500 Plus och A2000.

2.450

NYTTOPROGRAM

GRAFIK & VIDEO

Art Department Professional 2 - JPEG.	1.890
Distant Suns 4.0 - astronomiprogram	690
Imagine - 3D/Raytracing/Anim/24-bit.	1.790
Map Master - för Imagine.	475
OGII Pro Video - Shereff Systems **NY!**	1.450
Pixel 3D 2.0 - gör om 2D till 3D objekt, konverterar mellan 3D program (imagine/3D pro mm)	790
Real 3D Pro - 3D/Raytracing/Anim.	3.250
Scenery Animator - 3D värld, fraktaler.	650
Kara Fonts: Animfonts 4 **NY!**	490
Kara Fonts: Headlines 3 **NY!**	645
Vista Professional - Gör egna landskap.	950

MUSIK - LJUDBEHANDLING

Audiotion 4 - suveränt, realtidseffekter.	690
SuperJam! - Musik utan att vara proffs.	890

ORD- OCH TEXTBEHANDLING

Turbo Text - Oxxi.	690

PROGRAMMERING

AMOS Creator - Basic, senaste vers.	450
AMOS 3D - utökning för AMOS.	295
AMOS Compiler - få snabbare program.	275
Devpac 2 - integrerat assemblerpaket.	450
Modula 2 - populärt för realtidsprogram.	1.290
Visionary - skapa dina egna äventyr.	690

ÖVRIGT

DemoMaker - Gör dina egna demos!	290
Directory Opus - Allt i allo, filhantering	425
Diskmaster II - filhantering m m.	490
Hyperbook - gör egna register m m	690
Professional Calc - Golddisk **NY!**	1.750

TILLBEHÖR

DISKETTSTATIONER

Protar Drive 3,5 - extern, av/på-knapp	650
Roctec Drive 3,5 intern för Amiga 2000	750
Roctec Superslim 3,5 extern för Amiga	790

GRAFIKKORT (A500/2000)

DCTV PAL - 24-bitar, Framegrabber	6.450
Impact Vision 24 - PIP, Genlock m m	21.250

HÅRDDISKSYSTEM/KORT

Impact Series II A500-52 Mb.	5.850
Impact Series II A500-105 Mb.	8.250
A2000 Hardcard-52Mb 0/8 Mb RAM.	4.950
Dataflyer IDE interface A2000 **NY!**	950
Dataflyer IDE/SCSI i/f A500 **NY!**	2.290
Dataflyer IDE/SCSI i/f A2000 **NY!**	1.490

MINNESEXPANSION (A500)

Baseboard 2Mb exp. upp till 4Mb.	1.890
Per 2 Mb för Baseboard kortet.	990
Protar Ram - 512Kb + klocka + av/på.	390

MIDI INTERFACE (A500/2000/3000)

1 in, 2 ut, 1 ut/genom + seriegenomgång	295

MODEM - EXTERNA + KABLAR

SupraModem 2400-x + program.	1.290
SupraModem 2400 Plus + program.	1.890

MODEM - EXTERNA + KABLAR

US Robotics Courier-HST v.42 bis.	6.350

MÖSS FÖR AMIGA & ATARI ST

Naksha Upgrade Mus - 2 års garanti.	375
Opto-mekanisk mus.	290
Optisk mus med hög uppl. + matta.	490

STEREOSAMPLERS

Audio Engineer+ - Samplingens Rolls!	2.450
Sound Master **56.1 Khz.** - Hög kvalitet.	1.390

ÖVRIGT

Amiga 500 Plus - WB 2.0, 1 Mb m m.	4.190
Kickstart Switcher (mellan 1.3/2.0).	275
Posso Mediabox för 150 3,5" disketter.	175
Sony 3,5" disketter 10-pack.	75

BÖCKER

ABACUS

Amiga C for Beginners.	175
Amiga C for Advanced Programmers.	275
Amiga Desktop Video Power.	245
Amiga Machine Language.	195
Best of Amiga Tricks & Tips + disk.	245
Dos Inside and Out med 2.0 + disk **NY!**	205
Printers Inside & Out + disk.	275
Using ARexx on the Amiga + disk.	275

ADDISON-WESLEY

Amiga User Interface Style Guide.	195
Hardware Ref. Manual (ECS/Zorro) **NY!**	215
Rom Kernel: Includes & Autodocs 2.0.	295
Rom Kernel: Devices **NY!**	215
Rom Kernel: Libraries (slutet av Januari).	295

BANTAM BOOKS

Amiga Dos 3rd ed. täcker upp till 2.04.	245

IDG PUBLISHING

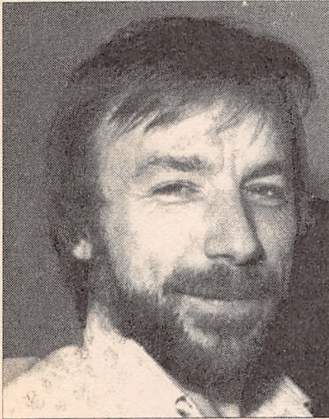
Official Amiga Dos 2 Companion.	225
Official Amiga Vision Handbook.	225

Docado

040-49 74 80
Derbyvägen 24 • 212 35 Malmö. Eller faxa in din order på telefon 040-49 49 35.

Leveransvillkor: Priser och tillgänglighet kan komma att ändras utan vidare meddelande. Katalog skickas kostnadsfritt. Garantitid enligt gällande tillverkares normer. Leveranstid 1-3 dagar om varan finns i lager, annars ca 1-2 veckor.
Inskickade order: För att slippa postens avgifter sätt in pengar på vårt postgiro 20 27 79-5 tillsammans med din order, adress samt telefonnummer. Observera att ovanstående gäller vid köp över 500 kronor och endast för kunder i Sverige. För kunder i övriga Norden tillkommer frakt.

Äntligen en sansad våldsdebatt

Debatten om våldet i datorspel verkar äntligen ha tagit en ny vändning. Nu i riktning mot sans och förnuft.

Äntligen, efter tre års hetsjakt, kan vi få en debatt baserad på fakta. Inte på myter och ryktesspridning.

Våldsskildringsrådet har, efter en årslång studie, kommit fram till vad branschen hävdat hela tiden, nämligen :

✓ Att det INTE finns datorspel där kvinnor styckmördas, våldtas eller gravida kvinnor körs över.

✓ Att det ingenstans i Sveriges avlånga land går att uppbringa de omtalade nazistiska datorspelen där judar gasas.

När Våldsskildringsrådet satte press på upphovsmakarna till dessa uppgifter, teologie studerande Gudrun Rosén, samt barnmiljörådets ordförande Margareta Persson, så fick båda erkänna:

- Nej, vi har inte själva sett de här våldsspelen, bara hört talas om dem...

Helt i onödan har alltså några få personer skapat stora rubriker i dagstidningarna och skrämt slag på tusentals föräldrar. Skadorna för branschen är svåra att uppskatta. Men utan tvekan har debatten minskat försäljningen. Många föräldrar har givetvis ryggat tillbaka när de läst att ''6-åringar lär sig styckmörda i datorspel'' (Expressen sommaren 1988).

Tack, Våldsskildringsrådet. Som journalist är det skönt att få uppleva att även statliga myndigheter börjat kolla sanningshalten hos uttalanden från s k experter.

Det här betyder inte att debatten om våldet i datorspel är över. Fortfarande finns det ett grovt våld i vissa datorspel. Ett våld som med rätta kan ifrågasättas. Men nu kan debatten om detta våld ta ny fart igen, på en sansad nivå.

Själv skulle jag vilja se fler spel som kombinerar spänning och samtidigt ger kunskaper och allmänbildning. Jag tror inte det är någon omöjlig kombination. Ta till exempel datorspelet Sim Earth, som både är spännande och ger kunskaper om hur naturen fungerar och riskerna med miljöförstöring.

Varför kan inte Våldsskildringsrådet hjälpa till här och ge bidrag så vi får en svensk översättning av detta utmärkta spel? Sådana insatser tror jag gör betydligt mer nytta än att fördömma sådant som är dåligt. Hjälp till att skapa alternativ!

Under mina samtal med Våldsskildringsrådet har det framskymtat att Våldsskildringsrådet kan tänka sig att ge ekonomiska bidrag till sådana projekt. Gå på rådet och testa i praktiken om samhället vill hjälpa till att ge alternativ.

Hittills har Våldsskildringsrådet delar ut nära 1.5 miljoner kronor till olika projekt som drivs av föreningar och organisationer. Några av dessa projekt har handlat om att informera om effekterna av våldsskildringar på video. Andra projekt har handlat om att hjälpa ungdomar att göra egna videofilmer eller musikprojekt.

När får vi det första datorspelsprojektet?

Svaret är enkelt: Aldrig, om inte alla entusiaster ute i landet själva tar initiativet. Så, sätt fart nu!

Har ni en bra idé, varför inte ta kontakt med Våldsskildringsrådet, tel: 08 763 30 21.

Lycka till!

Christer Rindeblad

REDAKTION

Adress: Datormagazin, Box 6688, S-113 84 Stockholm.
Tel: 08-33 59 00.
Telefax: 08-728 85 57 (Redaktion).
BBS: 08-728 85 90, 728 89 40 (Endast prenumeranter)

Chefredaktör&Ansvarig utgivare: Christer Rindeblad
Bitr.red.chef: Patrik Nilsson
Layout: Ursula Engström, Birgitta Geissmann
Nöjesredaktör: Lars Jansson
Testredaktör: Peter Kerschbaumer
Red-Sekreterare: Jeanette Lagerholm

MEDARBETARE I DETTA NUMMER

Christer Bau, Pontus Berg, Göran Fröjdh, Christian Grip, Jörgen Holmstedt, Anders Kofoed, Erik Lundevall, Lennart Nilsson, Anders Reuterswärd, Pia Wester

PRENUMERATION

TITEL DATA: Tel: 08-729 00 40, Vardagar klockan 08.30-12.00, 13.00-16.30. Pren.pris Sverige & Norden: Helår: (22 nr) 380 kr. Halvår (11 nr) 195 kr. Korttid (7 nr) 139 kr. Utanför Norden: Helår (22 nr) 440 kr. Halvår (11 nr) 225 kr.

ANNONSER

ANNONSKONTAKTEN AB.
Att: Björn Wenström, Nybodagatan 1, 171 42 Solna. Tel: 08-83 09 15, Telefax: 08-27 37 35

RIPPNING&TRYCK

RIPPNING: Melanders Fotosätteri, STHLM.
REPRO: Valör Repro, Bromma, STHLM.

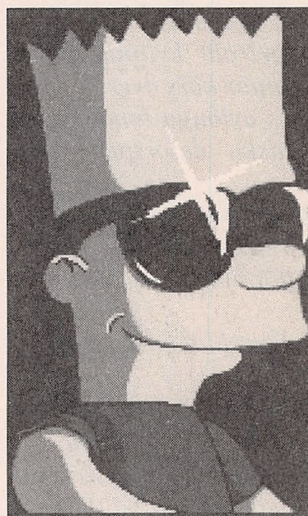
TRYCK: Hedemora-bladet, Hedemora.
UTGIVARE: Bröderna Lindströms Förlags AB, Stockholm.
Verkställande direktör: Gunnar Netz
Marknadschef: Kim Johansson
Annonschef: Göran Backman

ISSN: 0283-3379

Medlem av

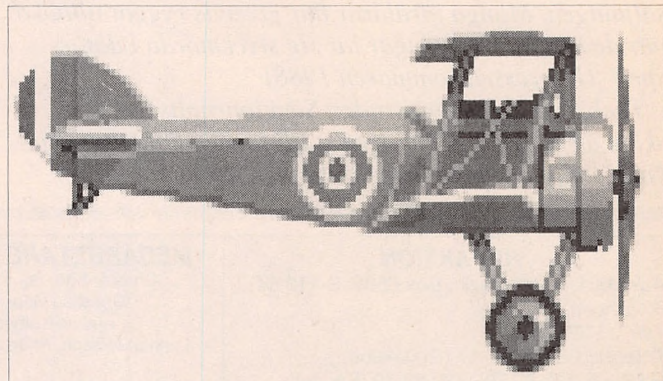

INNEHÅLL

8 SPEL I TEST

Bart möter rymdmutanterna, Lars Jansson möter läderklädda tjejer, Lennart Nilsson möter Röde Baronen, Göran Fröjd möter Sauron - mörkrets furste och Pia Wester möter motvilligt folk i ringen.
Läs mer i Nöjesmagazinet!

ANNONSÖRER

Datormagazin görs med DTP på Amiga med följande produkter.
HÅRDVARA: En 25 MHz Amiga 3 000, sju Amiga 2 000, fyra CBM 1950 multisync färgskärmar, tre Microway flickerfixer, tre Taxan Viking-I 19-tums DTP-skärmar, fem GVP 28 MHz och en GVP 33 MHz acceleratorkort, Sju Hydra EtherNet nätverkskort.
MJUKVARA: Publishing Partner Master, Transcript, DeLuxe Paint III, NT-BBS, ARexx, WShell,NComm, DMZ-Conv.
LEVERANTÖRER: Commodore AB, ProComp, Karlberg&Karlberg, Datakompaniet, Sydelektronik, HK Elektronics.

Ny studie av våldsskildringsrådet:

Våldsspelen en myt!

Datorspel där kvinnor våldtas eller styckmördas existerar inte.

''Experternas'' uppgifter om datorspel med extremvåld har ofta visat sig vara helt felaktiga och har mestadels byggt på okontrollerade rykten.

Den slutsatsen har det statliga Våldsskildringsrådet kommit fram till efter en studie av spelbranschen.

För några år sedan rasade ju en het debatten om våldsamma datorspel i Sverige. Barnmiljörådet med Margareta Persson i spetsen gick ut med hot om censur om inte branschen själva sanerade bort våldet. I kvällstidningarna förekom rubriker om ''6-åringar som lär sig våldta och styckmörda i datorspel''.

Ungefär samtidigt pågick en het debatt om våld i porrfilmer.

Debatten fick till slut den förra regeringen och riksdagen att reagera. Och sommaren 1990 skapades det statliga Våldsskildringsrådet, med uppgift att granska och informera om våld i video och datorspel.

Just datorspel kom direkt i rådets blickfång. Orsaken var pressuppgifter sommaren 1991 om nazistiska datorspel, som bland annat gick ut på att gasa judar. Enligt vissa uppgifter skulle en del av de rasistiska spelen komma från Sverige!

Våldsskildringsrådet tog uppgifterna på stort allvar och började en granskning av hela spelbranschen. Och nu har man alltså kommit med sina slutsatser.

När det gäller nazistiska och rasistiska datorspel gick Våldsskildringsrådet ut med en efterlysning i dagstidningarna. Utan att få napp.

Man skriver nu i sin rapport:

''Rådet lutar åt att det inte på marknaden cirkulerar särskilt många extremvåldsspel av den här karaktären (**rasistiska eller nazistiska red anm**) - vilket det ofta hävdats i debatten.''

Enligt rådet vet man att sådana spel finns utomlands. Men man har inte kunnat finna dem i Sverige.

Samma sak med s k sexspel och spel med extremvåld. Alltså rykten om spel där gravida kvinnor körs över, styckmördarspel och våldtäktsspel.

Rådet skriver:

''Vi har aldrig läst eller hört någon som med egna ögon sett ett sådant spel. Uppgifterna från teologie studerande Gudrun Rosén (**en av experterna. red anm**) dementerar hon själv när vi talar med henne. Nej, några sådana spel såg hon aldrig, men däremot hörde hon ju talas om dem.''

''De våldtäktsspel Margareta Persson, barnmiljörådets ordförande, slutligen åsyftade hade hon inte heller sett med egna ögon.''

Rådets slutsats är att mycket av debatten kring datorspel byggt på obekräftade rykten och myter. Ingenting talar för att att det finns den typen av spel som ofta dragits fram i debatten.

''Tvärtom, skriver rådet, tycks dataspelsmarknaden i hög utsträckning vara fylld av fantasifulla, lekfulla och framför allt spännande spel; vilket till en del tycks ha kommit bort i debatten.

Våldsskildringsrådets huvudsekreterare, Richard Lagercrantz, säger till Datormagazin att man kommer att fortsätta följa utvecklingen av datorspel. Man vill också på olika vis stödja forskning på området.

Christer Rindeblad

Richard Lagercrantz och Olle Palmborg från våldsskildringsrådet tycker att datorspel är spännande.

Joysticksproblem

Flera läsare har hört av sig efter den stora joysticktesten i nr 22-91. De har haft problem att få tag i ''vinnaren'' The Bug. The Bug distribueras i Sverige av Wendros och kostar 198 kronor. Intresserade butiker kan ringa dem på telefon 08-774 04 25.

I mitten av januari räknar de med att ha fått en ny leverans.

Joystickredaktionen

PRESSTOPP! 2.0 I SVERIGE

Precis före pressläggningen av detta nummer meddelade svenska Commodore att AmigaDos 2.0 nu kommit till Sverige och finns klart för leverans.

Priset är fastställt till ca 900 kronor och inkluderar nya ROM-kapslar, Workbenchsdisk, Extras-disk och Font-disk. Och naturligtvis en tjock handbok med beskrivning av det nya operativsystemet.

ELLJIS

AMIGA PAKET!!!

AMIGA 500
RF, 2 st TAC-2, 10 disk, musmatta, ordbehandling, grafik, musik, pussel, 512 Kb extraminne, 40 st spel, tipsprogram.
(Delarna i paketet är värda över 1.900:–)
4.995:-
konto 200:-/mån

AMIGA 500
+ P8833 Artist + monitorfot + kabel
6.495:–
konto 250:–/mån

AMIGA 500 PLUS
(Wb 2.0, 1 Mb ram) inkl. De Luxe Paint III, 10 disk, musmatta och RF mod.
4.695:–
konto 200:–/mån

AMIGA 500 PLUS
5.995:–
konto 250:–/mån

AMIGA 2000-3000

AMIGA 2000	7.900:–
AMIGA 2000/50 Mb	12.900:–
AMIGA 2000/105 Mb	14.900:–
AMIGA 3000-16/50 Mb	19.995:–
AMIGA 3000-25/50 Mb	21.995:–
AMIGA 3000-25/100 Mb.	24.995:–

TILLBEHÖR

A590 20 Mb hårddisk	3.595:–
512 Kb ram till A590	355:–
Philips 8833-II Artist	2.795:–
Fot till ovanstående	195:–
A1084s inkl. kabel	2.795:–
Genlock med bl.a. fader	1.995:–

KONTOKÖP

UTNYTTJA VÅRT KONTO med valfri amorteringstakt. Alla varor på minst 1000:– går att köpa på konto!

DISKETTER

3,5" färg. NONAME (märkesdisk)

10 st	80:–
50 st	300:–
100 st	495:–
500 st	1.975:–
3,5" diskettbox för 80 disk	99:–
5,25" diskettbox för 100 disk	129:–
Possobox 150 st 3,5"	189:–

JOYSTICKS/MÖSS

TAC-2	149:–
Wico Bat handle/Red ball	279:–
Pilot Joy **NU halva priset!**	**199:–**
Mus till AMIGA/ATARI	295:–
Musmatta	70:–
CDTV	**5.995:–**

FÖRSÄLJNINGSVILLKOR
Butik eller postorderförsäljning. Vid postorder tillkommer postens avgifter.

Specialpriser på STAR!

Tack vare stora volymer erbjuder vi Julpriser på STAR!

star MICRONICS

ALLA STARSKRIVARE LEVERERAS MED SVENSK MANUAL.	PRIS	KONTO per mån.
LC20	1.795	100
LC24–10	2.695	150
LC200 FÄRG	2.695	150
LC24–200	3.295	150
LC24–200 FÄRG	3.995	150

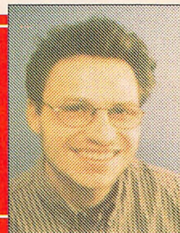
BOHUSLÄN'S, UDDEVALLA

ELLJIS Trading AB
POSTORDER/BUTIK ▪ UDDEVALLA
Besöksadress: Gerles väg 1
Postadress: Box 672, 451 24 Uddevalla.
Tel: 0522-353 50, Fax: 353 44

Quick Data & Elektronik
POSTORDER/BUTIK ▪ VÄXJÖ
Besöksadress: Storgatan 36, FLANÖREN
Tel: 0470-151 21, Fax: 151 21

NYA PRYLAR

Produkterna på Nya prylar-sidorna är inte testade av Datormagazin. Texterna bygger enbart på information från tillverkare eller respektive importör. Pressmeddelanden (gärna med bild) och/eller produkter skickas till vår testredaktör Peter Kerschbaumer, adress: Datormagazin, Box 6688, S-113 84 Stockholm. Märk kuvertet "NYA PRYLAR". Använd fax för sena nyheter, TEL: 08 - 728 85 57. Införande är kostnadsfritt. Redaktionen garanterar dock ej publicering och förbehåller sig rätten att bearbeta och/eller stryka i materialet.

TV-proffs köper Amiga

Svenska TV2 (The swedish bondchannel) har köpt en Amiga-utrustning bestående av Harlequinkortet (24-bit-grafik), TV-PAINT och Imagine.

Detta betyder att vi kommer att se mera Amigagrafik i TV-rutan framöver. Även proffsen har insett att det bara finns ett alternativ — AMIGAN!

SMÅTT OCH GOTT

BBS-program för kräsna

BBS-programmet DLG Professional har cirkulerat hos betatestare ett tag. Nu släpper Telepro Technologies första versionen av det.

Med DLG ska man kunna sätta upp alltifrån små baser på en vanlig A500 till stora system med många ingående linjer (så många som Amigan klarar av).

DLG kan bla hantera upp till 65000 användare och 9999 olika möten. Det finns även stöd för nätverk i form av FidoNet och UUCP (UseNet).

Preliminärt pris är satt till ca. 1000 kr inkl moms

Info: Telepro Technologies, tel 009 -1 - 306) 665-3811

Typsnitt för DTP

Från Gold Disk finns nu en serie av CG-typsnitt till DTP-programmet Professional Page och ritprogrammet Professional Draw.

Dessa nya diskar består av Designer-series, Video-series, Publisher-series och Dekorative-series. Det finns även enstaka typsnittsfamiljer att köpa.

Info: Karlberg & Karlberg, Tel:046-474 50, Fax:046-471 20

Mera typsnitt

Två nya fontprogram, "MIoutline" och "MIfont", finns nu i Sverige.

Med programmen kan man konvertera Postscript-fonter från MAC och PC till Amiga-format, närmare till de två DTP-programmen "Professional Page" och "Professional Draw".

Info: Karlberg & Karlberg Tel:046-474 50, Fax:046-471 20

Flexibel hårddisk för A500

RocHard är den senaste av hårddiskarna som har kommit till Amigan.

Den är till för Amiga 500 och innehåller både IDE-AT- och SCSI-interface.

RocHard har en inbyggd minnesexpansion som kan expanderas till 8 MByte. För att klara vissa spel så kan man stänga av autobooten och minnet.

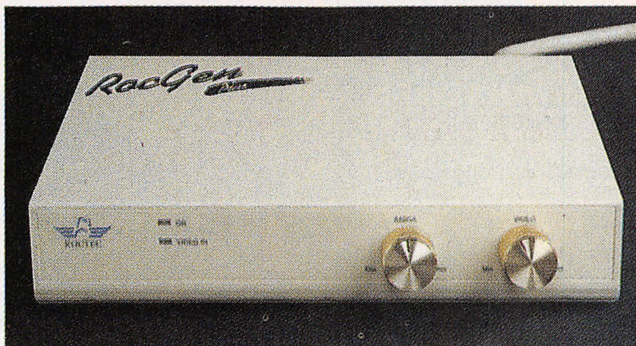
RocHard arbetar med extern strömförsörjning som följer med hårddisken.

Pris: med 52 MB-hd, ca. 4500 kr inkl moms ex minne

Info: TriCom, tel 08-7360291

Billigt genlock från Roctec

Nu finns det ytterligare ett billigt genlock för hemmabruk till Amigan. RocGen kostar bara 2000 kronor!

Allt fler ägare av videokameror skaffar sig en Amiga för att lägga in snygga texter i sina videofilmer.

Utbudet av bra och billiga genlock för sådana mixningar har dock varit begränsat. Men nu finns ett billigt och bra genlock.

RocGen Plus är ett nytt genlock från Roctec. Med det kan man överblända både Amiga- och videobilden separat. Det har genomföring av RGB-porten, autovideo-pass-thru och en separat video-thru.

Pris: ca. 2000 inkl moms

Info: Tricom, tel: 08 - 7360291

Många rutiner för dig som programmerare

"InovaTools 1" är en samling rutiner och libraries för dig som programmerar på Amigan i C.

Med den här samlingen av rutiner blir det enkelt att t.ex. programmera Pop-upmenyer eller olika formaer av gadgets.

Paketet är sammanställd av samma person som har utvecklat Bars&Pipes.

Pris: 744 kr inkl moms

Info: Procomp,Tel: 0472-712 70

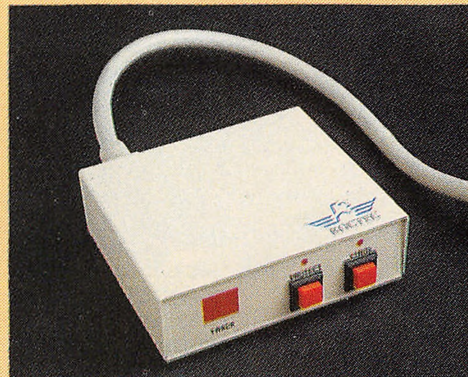
Virusskydd i låda

Från Roctec kommer denna lilla låda som ska skydda dina diskar för bootblocks-virus.

Med på köpet får man en trackdisplay som visar på vilket spår av disketten diskdriven för tillfället läser/skriver.

Pris: 495 inkl moms

Info: Tricom, 08-7360291

FRAKTALA LANDSKAP

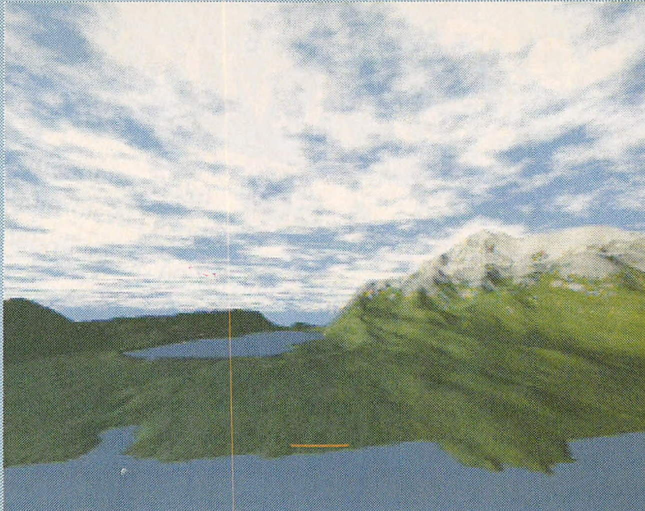
Nu kan du skapa din egen animerade värld. Scenery Animator är ett program som med hjälp av fraktaler räknar fram ett 3D-landskap som man sedan kan göra en animerad flygtur över.

Innan man sätter programmet på att räkna kan man göra en förhandstitt på hur resultatet kommer att bli.

Scenery Animator har direkt stöd för både DCTV och 24-bitars IFF-bilder. Det kan importera bilder från Vistapro och ScenePro. Programmet finns i två versioner: En för en vanlig 68000-processor och en som drar nytta av en mer avancerad processor.

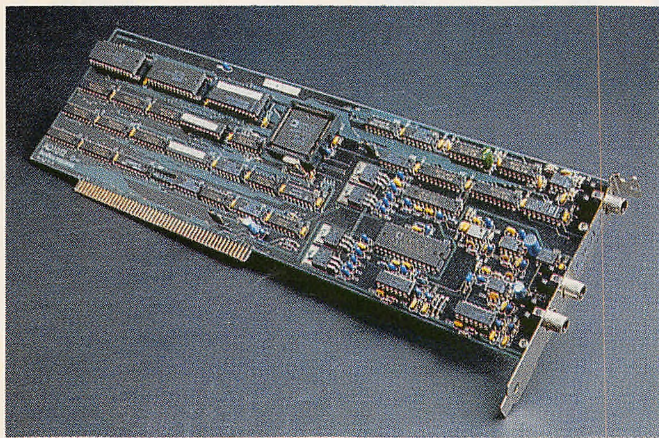
Pris: ca. 800 kr inkl moms

Info: Natural Graphics, 009 1 - 916-624-1436

Häftiga landskap som du kan skapa med Scenery Animator.

Häftigt samplerkort

Sampla med CD-kvalitét! Jo, det går med det här nya kortet.

Med ''AD1012'', ett 12-bitars samplerkortet till A2000 och A3000, går det att spela in musik med nästan CD-kvalitet direkt till hårddisken.

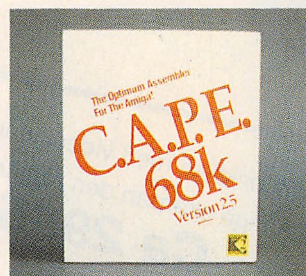
Kortet samplar mono men kan simulera fyra kanaler vid uppspelning av ljudet.

Avspelningen gå via Amigans ljudchip Paula.

På kortet finns egna kretsar som kan ta hand om musiken. Vidare så finns möjligheten att via SMPTE synkronisera video och musik på ett smidigt sätt.

Pris: 3.400 kronor inkl. moms.

Info: Display Data AB, Äskan 1087, 370 11 Backaryd, Tel: 0457-503 80.

Nya C.A.P.E. ger 100.000 rader!

C.A.P.E. 68k har kommit i version 2.5. Det är en assembler som anses av många att vara DEN assamblern till Amigan.

Bl a så assemblera den upp till 100.000 rader kod i minuten. Den nya versionen har en specialskriven länkare för assembler, en ''Profiler'' som snabbt ska isolerar flaskhalsen i dina program för vidare optimering. C.A.P.E kommer från Inovatronics som har gjort CanDo.

Pris: 681 kr inkl moms

Info: ProComp, Tel: 0472-712 70

RAYTRACING I NY VERSION

Raytracing programmet IMagine har nu äntligen kommit i en ny version. Den nya utgåvan (2.0) är ett helt ''nytt'' program. Bl.a. så har den tidigare bedrövliga manualen skrivits om och kompletterats så att den växte till 280 sidor. Vidare så finns nu möjligheten till ''Quickrender'', dvs man behöver inte ställa in kamera och ljus om man bara vill få en snabb överblick. En annan nyhet är att animationer gjorda med Imagine nu kan kopplas till musikprogrammen Bars & Pipes Pro och SuperJam. På det sätter kan man nu få musik och ljud till sina animationer.

Uppgraderingen i Sverige sker via Display Data. Vill man uppgradera sin version av Imagine sätter man in 840 kr på PG 408 42 11-4 och skickar den bästa bild man har gjort i Imagine 1.1 som bevis på att man äger programmet.

Pris: Uppgardering 840 kr inkl moms

Imagine, 2 150 kr inkl moms

Info: Display Data AB, Äskan 1087, 370 11 Backaryd, Tel: 0457-503 80

Spectracolor till HAM-E

Nu finns HAM-E versionen av SpectraColor i Sverige.

Programmet i kombination med HAM-E ger dig möjlighet att arbetar med 256.000 färger på skärmen.

Pris: 945 kr inkl moms

Info: COMPREX HB, 0322-29076 (må-tors, kl. 17.00-21.00)

En Mbyte till A500 +

För att kunna uppgradera en Amiga 500+ till hela två Mbyte Chip-MEM behövs det speciella en Mbyte-expansioner. En sådan finns nu att köpa i Sverige.

Pris: 895 kr inkl moms

Info: Tricom, 08-736 02 91

SMÅTT OCH GOTT

Ändra i program

DSM är en Disassambler för Amigan. Med en disassambler kan man omvandla binärkod till assemblerkod. Ett idealiskt verktyg alltså för att rota i andras program.

Pris: 744 inkl moms

Info: ProComp, Tel:0472-712 70

Lär dig udda språk

Har du någon gång drömt om att kunna tala kinesiska? I så fall är ''Audio Gallery'' något för dig.

Programmet lär dig att uttala olika fraser och ord på mandarinkinesiska.

På olika skärmar väljer man med musen vilka ord man vill lära sig. Exempelvis lämpliga fraser restaurangbesök.

Grammatiken får man dock lära sig på vanligt vis. Pris: ca 600 — 900 kr.

Info: Fairbrothers, tel: 009 1 703-820-1954

Klipp på disk

Lunar Construction Set är en samling av clipart och animationer i rymdmiljö. Pris: 295 kr inkl. moms

Canvas är ett set bestående av tre diskar med bilder och animeringar på olika fantasifigurer. Pris: 369 kr inkl. moms

Interface Design Kit är en samling knappar och symboler för presentationsprogram som Can-Do eller AmigaVision. Pris: 619 kr inkl. moms

Hyper Helpers är ett hypertext-hjälpsystem som ger online hjälp med kommandon och felmeddelanden i AmigaDOS.

Pris: 494 kr inkl. moms.

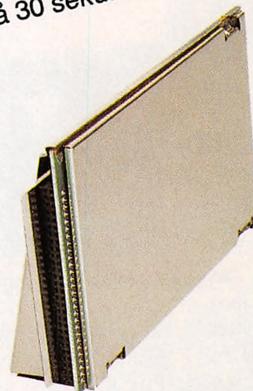
Info: Procomp, Tel: 0472-712 70

Original-tillbehör som är byggda för din AMIGA...

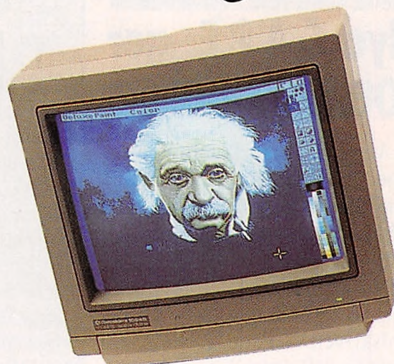
A 1011 Slimline extern diskettenhet med Amiga-design. Spelhusens val No. 1! 880 Kb.
Ca 995.-

A 501 Intern minnesutbyggnad 512 Kb med klocka i avstörningsskyddat plåtchassi. Du installerar på 30 sekunder! **Ca 495.-**

A 1084S Färgbildskärm med videoingång och stereoljud. Ger din Amiga skärpan den förtjänar.
Ca 2995.-

A 590 20 Mb hårddisk med plats för 2 Mb minnesutbyggnad. Idealkombination för de flesta behov.
Ca 3995.-

MPS 1550C Färgmatrisskrivare för både lösblad och bana. Skriv ut dina färgbilder!
Ca 2995.-

MPS 1270 Smäcker snabb och tyst bläckstråleskrivare med 160 tecken/sek. Snygg utskrift – bra grafik.
Ca 1795.-

Nöj dig endast med originaltillbehör från Commodore. Finns hos din auktoriserade Commodore återförsäljare. SAMTLIGA MED 2 ÅRS GARANTI.

...från dem som byggt din AMIGA!

Skandal på Commodores bolagsstämma

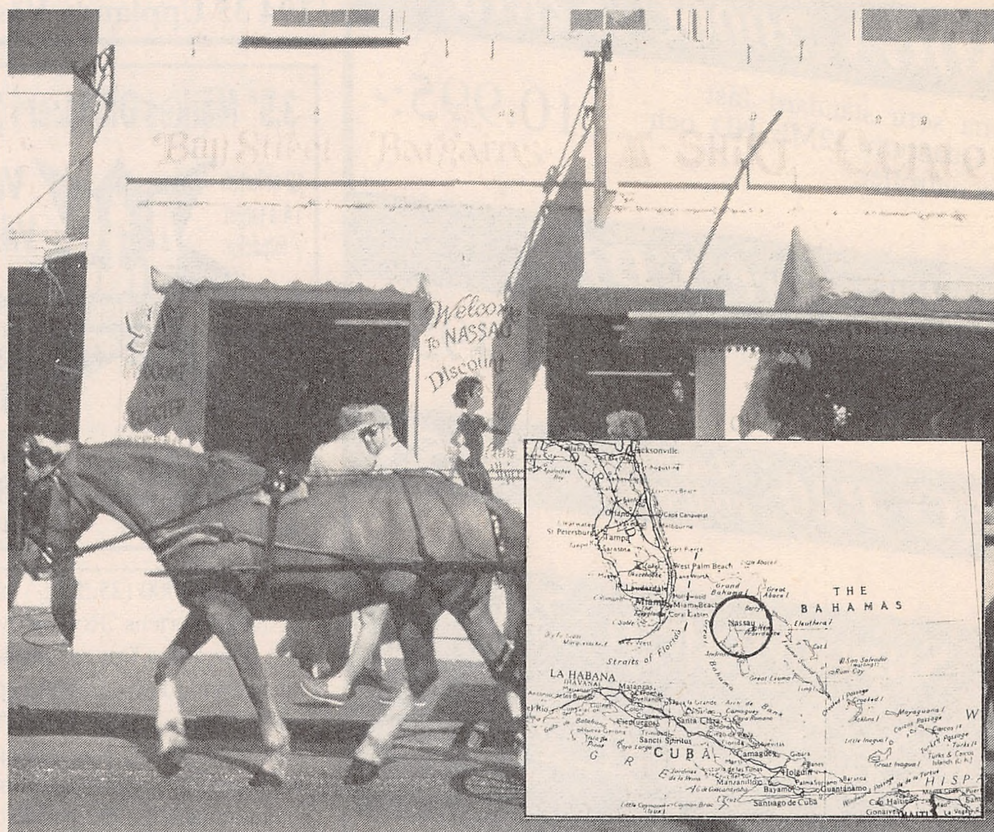
Aktieägare kastades ut

Commodore har hållit sin årliga bolagsstämma. För tredje året i rad förlagd till Nassau på Bahamas.

Vilket inte hindrade entusiastiska amigaägare från att ta sig dit. De lade glatt ner tusentals kronor för att åka dit och säga sin mening.

Bara för att bli utkastade.

–Commodore struntar i användarna, hävdar entusiasterna.

Här, i Nassau på Bahamas, bland hästdroskorna, hittar man Commodores huvudkontor.

Fram till och med 1988 höll Commodore sina bolagsstämmor i New York, USA. På den sista stämman i USA klagade flera aktieägare på ledningens höga löner och frikostiga användande av företagets jetplan.

De blev knappast gladare när Commodore flyttade årsmötena till Bahamas. Men en handfull har ändå varje år lagt ner tusentals kronor för att ta sig dit. Och fortsätta att kritisera Commodore, inte minst för att de flyttade stämman.

–Ni håller den på Nassau för att ni inte vill att aktieägarna ska komma, hävdade Richard Ash, en av entusiasterna som tog sig till Bahamas.

Ash krävde sedan att stämman skulle ajourneras och återupptas i New York i stället.

Varpå han kastades ut av två vakter.

Commodore hävdar att de håller stämman på Bahamas för att de är ett Bahamanskt företag. Styrelseordföranden och majoritetsägaren Irving Gould bor i Nassau och företaget har sitt huvudkontor där.

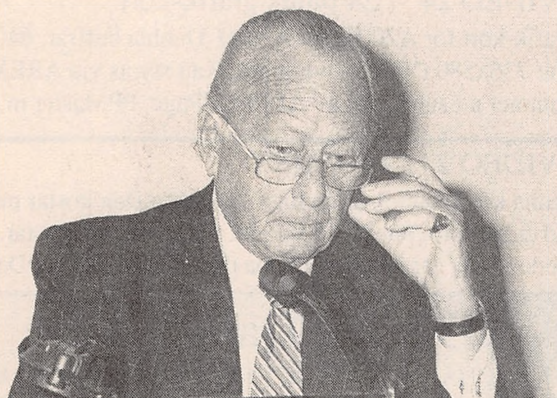
Men Commodore har bara en anställd på Bahamas och all forskning och alla ekonomiska operationer sker i West Chester i USA.

Huvudkontoret i Bahamas är egentligen deras agents kontor. Agenten, Ernst & Young, och en handfull andra firmor i huset representerar tusentals företag som i praktiken har sin verksamhet i USA.

Att Daniel Ash kastades ut från mötet får dock inte amigaanvändarna att upp.

– Om Gould vill utestänga användarna från bolagsstämmorna får han lägga nästa möte i Sibirien, sade Edward Gee, en annan entusiast.

Patrik Nilsson

Irving Gould, Bahamasbo och högsta chef på Commodore, påstås strunta i användarna.

Rättelse

Jag vill göra ett klarläggande till artikeln ''Svensk virushjälp'' i Dmz nr 21.

I artikeln framgår det inte att det är Databankens PD som distribuerar Virusdödardisketten. Vi håller på att översätta samtlig text till svenska - ett jättearbete som kommer att ta någon månad. Prisuppgiften i artikeln stämmer inte. Priset är vid förskottsbetalning till postgiro 20 kronor per diskett, vilket även inkluderar porto och tillgång till hjälptelefon. På hjälptelefonen kan ni även berätta om nya virus.

Telefonnumret i artikeln blev fel. Rätt adress och nummer är:
Databankens PD
Box 1220
501 12 Borås
Postgiro 233368-0
Telefon 033-121118

Niklas Noring

Kaotisk SUCCÉ

Sveriges första Commodore X-mas Show blev en kaotisk succé!

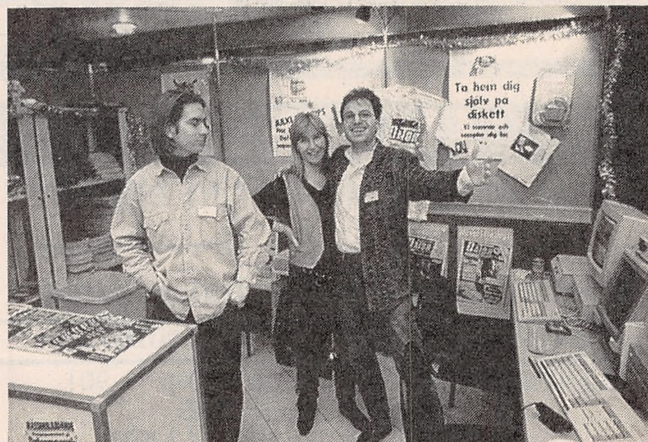
Utställningslokalen, World Trade Center i Stockholm, klarade inte publiktrycket. Under de första fyra timmarna fick besökarna köa i timmar för att komma in.

–Totalt kom över 6 000 besökare under två dagar, säger mässgeneralen Ola Åberg.

Den svenska amigavärlden har tveklöst fått en ny jultradition; Commodore Christmas Show. 1991 års show, som arrangerades den 7-8 december på World Trade Center i Stockholm, blev en kaotisk succé. En show där besökarna kunde köpa det mesta till Amigan för vrakpriser. Totalt lär de 28 utställarna ha sålt tillbehör och program för många miljoner.

– En perfekt show, ansåg också de flesta besökare och utställare.

Men de besökare som kom direkt när mässan öppnade på lördagen var rejält uppretade. Under de första fyra timmarna av mässan fick de vänta i över två timmar för att komma in.

Lasse, Ursula och Peter välkomnade besökarna i Dmz-montern.

– Dels var själva utställningsmontrarna alldeles för hopklumpade. Trängseln blev enorm och vi kunde inte sprida besökarna över hela World Trade Center som det var tänkt. Dels var publiktrycket som störst de första timmarna, säger mässgeneralen Ola Åberg. På söndagen hade vi knappt några köer alls.

Något som också vållade ilska och irritation var den uteblivna AmigaDos 2.0.

Före showen hade Commodore gett ett halvt löfte om att det nya operativsystemet skulle släppas på mässan. Men paketet med WB 2.0 fastnade under transporten och kom aldrig fram. Lösningen fick bli förhandsorder och förskottsbetalning.

Men de besökare som i vissa fall åkt många hundra mil enbart för AmigaDos 2.0, och sedan fick åka hem tomhänta, var givetvis inte glada.

Men huvudintrycket var alltså ändå dundersuccé.

– Nu kan alla börja ställa in sig på AmiCon-92 den 1-3 maj, säger Ola Åberg. Där kommer företagen presentera produktnyheter på Amigasidan.

– Sedan blir det givetvis en X-mas Show nästa jul också. Den är ju etablerad nu som en renodlad säljshow.

Christer Rindeblad

Dmz:s Pekka och Pia i spelduell med utmanande besökare.

Till priserna tillkommer en expeditionsavgift på 10:-, samt postens avgifter.

Maintronic

Box 1177, 164 22 Kista

ORDERTELEFON **08-7528373**
Fax: 0760-92549

PRISFEST PÅ GVP

GVP Hårddiskar

Ska du ha en hårddisk??? Billigare än så här kan du knappast få det!!!!

Impact Series II

A500-HD8/52Q.........	4995:-
A500-HD8/52Q 2Mb RAM	5795:-
A500-HD8/105Q.........	6995:-
A500-HD8/105Q 2Mb RAM	7795:-

Prislista GVP:s program.

Vi kan som återförsäljare av GVP leverera hela deras program, här ett axplock.

A2000 RAM + SCSI IMPACT II

A2000-HC8/0/0 (ingen HDD).....	2395:-
A2000-HC8/0/52Q.......	4495:-
A2000-HC8/0/105Q.......	6295:-
A2000-HC8/0/210Q.......	10795:-

Korten är naturligtvis utrustade med Quantums högprestanda hårddiskar.

MJUKVARA

A-Fakt faktureringsprogram.......	2744:-
Real 3D TURBO v1.3.......	4994:-
Real 3D professional v1.3........	4375:-
Real 3D beginner v1.3.........	2244:-
Professional Draw v2.0 (svensk)	2494:-
Professional Page v2.1 (m video)	3744:-
Gold Disk Office (svensk).......	2995:-
Lattice C++............	2685:-

TURBOKORT

A2000-Combo 22Mhz/1Mb.......	8995:-
A2000-Combo 33MHz/4Mb.......	15745:-
A2000-Combo 33MHz/4Mb/105Mb HD	17995:-

Turbokorten innehåller RAM och matteprocessor men även en SCSI-II kontroller för höggprestanda-applikationer.

NYHET från GVP... Stereo sampler

DSS (Digital sound studio)........ **1295:-**

SUPRA 500RX

Externt extraminne till Amiga 500 1-8Mb

500RX 1Mbyte.......	1535:-
500RX 2Mbyte.......	1975:-
500RX 4 och 8Mbyte ring och fråga !!!!!	

SUPRA 500XP

Extern hårddisk till Amiga 500 expanderbar till 8Mbyte RAM-minne.

500XP 20Mb HD 0.5Mb RAM......	4367:-
500XP 20Mb HD 2Mb RAM.......	5148:-
500XP 52Mb HD 0.5Mb RAM.....	5570:-
500XP 52Mb HD 2Mb RAM......	6247:-

512K till A500 325:-

Ett 512Kbyte minne/klocka för Amiga 500, med mycket hög kvalitet. Vi vet att det inte kommer att gå sönder så du får en garanti på två år.

Vi är av Karlberg godkända återförsäljare för hela GVP:s program. Detta betyder för dig som kund hos oss att du kan känna dig säker med ditt köp hos oss. Vi har tekniskt kunnig personal som ställer upp och svarar på dina frågor om du får några problem vid installationen, men även om du får problem senare. Vi håller naturligvis samma kvalitet på servicen på de övriga fabrikat vi för i vårt program. Se till att du har vår **senaste prislista**, om inte så **slå en signal.**

Välkommen med dina frågor !!!!

Floppydrive till A500

Floppydrive (On/Off, vidarebuss).... **710:-**

Priserna inkluderar 25% moms. Vi reserverar oss för prisändringar och tryckfel.

TIC TEC

3,5" MF2DD disketter m etiketter

→ **3,50** ←

Minst 100 st per order. Full garanti!

Samtliga priser inkl moms, frakt tillkommer.

Sony MF2DD märkesdisketter i 50-p : 6,90!
3,5" MF2HD Noname: 8,45 !
Fujitsu, Mitsubishi MF2HD : 12,50!
Possobox: 169:-

TIC-TEC, Box 147, 26122 Landskrona

046-145955

VI HAR GRAFFITIMUSEN

Se DMZ nr 21, sid 9!

Optomekanisk.UNIK Airbrush-lackering för varje mus:

Amiga 400 DPI	640:-
Amiga 200 DPI	600:-

Utan lackering:
400DPI: 375:-, 200DPI: 300:-

(Återförsäljare sökes)

VI HAR ATonce

ATonce+, 286:a 16MHz, för A500 & A500+, u. DOS **2590:-**
ATonce-386SX 16MHz, för A2000, u. DOS **4250:-**

Inkl. MOMS. Beställ prislista!

Reform Data — Tel/Fax: 044-246038
Borgmästarevägen 3
291 65 Kristianstad

ABRIS AMIGA PROGRAM

——57 KR/ST !!!——

16 BOK3.2 Svenskt Bokföringsprog (1Mb)....395:-
2 BOK3.2 DEMO 25:-
3 Ormet Kruper 2.0 (Masken).... ....95:-
4 Räknegunga 2.0 (Träna matte)..............95:-
5 Svar På Tal 2.0 (Träna matte)...............95:-
6 Glosexperten 3.0 (Träna glosor).............115:-
7 Läsgunga (Lär Ditt barn läsa)...............95:-
8 AI (Artif intelligens på skoj)...............95:-
9 KALAHA 2.0 (Mattespel)...................95:-
10 Multiplikationsexperten(Träna matte)..........95:-
11 Skrivmaskinsträning.......................95:-
13 De4räknesätten (Träna matte)...............115:-
14 Meny (Komponerar din Middag)..............65:-
15 Fakturaprog 1.3 med kundreg (1Mb).........195:-

Paketerbjudande A: Minst 4 prog (ej nr 16).....295:-
Paketerbjudande B: Minst 5 prog inkl nr 16 ...595:-
Paketerbjudande C: Alla prog (14 Disketter)...795:-

Alla Priser inkl Moms.
40 Kr expeditionsavgift tillkommer på alla order.

ABRIS DATA HB
Celsiusgatan 8 43142 Mölndal
Tel 031-873131

DISKETTER

3,5"MF2DD

10-pack med etiketter

LIVSTIDS GARANTI!

Antal	Pris/st
100–	**3:49**
50–99	**3:95**

Alla priser inkl moms, endast frakt tillkommer.

Telefon 046-818 14, Fax 046-80 200

J & M Enterprise AB
Hemmestorp 32
270 35 Blentarp

Plats för porto

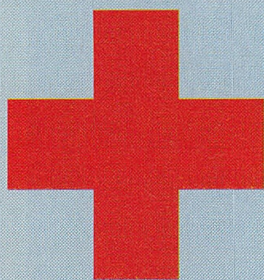
Jag beställer 3,5" MF2DD Disketter.

Antal: ________ st. á ________ kr

Namn: ______________________

Adress: ______________________

Plus i kanten

Nu har en ny ''liten'' Amiga kommit, Amiga 500 Plus. Men det finns många frågetecken kring Commodores nyaste maskin. Vi besvarar de viktigaste: Vilka är nyheterna? Hur kompatibel är den? Och vem behöver den?

Vad är det egentligen som skiljer en A500 Plus från en ''vanlig'' A500? Utanpå är skillnaden inte så stor. Bara det lilla tillägget i namnet gör att man överhuvudtaget ser att det är nykomlingen i Amiga-familjen.

Det är under skalet som det har hänt saker. Till att börja med så har den nästan hela ECS (Enhanced Chip Set) inbyggd. Det enda som fattas är AMBER-chipet som har flicker-fixer-funktionen i Amiga 3000.

AmigaDos 2

Vidare så får man det nya operativsystemet AmigaDOS 2.0 (egentligen 2.04) med på köpet. Det består av ROM-chipet som sitter på datorns moderkort och tre disketter (tidigare två). På disketterna ligger som tidigare de vanliga Workbench- och Shell-filerna som dock har genomgått ganska stora förbättringar.

Det som nu definitivt inte finns med längre är AmigaBASIC. Den som köper en Amiga 500 PLUS får alltså inget programmeringsspråk i handen. Förhoppningsvis tyder detta på att Commodore jobbar på en länge väntat ny Bild version av AmigaBASIC eller lägger med nåt annat vettigt.

Som ''kompensation'' får man macrospråket ARexx. I och för sig är det vettigt men knappast någonting man börjar med.

Till råga på allt så står knappt någonting om ARexx i handböckerna. Allt som nämns om ARexx är kommandot RexxMast som startar själva ARexx-interpretern. Det finns inte ens någon förklaring av vad ARexx är eller vad man kan göra med det. ARexx har ju redan funnits ett tag och ''original-versionen'' har en bedrövlig handbok.

Här hade Commodore kunnat ta ett krafttag och skriva en begriplig handledning till ARexx .

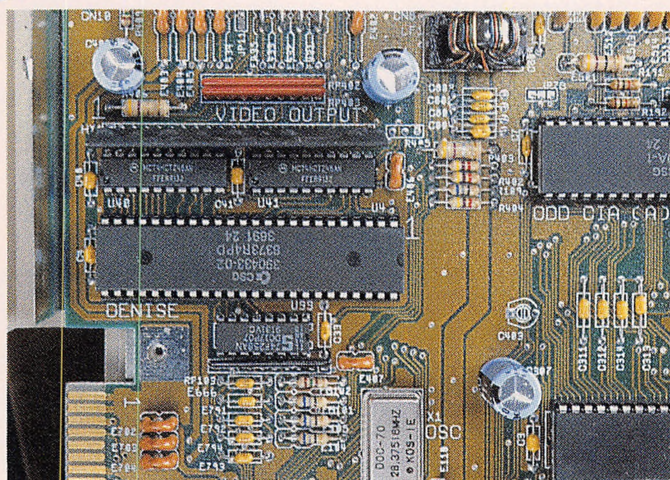
Mera ChipMEM

Så mycket de yttre nyheterna. Tillbaka till innandömet.

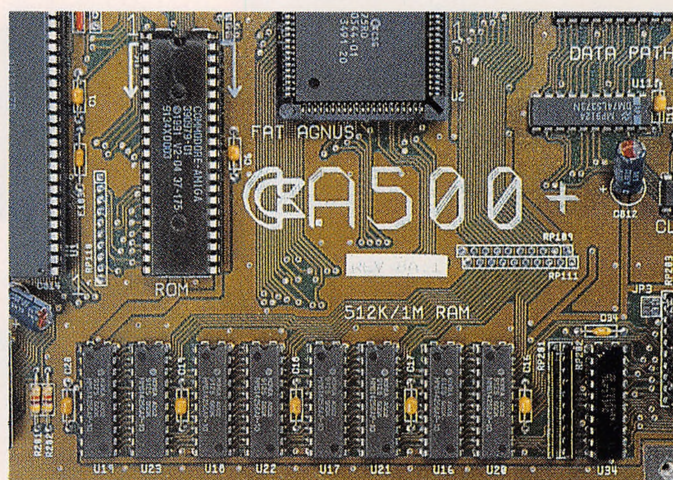
Den mest uppmärksammade nyheten är att ChipMEM nu kan utökas till 2 MByte totalt. Det betyder ökade möjligheter när det gäller grafik och musik. Man får faktiskt samma möjligheter som med en Amiga 3000. Ansvarigt för detta är det nya Agnus-

Skillnader

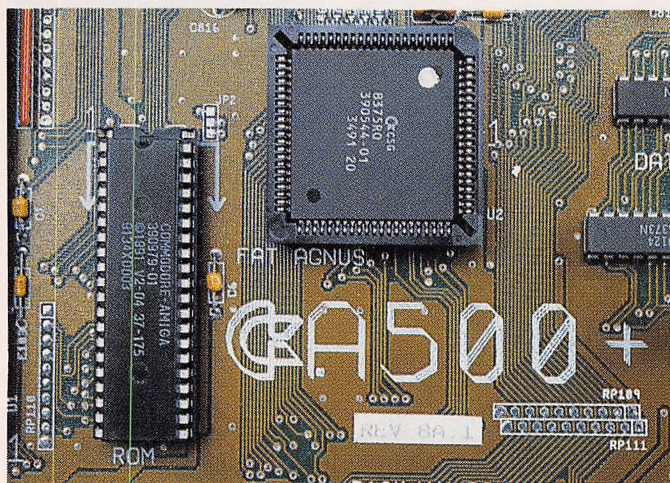
	A500	A500 +
Minne	512 kByte intern. Utbyggbart till max 9 MB Max. 1 MByte Chip-MEM	1 MByte intern. Utbyggbart till max 10 Max. 2 MByte Chip-MEM
ROM	256 kByte (1.3)	512 kByte (2.0)
Klocka	Som tillval med batteriback-up på A501-expansionen.	Inbyggd med batteribackup.

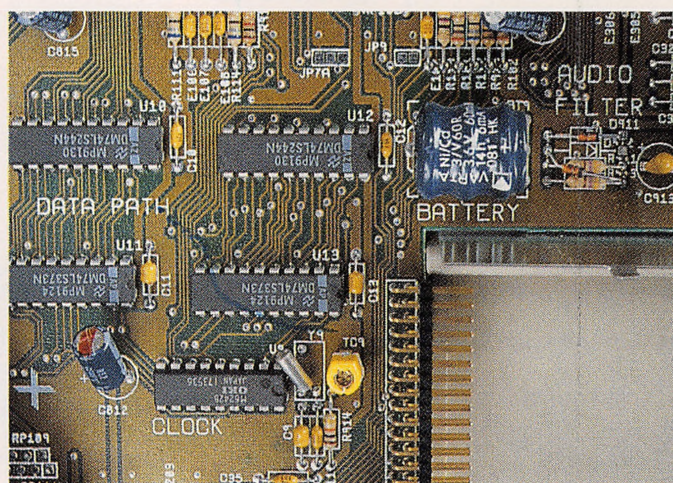
Det nya Denisechipet som ger de nya grafiklägena.

Här ser du det inbyggda 1MByte minnet och de nya ROMarna.

De nya ROMarna med Kickstart 2 och nya Fat Agnus.

Den nu mera inbyggda klockan och batteribackupen.

chipet. Modellen som sitter i Amiga 500 Plus har beteckningen 8375. Motsvarande chip sitter också i Amiga 3000 men heter där 8372B. Enligt Commodore är det inga funktionella skillnader mellan dessa.

Amiga 500 Plus levereras med 1 MByte ChipMEM. Inom kort kommer Commodore att släppa en speciell minnesexpansion till Amiga 500 Plus (A501+). Den får precis som tidigare plats i expansionsluckan under datorn. Med den i datorn får man automatiskt 2 MByte ChipMEM. Är man snål eller har en ''gammal'' minnesexpansion går även det bra. De ''gamla'' minnesexpansioner passar också men då blir ChipMEM maximalt 1,5 MByte. Här har Commodore faktiskt tänkt till.

Eftersom A500 + redan har en inbyggd klocka skulle Amigan bara blir förvirrad om man satte in en minnesexpansion med egen klocka. Lösningen är en liten lödning mellan lödögonen vid jumper J9. Genom den stänger man av den interna klockan OBS! Utför inte detta ingrepp själv. Du förlorar garantin och kan förstöra datorn.

Nya grafiklägen

Nästa nyhet är de nya grafiklägena. På hårdvarusidan bär chipet Denise (8373) ansvaret för dessa förändringar.

Av de nya lägena är det bara SuperHiRes som kan användas med en vanlig 1084-monitor. SuperHiRes betyder en fördubbling av den horiziontella upplösningen, dvs 1280 pixel i bred. Förutom det är det som vanligt, 256 rader utan och 512 rader med interlace. 1084-monitorn får dock vissa problem med SuperHiRes. Visserligen går det att se vad som finns på skärmen men 1084 klarar inte av 1280 pixel i bredden.

För alla andra lägen behöver man antingen en VGA- eller en Multisync-monitor.

Kompatibilitet

Varje gång Commodore kommer med en ny dator eller bara en ny revision på moderkortet undrar utvecklare om den nya Amigan kommer att fungera med deras

Vad är det då?!

AGNUS En av de tre hjälpprocessorerna. Agnus innehåller Blittern och Coppern samt är ansvarig för DMA.
AMBER Chipet som eliminerar flimmret i Interlace-läget. Finns endast i Amiga 3000 och Commodores flickerfixer till Amiga 2000
AREXX Kraftfullt macro-språk. Med det kan man kombinera program som är förberedda för det.
CPU Central Processing Unit - Huvudprocessorn i datorn. I Amigan 500 är det en Motorola 68000.
CHIPMEM Det är minnet som hjälp-chipen direkt kan komma åt. Det är därför Amigan är så bra på grafik och musik.
DENISE Hjälpprocessor i Amigan
DMA Direct Memory Access - hårdvara och mjukvara kan använda minnet direkt utan att behöva gå via huvudprocessorn.
ECS Enhanced Chip Set - Det är den nyaste upplagan av hjälpprocessorerna i Amigan.
FASTMEM Minnet som ligger utanför hjälpprocessorernas adresseringsområde. Det är även snabbare.
FLICKERFIXER Allmän beteckning på en krets som ser till att man blir av med flimret i interlace-läget.
GARY Hjälpprocessor för Amigans minneshantering
PC-EMULATOR Kretskort eller mjukvara som kan simulera en IBM-kompatibel PC på Amigan.
KOMPATIBEL Med kompatibel menas antingen att någonting är likvärdig eller att program och hårdvara fungerar som de ska.
ROM Read Only Memory - Minne som enbart kan läsas, dvs kan inte användas av program. I det ligger själva operativsystemet.

Grafiklägen

Namn	Upplösning	färger	Monitor	Finns på A500
LoRes	320x256	32/4096	1084	ja
LoRes-interlace	320x512	32/4096	1084	ja
HiRes	640x256	16	1084	ja
HiRes-interlace	640x512	16	1084	ja
Productivity	640x480	4	VGA/MS	nej
Productivity-interlace	640x960	4	VGA/MS	nej
SuperHiRes	1280x256	16	MS	nej
SuperHiRes-interlace	1280x512	16	MS	nej
A2024	1008x1024	4 gråsk	A20224	nej

För att åtgärda flimret i LoRes-interlace och HiRes-interlace behöver man en flickerfixer och en multisync-monitor. Interlace-lägen av Productivity och SuperHiRes kan inte befrias från flimret med dagens flickerfixer.

hårdvara. Samma sak gäller för kunderna.

Vad hjälper det att datorn är ny när alla beprövade expansioner inte fungerar.

Hårdvaran

Vid första ögonkastet skiljer sig den nya Amigan inte så värst mycket ifrån föregångaren. Tar man bort locket finns det dock en del skillnader.

Mer än 512 KByte hade Commodore inte räknat med för expansionsbussen under datorn. Det finns dock en annan typ av expansionsminnen som man monterar inuti datorn. Ofta med en form av Gary-adapter eller en extra sockel för huvudprocessorn. Beroende på minnesexpansionen fick man anpassa den till de olika Agnus-modellerna som fanns i Amiga 500.

Den som befarar problem där kommer nog troligen att få rätt. De interna minnesexpansionerna kan få problem på grund av det nya Agnus-chipet 8375 (vi har dock inte hunnit testa detta).

PC-Adjö

Ingen av PC-emulatorerna, Power-PC-Board (KCS) eller AtOnce, fungerar i Amiga 500 Plus. Det lär dock vara nya versioner på gång av båda. AtOnce stoppas in i huvudprocessorns sockel.

Betyder då detta att även turbokort inte fungerar? AdSpeed från ICD fungerar med förbehåll. Datorn kommer inte igång när man försöker boota (starta) den med AdSpeed i 14 MHz-läget. Det går dock bra att starta datorn i vanliga läget och sedan koppla om till turbo.

De andra turbokorteten borde fungera men får lite platsproblem eftersom layouten på kretskortet har ändrats något.

Flickerfixer-korten som börjar dycka upp för Amiga 500 borde inte heller ge några problem, förutom att de inte klarar av de nya grafiklägen. Det vanligaste problemet är att Produktivity-läget bara ger konstiga mönster på skärmen eller att man i SuperHiRes bara får se varannan pixel.

Fungerar inte

Hårdvara:
- Action Replay III
- Interna minnesexpansioner med Gary och CPU-adapter är tveksamma
- AtOnce och KCS PC-emulatorer
- AdSpeed från ICD har problem vid boot.

Mjukvara:
- Spel som kräver 1 MByte är i farozonen.

Externt? No problemo!

Med de externa expansionerna lär det nog vara mindre problem. Commodore har ju skapat expansionsbussen på vänstra sidan av Amigan för detta ändamål.

Alla hårdvaru-utvecklare som hållit sig till 100 procent till Commodores specifikationer borde slippa problem med sina prylar.

Mjukvaran

Hittills har jag knappt upptäckt några program som inte fungerar med det nya Agnus-chipet. Endast några få fall där programmeraren hoppat över oanvända register hos det gamla Agnus-chipet med MOVEM har ställt till problem. Detta beror bara på inkompetens hos programmeraren.

Vidare så fungerar vissa specialbootblock (t ex XCopy) inte under AmigaDOS 2.0.

Dessutom kan det vara problem med en del spel som kräver 1 Mbyte minne eftersom minnes adresseringen har ändrat sig.

Lönar det sig?

De nya grafikmöjligheter som ECS (Enhanced Chip Set) erbjuder, t ex fritt val av genlockfärgen, är bra.

I SuperHiRes går Amigan dock på knä om man inte har en massa FastMEM och ett turbokort. Fler färger hade inte heller varit så dumt.

Att uppgradera ChipMEM till 2 MByte på ett enkelt sätt är mycket positivt. Bara det rättfärdigar köpet av en Amiga 500 Plus.

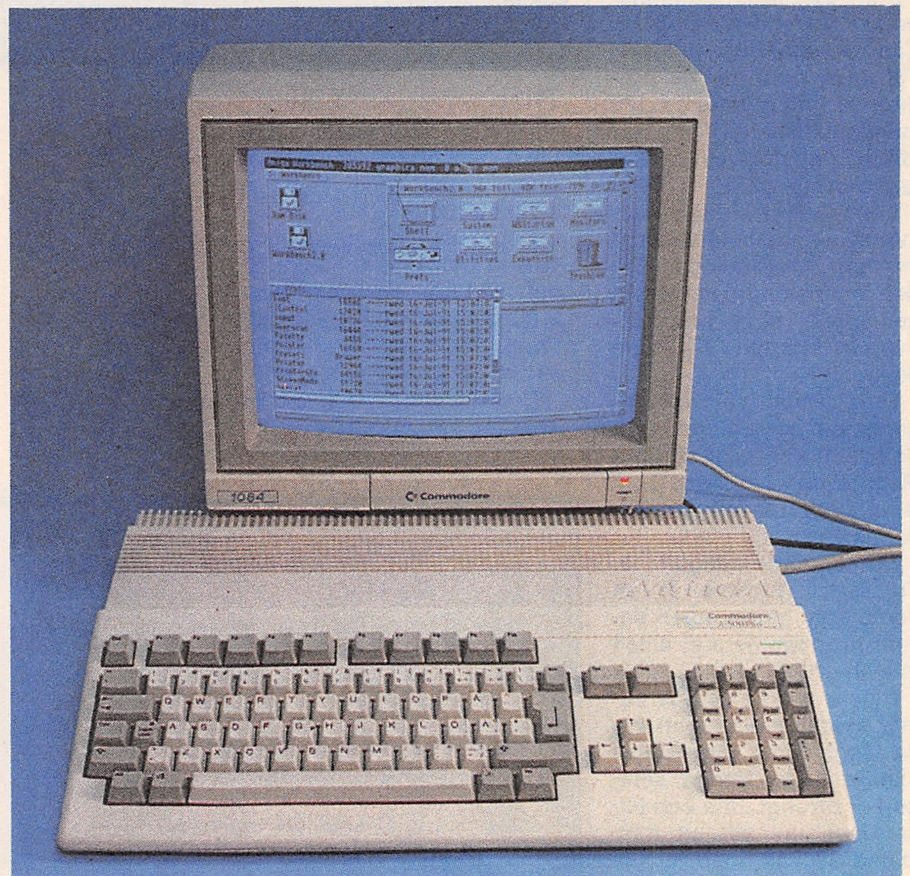
Den största fördelen är dock helt klart att AmigaDOS 2.0 finns färdigt i burken.

Det är helt enkelt det operativsystemet som varje MAC-användare skulle villja ha.

Peter Kerschbaumer

ARexx

ARexx är en sorts programmeringsspråk som liknar BASIC. Det har som funktion att underlätta arbetet med program. Många nya program har inbyggda ARexx-möjligheter. Detta betyder helt enkelt att man kan automatisera arbeten som man ska utföra många gånger, eller koppla ihop flera program till en enhet. Ett exempel kan vara registerprogrammet som styr ordbehandlingsprogrammet för att skriva ut utskick till medlemmar i en klubb. Tyvärr är just ARexx inte dokumenterad i handboken till A500 +. Vi kommer dock att sätta igång en ARexx-skola så fort försäljningen av AmigaDOS 2.0 sätter fart.

Nya trender bland demogrupperna

Daxx för Demoworld igen.

Denna gång ska jag berätta lite om alla de olika typer av demos som utvecklats på 64-an och Amigan.

På 64:an finns en tydlig trend bland demogrupperna. Nämligen att göra stora demos som består av små separata demos. I bästa fall med en snabbladdare mellan de olika delarna.

Dessa mindre delar fungerar var för sig som en enhet. Ofta har olika programmerare bidragit med olika delar. Man skiljer i stort sett mellan:

✓ Enfilsdemo
✓ Flerfilsdemo
✓ Heldiskdemo

På Amigan har man en helt annan indelning:

✓ Trackers
✓ Megademo
✓ Enfilsdemo.

Enfiliga 64-demos samlas i allmänhet på samlingsdisketter. Och inom den kategorin är demogruppen Scoopex bland de flitigare. Till dags dato har de producerat inte mindre än 172 samlingsdisketter! De har åtminstone döpt sin senaste diskett till #172.

Inom Amigavärlden motsvaras 64:ans heldiskdemo av s.k. Megademos. Till den sistnämnda kategorin har oftast flera programmerare bidragit till olika delar.

Nu ska man veta att Megademos är helt ute. Och de som framhärdar att göra Megademos betraktas som lama bara för att de valt denna form.

En annan kategori är Trackers. Trackers är ett demo som gjorts av en ensam programmerare, alltså inte en grupp.

Denna typ av demos består nästan alltid av ett enda långt demo uppdelad i mindre delar. Denna kategori är otroligt inne och liknar mest av allt en film. Ibland lyckas man också bygga upp en riktig handling. TomSofts "Virtual Reality" är ett typiskt exempel på detta.

Vi ska denna gång ta en titt på två aktuella demosamlingsdisketter, Scoopex (#172) och Anarchy (Dolly demopack #12).

Till sist: Skicka gärna tips, disketter, skvaller och annat spännande material. Adressen är som vanligt:

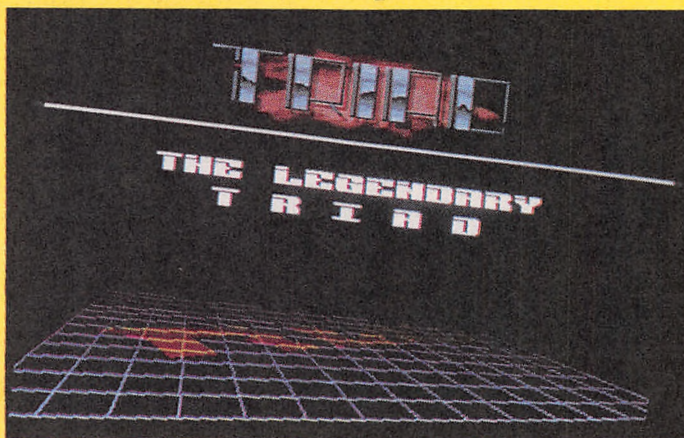
Demoworld
c/o Pontus Berg
Kämnärsvägen 110:123
226 46 LUND

Anarchy

Dolly demopack #12

Anarchy är en demogrupp vars medlemmar kommer huvudsakligen från Danmark. Denna grupp arrangerade bl.a. partyt i Aars.

På deras samlingsdiskett '"Dolly demopack #12"' hittar vi bl.a. följande godbitar:

Triad — Vector BBS intro.

Triad är som alla HEDERLIGA hackers vet en svensk grupp med säte i Åkers styckebruk.

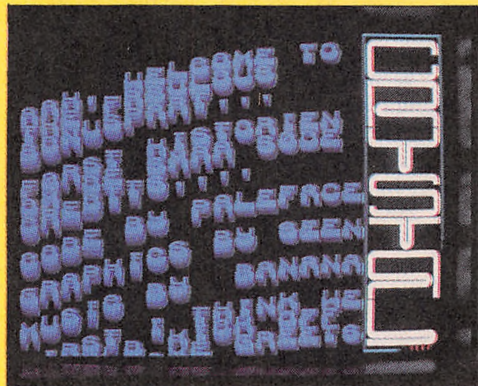
Det råder lite begreppsförvirring beträffande Triad då det nu finns en grupp som stulit namnet och kallar sig Triad Inc. (som om Inc. skulle göra någon skillnad!)

Detta är dock från riktiga Triad!

Party Info - Melon Design i Chrystal:

En häftigt och informativt del om allt på partyt. Ett gediget hantverk med läckra färger och väl strukturerad text

Slipstream (England): Pegasus intro. En grupp från England.

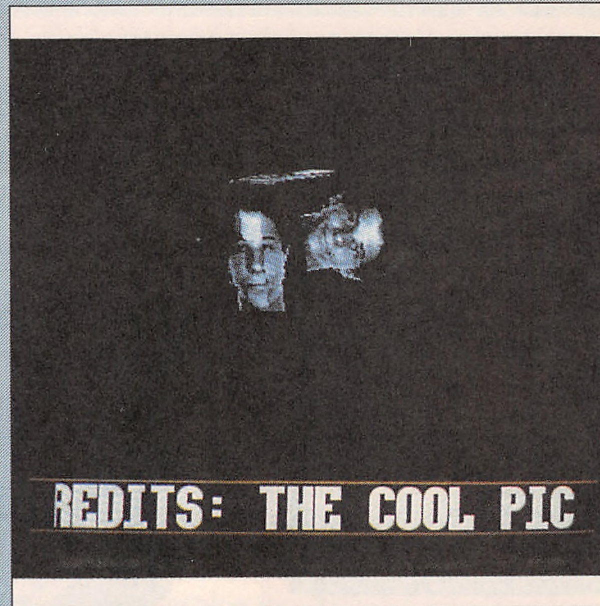
Visst är det grafiskt rätt så snyggt men koden skulle nog alla programmerare med självaktning smällt ihop på en eftermiddag, max!

SCOOPEX

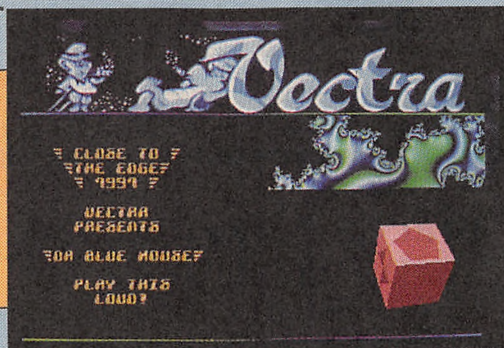
Scoopex är en finsk demogrupp som blivit mest kända för sitt demo Seven Sins. Här är lite gobitar från deras samlingsdiskett Scoopex #172:

Blittermania — Av RobRose/Brainstorm från Österrike

Detta demot är i mycket en matematisk manifestation av programmeraren. Man får se en helt underbar bild wrappas på en vågformad yta. Likaså en kub som pryds av t.ex. programmerarens ansikte som i realtid roterar. Nu skall erkännas att det hackar lite men man kan ju inte begära 50 frames per sekund. Höjdaren är dock sista delen när man själv kan styra en bild över ett klot och se det formas efter den underliggande ytan. Läckert!

Da Blue Mouse - Vectra från Finland

Ingen särdeles otroligt avancerad programmering men effekten man får fram med colourcykling i ett antal fraktaler som räknas ut. är RIKTIGT

Mokkula Intro —av Holocaust Design i gruppen Genocide.

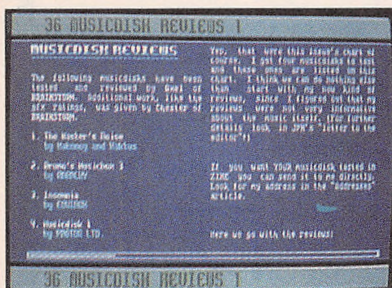
Genocide betyder, för de som inte vet, folkmord

I detta fall rör det sig snarare om födandet eller åtminstone den officiella introduktionen av den gröna farmararten Mokkula som vi får följa i tre delar.

Mitt i alltihopa dyker upp en, visserligen ruskigt snygg copperplasma-effekt, men den en så teknisk del var lite malplacerad i ett annars så utpräglat "sött" demo.

ZINE - disktidning

Zine - En disketttidning av gruppen Brainstorm (Österrike/Schweiz m.fl).

Zine är en tidning som inte är lika grafiskt attraktiv som t.ex. EuroChart men som för den skull inte håller sämre klass.

Mycket text, t.ex. en gammal scrolltext av Anders "Kaktus" Berkeman och intervju men Per "Mahony" Tufvesson. (Ingen torde väl ha undgått duons existens, t.ex. genom NoiceTrackern.)

Programmet laddar in så mycket text det kan i minnet. Så om man har över 1.5. Mb minne är "laddningstiderna" försumbara.

En mycket bra upplägg-ning för en tidning, fast inte lika häftig som EuroCharten.

Prenumerera:

För 40 dollar får man sex nummer av Zine inklusive två diskar med demos (när man får dessa framgår inte). Adress:

BrainStorm/Zine
P.O.Box 2
4148 Bfeffingen
Schweiz

Gäller tom nästa annons. Reservation för slutförsäljning.

DATALÄTT

Sveriges ledande på datatillbehör. 2 års garanti på Commodore originalprodukter.

Amiga Handboken

För dig som ska köpa eller har Amiga eller inte riktigt vet vilka möjligheter du har med din Amiga.

369:-

GOLD DISK PageSetter II

Desktop Publishing
Gör trycksaker på din egen matrisskrivare!

Nu i svensk version! **1095:-**

Nya böcker

Official AmigaDos 2 Companion

Boken som behandlar allt om det nya operativsystemet Workbench 2.04. T ex de nya menyerna, hårddiskverktygen, nya CLI-kommando och AREXX. Pris 349:-

Amiga Vision

Boken som ger dig en upplysning om vad begreppet multimedia är. Boken ger också en handledning i hur multimediaprogrammet AmigaVision fungerar. Pris 349:-

AMOS

Gör dina egna spel och program

Amos, ny version 1.21	399:-
Amos Compiler med uppdatering till 1.3	399:-
Amos 3D	429:-

Utbildningsprogram i toppklass!

VETA MERA 1*: För barn 6-8 år som börjat eller ska börja skolan och ska lära sig stava. 295:-

VETA MERA 2: För barn 7-10 år. Samma som ovan fast med siffror. 295:-

MEMORY: För barn 3-7 år. Spelet som har till uppgift att para ihop färger, djur och bilder. 195:-

KORSORD: För barn 7-10 år. Korsord är programmet som ger färdighet och övning i att läsa och stava. 195:-

JULMÅLAR KALENDER: "Adventskalender". 24 "luckor" att öppna med bilder som kan färgläggas och skrivas ut samt MÅLARBOKEN 1: Ritprogrammet där man fyller i olika fördefinierade mönster. För barn 2-7 år. 195:- för båda!

Crossword: samma som korsord fast på engelska. 195:-

Litteratur Amiga

Amiga user interface style guide	225:-
Includes & Autodocs 2.04	395:-
Amiga Maskinspråksboken	255:-
Programmering i C	495:-
Hardware Ref Manual 2.04	395:-
Amigavision	349:-
Amigados (innefattar 2.0)	349:-
Elementary Amiga Basic	149:-
Advanced Amiga Basic	225:-
Amiga Desktopo Videopower	295:-
Using Arrexx on Amiga (med diskett)	275:-

Abacus Böcker

1 Amiga for Beginners[1]	199:-
2 Amiga BASIC I & O	325:-
3 3-D Graphics Prog. in BASIC	265:-
5 Tricks & Tips	265:-
7 Adv. System Prog. Guide	399:-
8 Amiga DOS Inside & Out	265:-
9 Disk Drives Inside & Out	375:-
12 More Tricks & Tips	265:-
13 Graphics Inside & Out	369:-
14 Desktop Video Guide	265:-
15 Amiga printers Inside & Out[1,2]	399:-
16 Making music on your Amiga[2]	399:-
17 The Best Tricks & Tips[1,2]	399:-

[1] Täcker nya WB 2.0
[2] Programdiskett inkluderad

Grafik/Bildhantering

DeLuxe paint IV	895:-
Digiview Gold 4.0	1495:-
Art Department	795:-
Art Department Pro	1595:-
Rasterlink	1295:-

Ordbehandling

Protext (svenskt)	1125:-
TransWrite	795:-

Databas

Hyperbook	895:-
Superbase Personal 4 Prof.	2795:-

Desktop publishing

PageSetter II sv.	1095:-
Professional Page v 2.0	3595:-
CG Outline Fonts	1695:-
PixelScript v1.1 PS Emulator	995:-
Publishing Partner Master	4295:-

Kalkyl

Advantage	1695:-
Maxiplan Plus, 1 Mb	1395:-

Musik

Dr T KCS Level 1,6	1295:-
Master Tracks Pro	1995:-
Bars & Pipes	1695:-
Bars & Pipes Pro	2295:-

Bokföring

AmigaBok	1595:-
Hembudget	499:-
Diamantbok	2995:-

Möss/Tillbehör

MIDI-interface	395:-
Trådlös mus	1095:-
Fancy Mouse	395:-
Mus/joy omkopplare	195:-
Parallellkabel 3 m	195:-
Seriell kabel	195:-
Modemkabel C 64	229:-
Mus/joy förlängning	99:-
Monitorkabel Amiga/Atari	195:-
Scartkabel Amiga/Atiari	195:-
Midikabel	59:-
AMAS Sampler MIDI-interface	1095:-

Joysticks

Tac II svart/vit	149:-
King Shooter	159:-
PC Joy/Game Card	299:-
Wico Bathandle/Redball	249:-
Wico Super Three-Way	349:-
Megaboard	295:-

Övrig hårdvara

Amax II inkl. ROMar	1695:-

Amiga 2000 CPU

A2000 v1.3, 1 Mb RAM, 1 diskettstation 7995:-

Proffs? Beställ vår specialkatalog!

Ljuspistol till Amiga

med två spel

549:-

Megaboard Joystick

med pilothandtag, tidtagarur, nedräkning.
Otroligt häftig!
Nu 295:-

Supra 2000

Hårddisk intern A-2000/512 Kb
ord pris 5995:- **Nu 4495:-**

2400-si Plus med A-Talk III
ord pris 2495:- **Nu 1995:-**

SupraDrive XP 500

Auktoriserad Supradealer

52 Mb/1 Mb RAM	5995:-
105 Mb/512 Kb	7995:-

Kvalitetsprodukter till Amigan!

EXTRA DRIVE
3,5" extern drive till AMIGA slimline, on/off knapp, dammlucka, ljudlös, vidarekoppling, lång kabel.
695:-

EXTRA MINNE
512 Kb med klocka.
495:-

EXTRA MINNE
1,5 Mb med klocka. Monteras i interna ramexpansionsporten. Monteras i våra butiker.
1395:-

MUS
omställbar Amiga/Atari.
295:-

UTBYTESDRIVE
till A 500
895:-

TRACKBALL
till Amiga/Atari
595:-

POSSO

Posso 3,5" box, rymmer 150 disk	195:-
Posso 5,25" box, rymmer 70 disk	249:-
Posso CD box, rymmer 10 CD	135:-
Posso videobox, rymmer 9 st	179:-
Lås till boxarna	80:-

Byggbara för system. Lev i svart.

DATALÄTT

POSTORDER
Box 119
241 22 Eslöv
Tel. 0413-125 00

ESLÖV
Bruksgatan 32
Vard 10-18, Lörd 10-13
Tel. 0413-125 00

MALMÖ
Ö. Förstadsgatan 20
Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 040-12 42 00

GÖTEBORG
Backaplan, Färgfabriksg. 1
Vard 10-18, Lörd 10-14
Tel. 031-22 00 50

AUKTORISERAD SERVICEVERKSTAD
Lämna i valfri butik
Box 119, 241 22 ESLÖV
Vard 8-17
Tel. 0413-612 05

Alla priser inkl. moms. Endast postens avgifter tillkommer.

AMIGA

NYBÖRJARENS GUIDE

Du har just fått igång din nya Amiga. Hunnit köra några spel.

Det är då frågorna börjar hopa sig. Och den tunna svenska handledningen ger inte många svar.

Här har vi sammanställt svaren på de vanligaste frågorna vi får från nybörjare.

Ni som redan kan allt - hoppa över de här sidorna!

Amigan påminner kanske inte om de datorer du sett på film. Men under skalet har du en dator i klass med de s.k. superdatorerna i miljonklassen som fanns för tio år sedan. Nu är det bara upp till dig att utnyttja datorkraften...

”Bara fantasin sätter gränsen för vad du kan göra med din dator”.

Så brukar det heta i reklamen. Och det rymmer en ganska stor portion sanning. En tidningsartikel kan aldrig ge svaren på alla frågor. Det kan inte ens en tjock bok. Det absolut bästa sättet att lära sig datorn är att experimentera, läsa allt du kommer över och fråga datorkompisar.

Men den här artikeln kan förhoppningsvis hjälpa dig över de första blindskären...

Först och främst; vad är egentligen en dator?

Enkelt uttryckt, en maskin som följer en rad instruktioner. Datorer kan inte tänka. Den följer helt och hållet de instruktioner den får.

En dator behöver inte ens vara en elektronisk maskin. De allra första datorerna var helt mekaniska. Tänk på en vanlig speldosa. Med lite god fantasi kan den faktiskt kallas för en typ av dator också. Men den kan bara spela en enda melodi. Din dator kan göra mycket mer.

Instruktionerna till datorn kan komma från en mängd håll:

✓ Det finns inbyggda instruktioner från den som tillverkat datorn (operativsystem).
✓ Instruktioner som laddas in i datorns minne från en diskett.
✓ Instruktioner från dig, inmatade via tangentbordet.

Alla instruktioner lagras i datorns minne.

En serie instruktioner med ett visst syfte kallas program. Det kan antingen vara ett spel, ett ordbehandlingsprogram, eller någon annan typ av program.

Resultatet av instruktionerna brukar kallas *”output”* och kan sändas ut till skärmen, skrivaren (om du har en), modem eller till en diskett.

● Hur fungerar datorn?

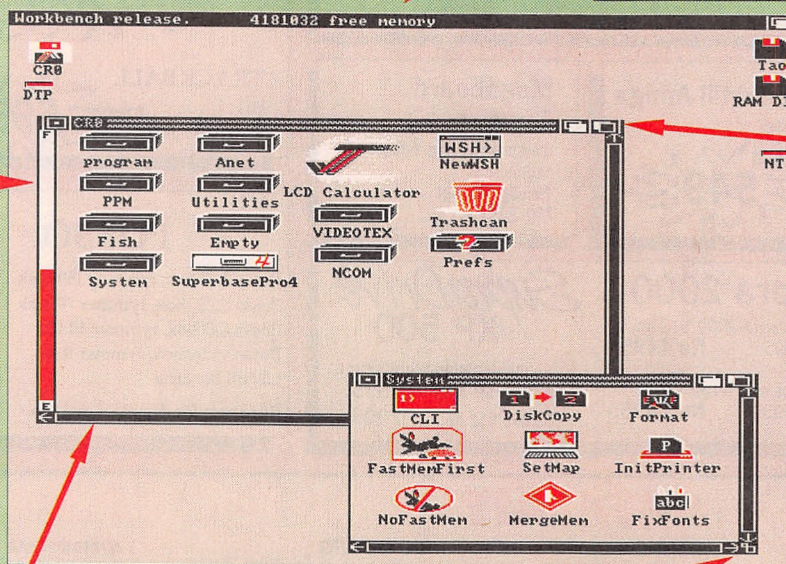
Det här kan bli långt. Men låt oss ta det mycket enkelt. Hjärtat i din Amiga heter Central Process Unit (CPU). Det är en elektronisk krets (den omtalade M68000) som översätter instruktionerna till ett enkelt maskinspråk byggt på det binära talsystemet (0:or och 1:or).

CPU:s uppgift är att skyffla data fram och tillbaka till minnet samt bearbeta dessa data enligt de instruktioner den fått.

● Hur fungerar datorns minne?

Ett datorminne brukar jämföras med en lång rad små lådor. Varje låda har ett nummer på utsidan, lådans adress. Innehållet i varje låda består enbart av

WORKBENCH - din arbetsbänk

Här visas hela tiden hur mycket RAM-minne du har kvar.

Alla disketter du stoppar in i datorn visar sig som små symboler på ”workbench”.

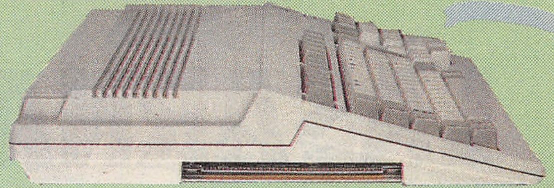
Minnesstapel. Ju mer fylld desto mer fylld är disketten eller ”biblioteket”

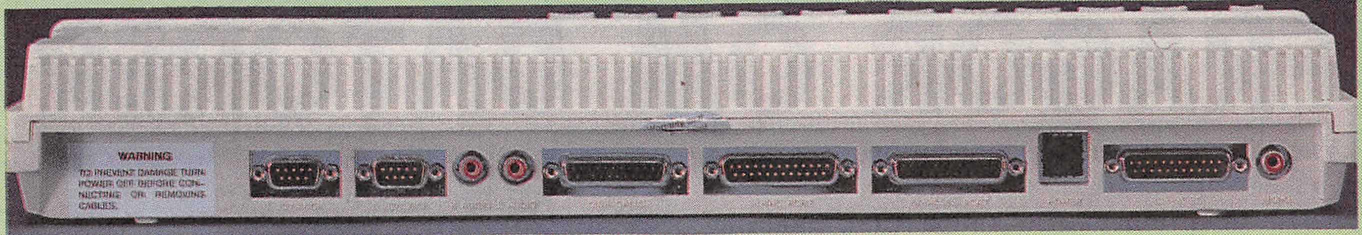
Peka på vänster ”ruta” och tryck på vänster mustangent så skickas fönster bakåt. Gör samma sak med. Höger ruta så skickas fönstret framåt.

”DRAGBAR”. Om fönstret inte rmmer alla symboler kan du flytta omkring i fönstret genom att upprepade gånger trycka här.

Peka här och håll vänster mustangent nedtryck så kan du öka eller minska storleken på fönstret.

TILL AMIGAN

Din Amiga har totalt tolv kontakter där du kan ansluta olika tillbehör. Vi börjar längst till vänster;
A. Här sätter du in joysticken. B. Kontakt för musen. C. De två runda kontakterna är högtalarutgångar. Kopplas direkt till högtalaringångar på skärmen eller till din stereo. D. DISKDRIVE, här kan du koppla in en extra diskettstation. E. SERIEPORT, här kan du koppla in ett modem för att skicka data över telefonnätet. F. PARALLEL PORT, kontakt för skrivare. G. Här kopplar du in strömmen till datorn från transformatorn. H. RGB-video. Här kan du antingen koppla in din vanliga TV via en RF-modulator, eller direkt koppla in en specialskärm från Commodore kallad A1084. MONO. Extrautgång om du vill koppla in en svart/vit videoskärm.
BILDEN OVAN TILL HÖGER visar Amigans ''expansionsport'' (sitter normalt dolt bakom en lucka). Här kopplar man in exempelvis en hårddisk (extra lagring av data eller program. En hårddisk kan rymma mellan 20-200 gånger så mycket information som en diskett. Under Amigan (syns inte på bilderna) finns också en lucka där man kan sätta in extra RAM-minne..

siffror från 0 till 255 i form av åtta stycken 0:or eller 1:or. Det kallas en byte. En enskild 0:a eller 1:a kallas ***''bit''***. Ska datorn lagra högre tal än 255 får den lov att använda två eller ännu fler lådor.

Siffrorna i lådorna kan antingen betyda ljud, bilder, bokstäver eller andra ''data'' eller program.

Amigan har två typer av minnen; RAM och ROM. RAM betyder ***Random Access Memory***. Det betyder att innehållet i minnet hela tiden kan bytas ut och förändras. Men när strömmen slås av försvinner allt.

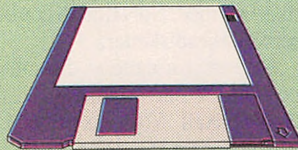
ROM står för ***Read Only Memory***. Innehållet i detta minne kan inte förändras och läggs dit redan på fabriken. Det finns också kvar även om strömmen bryts. I ROM finns datorns grundinstruktioner. Hur bokstäver ska se ut, hur den ska presentera information på skärmen, hur den ska lagra data på disketter, med mer.

RAM-minnet i Amiga 500 rymmer totalt 524.288 byte. Det brukas förkortas till 512 Kilobyte (Kb). Ett kilo är lika med 1024 byte gånger 512...

Ibland säger man också ''en halv megabyte''.

Köper du mer minne till Amigan kan du få en MegaByte (MB), vilket är lika med en miljon byte.

- Disketter då?

Disketter kan betraktas som ett löstagbart minne som inte kräver ström. På disketterna kan du långtidslagra data eller program. Men för att du ska kunna använda data/program lagrade på disketten måste den laddas in i datorns RAM-minne.

Data och program lagras på disketterna i form av ***''filer''***. En fil är helt enkelt en sammanhängande mängd information lagrad med ett gemensamt namn; filnamn.

● Vad är AmigaDOS?

Vi talade tidigare om datorns grundinstruktioner, som las in redan på fabriken. Instruktionerna är en mängd småprogram som tillsammans brukar kallas datorns ***Operativ-System*** (OS).

Detta OS är exempelvis ett program/instruktioner om hur datorn ska läsa av tangentbordet och ta reda på om du trycker ner en tangent. Det är också ett litet program som 50 gånger per sekund ritar upp bilden på din skärm.

Det finns en mängd till sådana OS-program som hela tiden ''körs'' i din dator, även om du använder andra program.

DOS står för ***Disk Operation System***, vilket är instruktioner om hur datorn ska lagra information på disketter och hårddiskar.

Med AmigaDOS menas ofta både OS och DOS. När det står AmigaDos 1.3, anger siffrorna i slutet vilken version du har av DOS. Ju högre nummer desto nyare version. Till Amigan cirkulerar just nu DOS 1.1, DOS 1.2, DOS 1.3 och det nyaste, DOS 2.0.

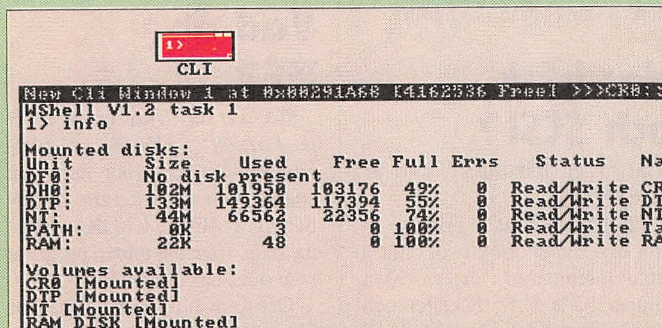
● Workbench då, vad är det?

Ordet Workbench betyder arbetsbänk. Det är den bild du får upp när du startar datorn, en massa ''fönster'' med symboler som föreställer program och data.

Workbench kan sägas vara en del av Amigans operativsystem. När du klickar på några av figurerna är datorn instruerad att starta just det programmet du pekat och klickat på.

På många andra datormodeller får man först skriva in ett kommandon för att ladda in och köra program. Med Workbench behöver du inte minnas en massa kommandon, utan bara klicka på symboler. Det är det som kallas ***''intuition''***, vilket på svenska ungefär betyder ''instinktivt''.

Mer om Workbench finns på sidan 22. .

Symbolen ''CLI'' står för Command Line Interface''. Klicka igång den och du kan använda AmigaDOS med skrivna kommandon, ungefär som på en vanlig PC.

SÅ GÖR DU MED NYA DISKETTER

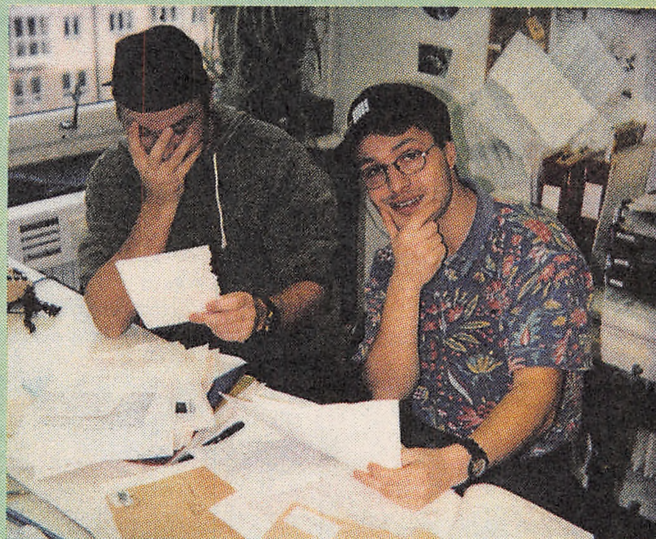

För att kunna använda en ny diskett måste du först ''formattera'' den. Det innebär att datorn ''ritar'' upp en massa spår på disketten. Varje spår delas sedan in i sektorer. Detta system av spår och sektorer är unikt för Amigan. Formatteringen sker genom att välja ''Initialize'' i workbenchmenyn under '' Disk'' som bilden ovan visar..

AMIGA

LÄSARNAS VANLIGASTE FRÅGOR OM DATORER

Varje dag kommer det mängder brev till tidningen från våra läsare.
Brev om problem med Amiga. Undringar om programmering och tillbehör. Många av breven innehåller ofta likartade frågor.
Vi har samlat ihop de vanligaste frågorna med svar på följande tre sidor. Varsågod...

Christer Bau och Peter Kerschbaumer med några av alla de frågor som strömmar in till redaktionen.

Vad kräver assembler?

Vad behöver jag för att börja programmera assembler.

Till att börja med behövs en "assambler " (programmet som man använder). På den kommersiella marknaden finns tex DevPac som är bra. Vill man pröva på utan att lägga ut en massa pengar, så är "A68k" en bra PD-assambler. Den kan man hitta på Fish-disk 314. På Fish 431 finns en mängd av exempel till A68k. För att kunna göra färdiga, körbara program med A68k krävs även en ''länkare''. Bäst är ***Blink*** som finns på Fish 40.

På bokfronten är det lite värre. Den enda bok som finns på svenska är ***''Amiga Maskinspråk''*** från Pagina, men den är inte så lyckad.

En bra bok på engelska är ***''Amiga Assembly''*** av Jake Commander.

Vad är "boota"?

Det är helt enkelt att starta datorn.

Varje gång man trycker tangenterna ***Ctrl-Amiga-Amiga*** samtidigt, eller sätter på sin dator, så försöker den boota.

Den letar då först efter en floppydisk, sedan en hårddisk, som innehåller de filer som behövs för att starta upp datorn.

Om det finns en floppydisk läser datorn de två första blocken. Är dessa av rätt typ kan datorn starta. I så fall letar den i s-biblioteket efter en fil som heter ***startup-sequence***, och utför de kommandon som står där.

En del spel och demos har speciella bootblock (de två första blocken) som krävs för att de skall starta. Har du redan laddat workbench och stoppar in en sådan speldiskett kommer det att stå ''NDos'' eller ''Bad'' under disk-ikonen.

Börja med C

Vad behöver jag för att börja programmera C?

Först och främst behöver du en C-kompilator (programmet).

Om du inte vill lägga ut flera tusen kronor är ***''DICE''*** ett bra alternativ. Det finns både i en gratisversion och en större version för 310 kronor.

''DICE'' kan beställas från ***NPD, Box 2011, 580 02 LINKÖPING. Tel: 013-720 26.*** Den kostar 310 kronor.

Letar man efter böcker i ämnet, finns det två nybörjarvänliga sådana på svenska: ***''Programmering i C''*** från Pagina och ***''Programmera i C''*** från Columna. Columnas är nog den bättre av dem.

Om du redan kan lite C och vill ha en referensbok så är ***''The C Programming Language''*** av Kernighan & Ritchie (engelska) ett bra köp.

Bästa diskett?

Vilken typ av disketter ska jag använda? Bör man köpa märkesdisketter eller går det bra med NoName. Hur kopierar man en diskett?

De ska vara DSDD (Dubbelsidiga, Dubbel Densitet). Man kan använda disketter med hög densitet också (HD) men det är att lägga ut pengar i onödan.

För det mesta går det precis lika bra med NoName-disketter som märkesdisketter.

För att formattera disketten gör du så här: stoppa in disketten skall kopieras i diskdriven. Se för säkerhets skull till att den är skrivskyddad. Markera diskett-ikonen genom att klicka en gång med vänster musknapp på den. Välj sedan ***''Duplicate''*** i Workbench-menyn.

Om datorn ber dig stoppa in workbench-disketten igen så gör det. Sedan är det bara att följa instruktionerna. ***''SOURCE-disk''*** är den disketten som ska kopieras. ***''TO-disk''*** är den diskett där kopian ska hamna.

Hårddisk och SCSI?

Vad är en hårddisk? Vad är SCSI?

En hårddisk är i princip en stor och snabb diskett som alltid finns inmonterad i datorn. Man slipper både byta disketter och långa väntetider. En hårddisk laddar och sparar i regel 40 gånger snabbare än en diskett. Och den rymmer 20 till 100 gånger mer information än en enda diskett.

En hårddisk består av två delar, kontrollerkortet och själva disken.

Det finns flera olika hårddiskstandarder. Den modernaste heter ***''SCSI''***. Denna standard ger också kontroll av scanners och tape-streamers.

En äldre (och billigare) standard är ***ST-506,*** som också är vanlig på tex PC-datorer. Denna standard innebär oftast mycket mer jobb (och kunskap) vid installerandet. Ett kontrollerkort kan ta hand om flera hårddiskar, en PC-kontroller två, en SCSI sju . På moderna kontrollerkort finns det ofta också plats för extra RAM-minne.

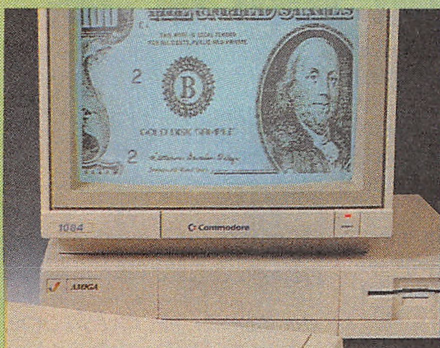
Vad är IFF?

IFF står för ***''Interchange File Format''***. Det är en filstandard för hur olika data ska sparas. Om ett program använder sig av IFF så kan det använda data från ett annat program som också använder IFF.

Det finns olika IFF-format för olika typer av data. Den vanligaste, som de flesta tänker på när man säger IFF, är IFF-ILBM som används för bilder.

OLIKA AMIGAMODELLER?

Vilka olika modeller av Amiga finns det. Och vad är skillnaderna mellan dem?

A1000 *(säljs inte längre)*

Den allra första Amigan. Varken tillverkas ellr säljs längre. (förrutom begagnad).

Har i grundutförande 256Kb minne. A1000 har ett löst tangentbord och en expansionsport. Kan inte utrustas med OS 2.0. En ''kultburk'', men inte särskilt användbar.

A500 *(Cirkapris: 3.995 kr)*

Den mest sålda maskinen (95.000 sålda i Sverige). Har i grundutförandet 512 Kb minne, som kan byggas ut till 9Mb.

En inbyggd 3.5tums diskdrive finns, och fler kan kopplas in externt. Kopplas direkt till en TV med SCARTkontakt, eller via den oftast medlevererade RF-omvandlaren till antenningången.

A500 har en expansionport som kan användas för att koppla in allt från hårddiskar till scanners. Nu för tiden finns det så mycket tillsatser att köpa till att det inte alls är lika självklart att A500 ''bara är en speldator''.

A500 Plus *(Cirkapris: 4.995 kr)*

Den nya 500:an. Den kommer med 1Mb minne, och klarar sammanlagt 10Mb. Den stora skillnaden mellan Plus:en och en vanlig 500 är att den förra har 1Mb ''chip-minne'' (grafikminne) när man köper den.

Det finns stor risk för att man märker skillnaden på att många gamla spel inte fungerar. A500+ kan ha upp till 2Mb chip-minne, vilket är mycket bra för den som tänker sig att hålla på med grafik eller ljud. Är från början utrustad med det nya operativsystemet OS 2.0 (vilket också kan ge en del problem med gamla spel) Är på det stora hela en bättre Amiga och ett bättre köp..

A2000 *(Cirkapris: 8.495 kr)*

Finns i två modeller, A2000 (endast på begagnadmarknaden) och B2000. Se till att du köper den senare.

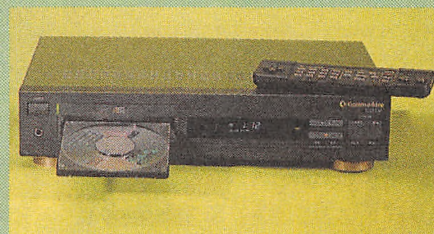
Stor låda i stålplåt med fläkt (väsnas) och plats för mängder med expansionskort. Inbyggt nätaggregat.

A2000 kommer med en intern 3.5-tums drive, men har plats för ytterligare en plus en 5.25-tums drive. Löst tangentbord. Anses av tradition vara mer "seriös" än A500.

A3000 *(Cirkapris: 24.995 kr)*

Commodore's nuvarande ''värsting''. Den har en 68030-processor, som jobbar i 25Mhz, vilket gör den ungefär tio ggr. snabbare än en vanlig Amiga. Hårddisk följer med när man köper datorn. A3000 har inbyggd "flicker-fixer" för användande tillsamans med en multisync-monitor. Även denna dator har möjlighet till 2Mb chipminne för grafik- eller ljud-intensiva program.

CDTV *(Cirkapris: 6.995 kr)*

Egentligen en Amiga 500 i en ny låda, utrustad med en laserdrive istället för den vanliga diskdriven. Den är mest tänkt som en lättanvänd "lek- och informations-burk". Därför har den heller inget tangentbord. (Men man kommer att kunna köpa det och vanliga diskdrivar som tillbehör) De programtitlar som finns nu är mest spel eller uppslagsverk. Kan dessutom spela vanliga musik-CD's.

Andra IFF-format är tex SMUS för musik och 8SVX för ljud.

Vad är interlace?

Normalt så har Amigans skärm en upplösning på 256 punkter på höjden. Det finns dock ett läge som ger 512 punkter istället; *interlace*. Problemet med denna upplösning är att bilden flimrar kraftigt.

Bilden på skärmen ritas ut av en elektronstråle. Den börjar rita längst upp i vänstra hörnet och ritar åt höger. När den kommit till högra kanten hoppar den ner en rad och börjar rita från vänster igen. När den har ritat hela skärmen börjar den om längst uppe till vänster.

I interlace ritas bara varannan rad första gången skärmen ritas upp.

Nästa gång tas resten av raderna. Under tiden som detta sker hinner de första slockna. Detta ger upphov till flimret.

Nu går det att fixa med ett speciellt grafikkort kallat ''flickerfixer'', eller ''de-interlacer''. En flickerfixer behöver dock en dyrare monitor för att fungera, en multisync-monitor.

Vad är Kickstart?

Vad är det för skillnad på Kickstart 1.2, 1.3 och 2.0? Vad är egentligen Kickstart?

Kickstart är den del av operativsystemet (OS) som ligger i ett ROM (Read Only Memory), dvs i en krets i

Fortsättning nybörjarfrågor

datorn. 1.2, 1.3 och 2.0 är olika versioner av OS:et, ju högre siffra desto nyare (och förhoppningsvis bättre).

Skillnaden mellan 1.2 och 1.3 är inte så väldigt stora, de flesta skillnaderna ligger i de program som finns på Workbenchdisketten. Med 1.3 är det dock möjligt att automatiskt starta upp från en hårddisk, vilket inte gick under 1.2.

OS 2.0 däremot har stora skillnader mot 1.3. Det mesta ser annorlunda ut, många detaljer är förbättrade, och många nya saker har tillkommit (Kickstarten är dubbelt så stor t ex). Många framtida program kommer att kräva version 2.0, eller åtminstone få fler finesser då.

Hur kör man multitasking?

Det är bara att i Workbench klicka igång flera program. I Shell kan man använda kommandot "Run" för att starta ett program, men ändå kunna fortsätta använda samma shell-fönster. När du startar upp din Amiga så är det faktiskt redan en hel del interna program igång. Även Workbenchen är ett eget program.

Vad betyder "Guru Meditation"

Många program innehåller ett eller annat fel (eller buggar som man brukar kalla dem). En del är så allvarliga att datorn inte kan fortsätta arbeta, den låser sig. Detta har många namn, krascha, hänga, gura, dyka...

Amigans operativsystem är dock så avancerat att det för det mesta kan tala om vad som gick snett. Detta visas med den sifferkod som kommer upp i rutan.

Vad är PD-program?

Ett PD-program, eller FD-program (Fritt Distribuerbart) som det egentligen borde heta, är ett program som får spridas och kopieras fritt. Under betckningen FD finns huvudsakligen tre typer:

PD - Public Domain, upphovsmannen har avsagt sig alla ekonomiska rättigheter på programmet. Använd det hur du vill, kopiera det, sprid det.

FW - FreeWare. Programmen får spridas och användas fritt men man får inte sälja det eller ändra i det och sprida. De flesta programmen är av denna typ.

SW - ShareWare. Man får sprida programmet och använda det ett tag. Om man tycker om programmet, och vill fortsätta använda det, skall man betala in en mindre summa pengar till programmeraren. Man får givetvis inte sälja det.

Det finns ett antal samlingsserier av FD-program. Den största ställs samman av Fred Fish, och kallas följdaktligen för **Fish-diskar**. En svensk serie är Camelot som ställs samman av Erik Lundevall.

Båda dessa kan man få tag på via PD-bibliotek, t ex **Delta, Tegnérg 18, 412 52 Göteborg** (för 30 kr får du tre disketter med en lista över samtliga program i biblioteket).

Vad är Shell?

Shell är ett annat sätt att komunicera med, och styra datorn, än att använda musen i Workbench. Det är mer likt det sätt som man arbetar med, eller åtminstone har arbetat med, på PC datorer.

I Shell har man mer kontroll över vad man gör. Bland annat för att man kan se filer som man inte syns i Workbench. Detta gäller OS 1.3. I OS 2.0 har Workbenchen förbättrats markant och behovet av Shell är inte lika stort.

För att starta en Shell klickar man helt enkelt på Shell-ikonen som finns på Workbenchdisketten.

Blinkande lampa visar vad som är fel

Din Amiga är faktiskt ganska smart. Det första den gör när du slår på strömmen är en självtest, där den kollar om något har gått sönder. Dels kontrollerar den ROM-minnet, dels RAM-minnet.

Om något gått sönder meddelar den dig det genom att blinka med lampan (röd eller grön) som sitter på "CAPS-/LOCK-tangenten" (längst till vänster på tangentbordet ovanför Shift-tangenten, se bild).

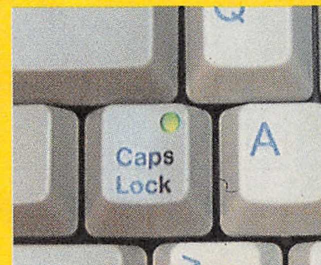
Lampan blinkar alltid till när du slår på strömmen. Men om den fortsätter att blinka har något gått snett.

Ett blink per sekund betyder fel i ROM-minnet.

Två blink per sekund betyder fel i RAM-minnet.

Tre eller fyra blink per sekund betyder andra typer av fel.

Om du drabbas av detta varje gång du startar datorn skall du lämna in den för service.

Om lampan på CAPS/LOCK tangenten blinkar ihärdigt har något gått sönder i datorn,

SANNINGEN OM FETA AGNUS!

En av de vanligaste frågorna till tidningen gäller "Fat Agnus".

Fat Agnus är ett av Amigans specialgjorda chip (elektronikkrets). Detta chip arbetar enbart med ljud och grafik. Ganska bra att ha med andra ord.

Medans Amigans CPU kan arbeta med hela RAM-minnet, kan Agnus-chipet enbart komma åt en del. Denna del kallas Chip-RAM eller Chip-Mem (eftersom det är den enda del som kan nås av specialchipen).

Det är i chip-mem som all grafik- och ljud-information måste lagras. Allt som syns på skärmen eller hörs ur högtalaren sköts av Agnus-chipet som gör om ettor och nollor till bilder eller ljud.

Övriga delar av Amigans RAM-minne kallas Fast-RAM eller Fast-Mem.

Varje gång Agnus hämtar eller skickar data till Chip-mem stoppas Amigans CPU från att komma åt denna del av minnet. Det kan göra att datorn ibland verkar långsam. Jobbar du med riktigt häftiga biler eller långa ljud, kan Chip-mem ta slut, trots att datorn påstår att du har minne kvar...

De delar av minnet som tillhör Fast-RAM kan däremot CPU:n komma åt när som helst. Och då går det undan. Därav namnet...

De tidiga Agnus-chipen (med Nr. 8361) kunde bara arbeta med 512 Kb chip-mem och fanns inmonterad i A1000 samt den första modellen av A2000 (som har ett A på slutet).

Sedan kom Fat Agnus (Nr. 8371) med några extra finesser. Men även detta begränsat till 512 Kb. Denna modell sitter i A2000B och A500.

För ett år sedan kom dock Super Fat Agnus (nr 8372a) som var klart förbättrad. "Super" Fat Agnus kan nämligen komma åt en megabyte chip-mem. Den absolut nyaste versionen (Nr. 8375) kan t.o.m. handskas med två megabyte. Denna version av Agnus finns i A500 Plus. Även A3000 klarar 2Mb chipmem, men där heter samma chip "8372b".

"Super" Fat Agnus finns även att köpa lös och går att montera in i äldre Amigor (men inte i A1000 eller A2000 A).

Mer om Fat Agnus kan du också läsa på sidorna 15-17 i vår specialartikeln om A500 Plus.

Vi skräddarsyr ditt Amigapaket

Amiga 3000
- 16 eller 25 MHz
- 2-18Mb ram
- 52-425Mb hårddisk
- Med eller utan VGA skärm
- Amiga Vision

Ring för bäst pris på just Ert A3000 paket

Amiga 2000
- Amiga 2000C
- 1-9Mb ram
- 45-425 Mb hårddisk
- Extradrive
- Monitor1084S

Ring för bäst pris på just Ert A2000 paket

Amiga 500
Ring för bästa pris

JULREA 1
- Amiga 500
- Extraminne
- Extradrive

Pris 4.195:-

Under mellandagarna köper ni er A2000, A3000 billigare än någonsin

Världens snabbaste A2000, 3000?
PPS 68040 kort, exp 32MB
För A3000 c:a 15.000:-
För A2000 med 4mb c:a 20.000:-
Ring för mer info.

Genlock 1.495:-

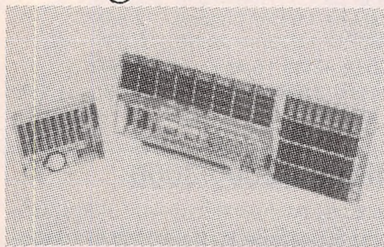
Lågprismus 195:-

JULREA 2
- Amiga 500+
- Nya dos 2.0
- **2Mb grafikminne**
- Nytt grafikchips

Pris 4.795:-

Monitor 1084S
- Med kabel Pris 2.695:-

Amiga Minnen

Extraminne 512 Kb, A500
- För Amiga 500
- Klocka, datum med batteribackup
- On / off knapp
- Högsta kvalitet från USA (Microbotics)
- 2 års garanti

Pris 275:-

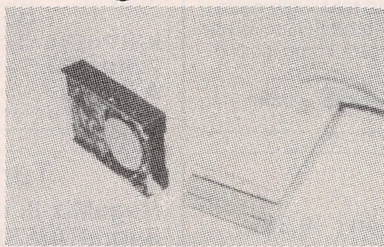
Internt 8Mb kort för A500
- Levereras med 2Mb äkta fastram
- Plats för matte-processor

Pris 2.195:-

8Up, 8Mb kort för A2000
- Levereras med 2Mb
- 100% kompatibelt med alla modeller
- Mycket strömsnålt
- Högsta kvalitet från USA (Microbotics)
- 2 års garanti

Pris 1.995:-

Amiga Drives

Amiga drive RF302C
- On / off knapp, vidareport, Citizen verk
- Extra lång kabel

Pris 595:-

Amiga drive RF332C
- On / off knapp, vidareport, Citizen verk
- Mycket liten och tyst

Pris 695:-

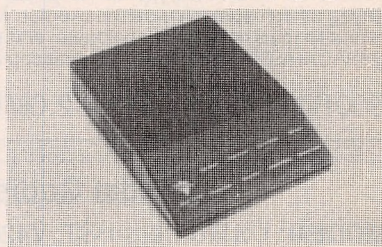
Amiga drive RF362C
- Intern drive för Amiga 500, högsta kvalitet

Pris 595:-

Amiga drive RF372C
- Intern drive för Amiga 2000, högsta kvalitet

Pris 595:-

Modem 2400

- Helt komplett, S-märkt trafo
- Med kabel och programvara
- Alla finesser, Hyes kompatibelt
- 2400, 1200, 600, 300 baud
- För Amiga, Atari, PC...

Pris 1.195:-

Accelerator VXL-30
Äntligen ett acceleratorkort för Amiga 500, 2000 till rimligt pris.
Motorolas 68030 eller 680EC30 den senare utan MMU. Finns med eller utan 25Mhz 68882 matte-processor. Kan expanderas med 2Mb eller 8Mb 32-bitars minne (60ns). Ring oss för fullständigt informationsblad.
Detta är acceleratorn för dig!!!

Matte-processor 68882-25 1.995:-

680EC30-25 3.995:-	68030-25 7.995:-
680EC30-40 5.995:-	68030-50 9.995:-
2Mb 32bit 2.995:-	8Mb 32bit 7.995:-

VI KAN HÅRDDISKAR

Vi har hårddisken som möter dina krav till Sveriges lägsta pris

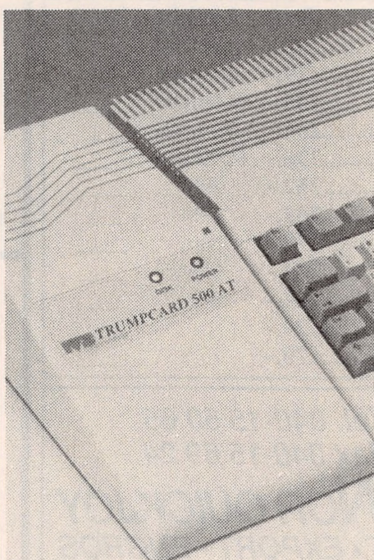
TRUMPCARD AT

- Helt nytt hårddisk-system för A500
- Expanderbar med 8Mb fastram
- Kompatibel med alla AT-drives
- Mycket snabb ring för exakt info.
- 16 bitars överförings teknik
- Fläktfri, därför mycket tyst
- Autoboot under 1.3 och 2.0
- Bussgenomföring
- Helt komplett och installeras på några minuter
- 2 års garanti 2 veckors returrätt
- Levereras bara med Quantums hårddiskar som är kända för att hålla hög kvalitet och vara mycket snabba (11ms, 64Kb diskcach)

Vi lovar, detta är årets hårddiskvinnare

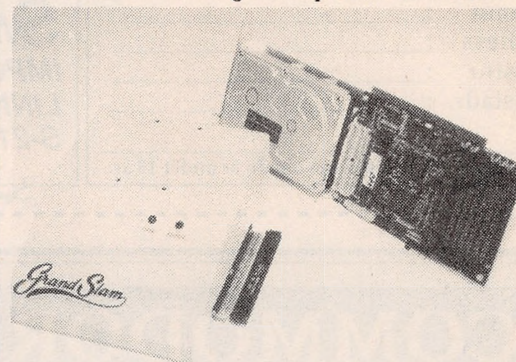
Pris 2.795:-

Endast kontroller
Paketpriser se nedan

Grand Slam

- En av marknadens absolut snabbaste SCSI kontroller, snabbare än tex. Supra och GVP series II enligt AmigaWorld 7/91 (se nedan)
- Plats för 8Mb fastram direkt på kortet
- Autoboot under 1.3 och 2.0
- 100% Amiga dos kompatibel
- Extra parallell port
- Laddar upp till 2Mb per sek.
- Finns för både Amiga 500 (extern låda) och Amiga 2000 (hardcard)
- Levereras helt kompletta och installeras på några minuter
- Nu lämnar vi 2 års garanti på alla hårddiskar

Ur Amiga World, Juli 91 (Grand Slam =Trumpcard Profssional)

Kotroller	Läsa	Skriva
HardFrame/1200	580/567	643/623
Impact Series II	583/275	575/279
Nexus	655/650	631/633
SupraDrive	534/148	677/177
Trumpcard Pro	600/597	620/614
Trumpcard	385/406	424/391

Till höger redovisas de resultat man fick när man samtidigt belastade CPU och DMA

TRUMPCARD

- En snabb och mycket prisvärd SCSI-kontroller för både Amiga 500, 2000
- Laddar upp till 1Mb per sek.
- Expanderbar till 4Mb fastram (separat minneskort)
- 2 års garanti

Trumpcard 2000 1.195:-
Trumpcard 500 1.995:-

TRUMPCARD Professional

- Samma SCSI kontroller som Grand Slam .
- Expanderbar till 4Mb fastram, (separat minneskort)

Trumpcard 2000 pro 1.795:-
Trumpcard 500 pro 2.595:-

Minneskort förTrumpcard 500 och Trumpcard 500 Pro 1.195:- med 2Mb 1.995:-, 4Mb 2.995:-

Lösa SCSI drives

Quantum 52 2.795:-
Quantum 105 4.195:-
Quantum 210 7.995:-
Quantum 425 14.995:-
Fujitsu 45 2.395:-
Fujitsu 90 3.995:-

Vi installerar de gärna i er Amiga 590

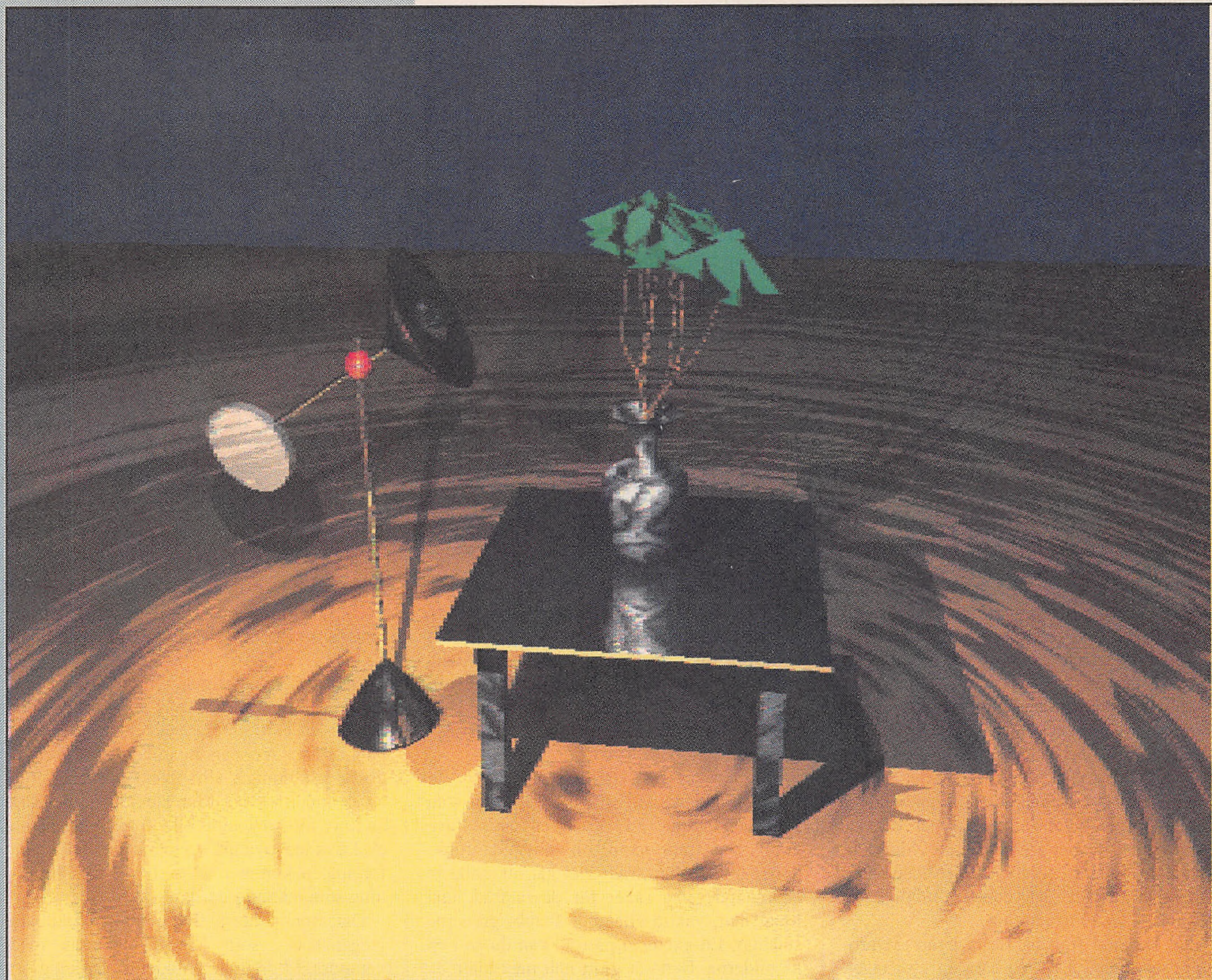
2Mb för Grand Slam och Trumpcard AT 795:-

	Trumpcard 500 AT	Grand Slam 500	Grand Slam 2000	Trumpcard 500	Trumpcard 2000	Trumpcard 500 Pro	Trumpcard 2000 Pro
Fujitsu 45Mb		4.795:-	4.195:-	3.995:-	3.195:-	4.395:-	3.595:-
Quantum 52Mb LPS	4.795:-	5.195:-	4.395:-	4.395:-	3.595:-	4.795:-	3.995:-
Fujitsu 90Mb		6.595:-	5.795:-	5.795:-	4.995:-	6.195:-	5395:-
Quantum 105Mb LPS	6.995:-	7.395:-	6.195:-	6.595:-	5.795:-	6.995:-	5.995:-
Quantum 210Mb		11.095:-	10.495:-	10.295:-	9.495:-	10.695:-	9.895:-
Quantum 425Mb LPS		17.995:-	17.395:-	17.195:-	16.395:-	17.695:-	16.795:-

DGComputer

08-15 45 40
Frakt tillkommer,moms ingår
2 veckors returrätt

Surbrunnsg. 39
113 48 STOCKHOLM
Mellan Hardrock och Norrabrunn
Fax: 08-792 56 61

3-D Professional:
En utmanare på 3Dsidan

Frågan är om inte 3D-program är den programtyp som har ökat mest på den seriösa sidan. Senast i raden är 3-D Professional. Christer Bau har utforskat alla dimensioner.

Ibland kommer det nya produkter från oväntat håll. 3-D Professional, från Progressive Peripherals, hör nog dit.

Programmet levereras i den mest imponerande kartong jag sett till ett Amiga-program. Den har en volym på minst tio liter, och ändå är den proppfull. För det är samtidigt det mest manualbegåvade program jag sett. Fem manualer på totalt nästan tusen (1000!) sidor. Dessutom följer det med en instruktionsfilm på video.

Manualerna tycker jag är mycket bra. Där finns flera lektioner som går ut på att man skall lära sig programmet, med mängder av bilder. Ibland upp till fem stycken på varje sida. Det var därför inte allt för jobbigt att läsa igenom dessa tusen sidor.

För den som inte orkar läsa allt genast, utan vill köra 3-D Pro på en gång, är videofilmen perfekt. Den visar några av lektionerna, och kan därför köras parallellt med att man leker med programmet.

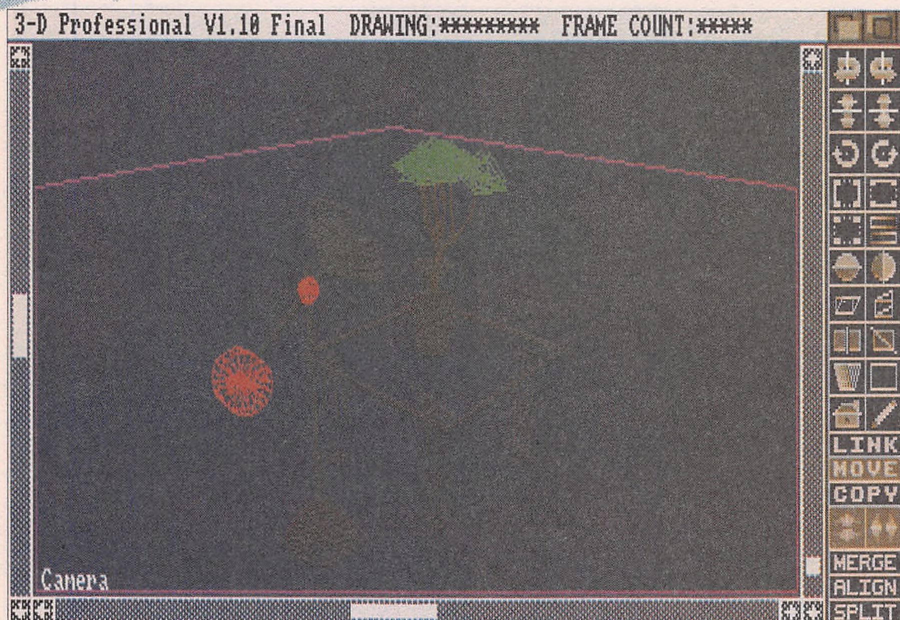
Det följer även med en ''Quick reference'' manual med alla knappar och menyer kort beskrivna, så att man inte behöver leta sig vansinnig efter ett visst kommando.

Två versioner

Programmet levereras på åtta diskar. Det är två versioner av huvudprogrammet, en vanlig och en för acceleratorkort. Programmet har inte någon inbyggd raytracer, men det följer med en sådan modul på en av diskarna. Mer om detta senare.

3-D Pro är av typen ''solid modelling''-program. När man startar programmet är man tvungen att specificera hur mycket minne som skall användas som databas. Man gör detta indirekt genom att tala om hur många objekt etc som behövs. Detta är ett lite klumpigt sätt att arbeta. Det är oftast omöjligt att i förväg veta hur mycket minne som går åt, och man kan inte ändra sig när man väl satt igång. Då töms nämligen databasen. Man blir i så fall tvungen att spara allting på disk, ändra databasens storlek och sedan ladda in objekten igen. Dumt.

När man väl får igång programmet ser det ut som på bilden på nästa sida. Det liknar mycket ett vanligt ritprogram, med en verktygsmeny på höger sida. Det finns scrollgadgets runt om fönstret. Det är dock något litet problem med dessa, då man inte kan scrolla genom att klicka på pilarna.

Editeringsskärmen med verktygslådan till höger.

Detta är mycket irriterande när man har en uppförstorad vy, eftersom det är nästan omöjligt att scrolla lagom mycket genom att dra i ''Knappen''.

3-D Pro har förmågan att känna igen ett flertal olika objektformat. Har man alltså 3Dclipart till något av de andra stora programen, tex Sculpt, VideoScape eller Silver, kan man alltså använda denna. Man behöver inte ens specificera vilket format det är, programmet känner igen det själv. Man kan dessutom spara föremål i VideoScape 3Dformat, vilket ger oanade möjligheter tillsamans med PROmotion.

Till skillnad från de flesta nyare 3Dprogram ser man i 3-D Pro bara en vy i taget. Det finns visserligen möjlighet att titta på föremålen i tre vyer plus perspektiv på en gång, men i det läget går det inte att editera. Detta är synd eftersom det alltid är lättare att placera föremålen rätt om man ser de från flera håll samtidigt. Som ni kan se på bilden öppnas editorn bara i NTSCstorlek, även om de resulterande bilderna är i PAL.

Sex vyer

Man har i alla fall tillgång till sex olika vyer: höger, vänster, upp, ner, framifrån och bakifrån. Dessutom finns det en kameravy, som representerar det man får med när man gör en färdig bild. Det är dock något konstigt med denna. När man flyttar kameran närmare objekten blir det ingen skillnad på bilden. Man måste flytta föremålen närmare kameran eller förstora dessa för att få en större bild.

Att göra olika föremål, eller ''primitives'' som det heter i programmet, är mycket lätt. Det är bara att välja något av de tretton fördefinierade formerna. Dessa kan sedan skalas om, vridas eller vändas hur man vill. Det görs förédömligt lätt genom att använda ikonerna i verktygsmenyn.

Förrutom dessa enkla former finns det några specialverktyg som kan göra lite mera speciella objekt. Svarv, som är ett vanligt verktyg i den här typen av program, finns naturligtvis. ''Profile''verktyget är en annan mycket användbar mojäng. Man kan här göra tvärsnitt som beskriver det aktuella objektet, datorn ''klär'' sedan dessa tvärsnitt med en yta. Det är därför hyffsat lätt att göra även mer komplicerade former.

Fraktalskog

Nu kommer vi till ett par verktyg som verkligen skiljer 3-D Pro från andra program. Det finns nämligen inbyggda funktioner för att göra träd! Det går att ställa in en mängd olika saker för dessa träd, tex. lövmängd, växtid eller hur snabbt grenarna smalnar. Ett exempel på träd kan du se i en av bilderna. Detta är gjort helt med hjälp av fraktaler, jag har inte gjort en pryl.

Träden ''växer'' på olika sätt med hjälp av ett tal som man anger. Om man hittar en speciell form, som man tycker om, kan man återanvända den genom att ta samma siffervärde. Det finns också ett markverktyg, med vars hjälp man gör mer eller mindre kuperad terräng, komplett med vatten. Det måste dock sägas att dessa funktioner fullkomligen slukar minne. Jag lyckades göra av med alla mina sju megabyte på ett enda träd.

När man gjort diverse objekt är det mycket lätt att flytta omkring dem. När man klickar på det som skall flyttas blir det inringat av en box. Det är bara att ta tag i boxen och släpa till rätt ställe. Lika lätt är det att duplicera föremål. Välj bara föremål, klicka på copy ikonen, och drag föremålet dit du vill ha en kopia. Det går att gruppera flera objekt, för att sedan behandla dem som ett. Även låsning är möjlig

Många material

Man kan göra om IFFbilder till 3D-objekt. Det är däremot inte möjligt att vika bilder över ytor, vilket är lite underligt. Man kanske tyckte att de inbyggda materialen räckte.

Det finns nämligen en mängd olika material att välja mellan, t ex marmor eller trä. Dessa kan editeras vad det gäller färg, täthet mm. Av någon anledning påverkar dessa inställningar alla objekt som är gjorda av samma material. Man kan alltså inte göra en kniv med rosenträskaft, som ligger på en ekskärbräda ovanpå en bänk av bok. Alla föremålen kommer att få den ''trä''inställning som man gjorde sist.

Det finns vidare flera andra inställbara ytegenskaper som kan kombineras med varandra. I bilden med trädet är vattnet gjort med en effekt som heter ''ripple''.

Här är ett exempel på ett träd, helt och hållet skapat av programmet.

3-D Pro har även möjligheter till animeringar. Dessa skapas antingen med hjälp av ett scriptspråk, som gör det möjligt att flytta omkring allt, inklusive kameran. Eller varför inte dessutom flytta solen så alla skuggor rör sig.

Det är också möjligt att skapa ''Keyframes'' och få datorn att räkna ut fler bilder mellan dessa.

Raytracing-modul

Man kan visserligen göra bilder direkt i huvudprogrammet, men de bästa resultaten fås om man exporterar scenfilen till det medföljande tracerprogrammet. Detta har många funktioner som får det att kännas väldigt professionellt. Bland annat kan man koppla ihop flera Amigor, antingen två via nollmodem, eller fler via nätverk. En av maskinerna blir ''host'', dvs. att den delar ut uppgifter till de andra burkarna. Sedan hjälps alla åt och räknar.

När man använder sina ögon och tittar på riktiga föremål är bilden aldrig skarp överallt på en gång. Det område som är skarpt beror på skärpedjupet. Detta bidrar till djupkänslan i en bild. Att hela bilden är skarp är ett vanligt fel i bilder gjorda med andra 3Dprogram, men i 3-D Pro's tracer kan man bestämma inte bara skärpedjup, utan även andra faktorer som brännvidd och atmosfärens påverkan av bilden.

Man kan även ställa ner noggrannheten på kalkylerna, t ex för att göra ett utkast av bilden. När man på detta sätt kollat att allting verkar stämma låter man programmet räkna allt vad det går.

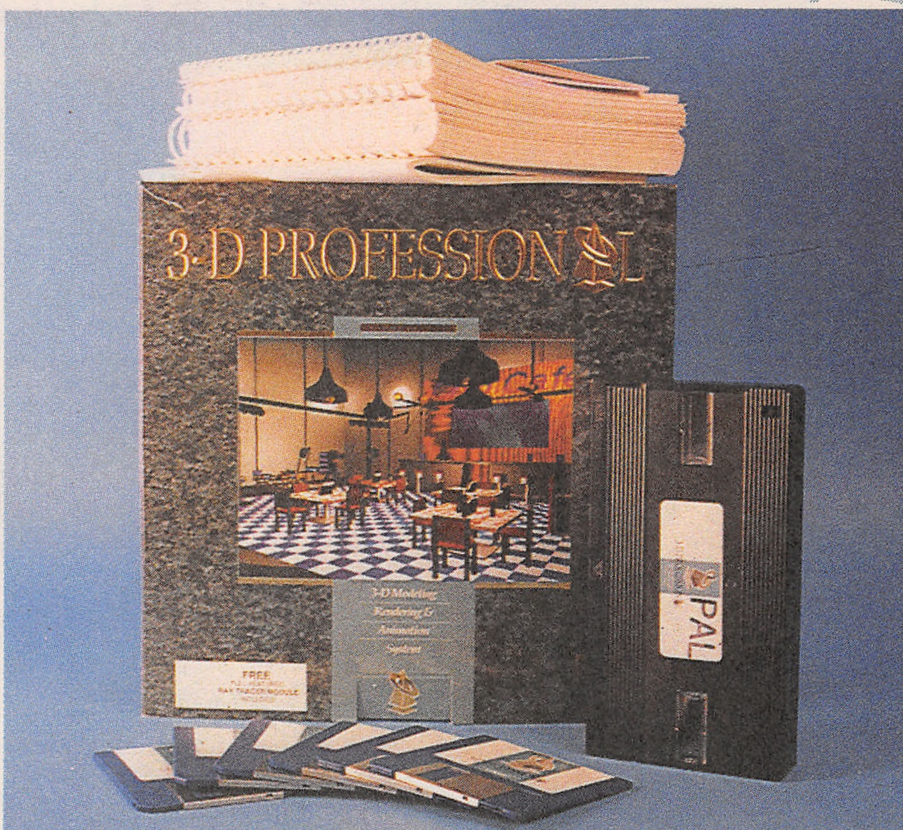
Hastighetsmässigt är 3-D Pro inte någon racer. På en vanlig Amiga är det inte särskilt realistiskt att jobba. Det är det i och för sig nästan aldrig när det gäller program av den här magnituden.

Sammanfattning

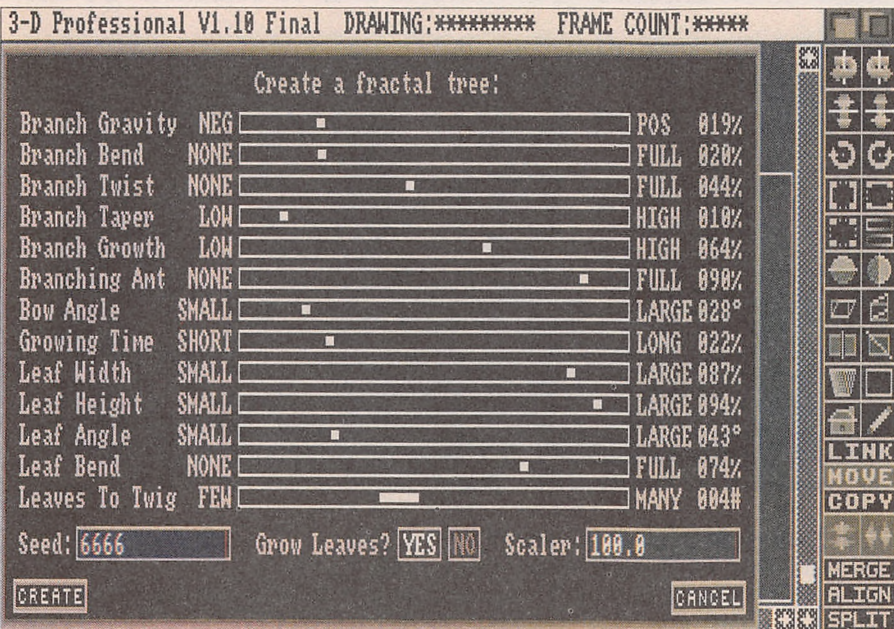
3-D Pro är ett ganska besvärligt program att sätta betyg på. Det finns flera saker som är geniala och mycket användbara. Manualerna är toppen, men det finns också diverse små fel och saker som saknas.

Jag gillar själva grunden i programmet, och tror att det i och med nästa version kommer att bli en allvarlig konkurrent till de redan etablerade programmen.

Christer Bau

3D Pro levereras i Amigamarknadens största, och mest välfyllda, förpackning.

Trädskaparverktyget som bestämmer trädens utseende.

Det har cirkulerat flera olika uppgifter om en uppgradering av 3-D Pro. Enligt en pressrelease från Progressive Peripherals i somras skulle version 2.0 släppas i juli. Varken vi eller den svenska generalagenten har dock sett röken av den.

På telefon berättar Progressive att de mycket riktigt har skjutit på uppgraderingen. De tyckte att den nya versionen var för lik den gamla, och bestämde sig för att satsa på en Workbench 2.0-look istället.

Förutom tidigare utlovade nya funktioner som Boolean operations, editering på punktnivå, samt Bump- och texture-mapping, passar de då också på att snabba upp och förbättra hela programmet.

Räkna med att det dröjer minst fyra månader innan 2.0 släpps.

Red

3D PROFESSIONAL

PRIS/PRESTANDA:	★★★☆☆
DOKUMENTATION:	★★★★★
PRESTANDA:	★★★★☆
ANV.VÄNLIGHET:	★★★★☆

BRA

Utrustningskrav:	1 MB
Dokumentation:	Engelsk
Version:	1.1
Pris:	kr
Kopieringskydd:	Nej
Tillverkare:	Progressive Peripherals
Importör:	Datorutveckling
Telefon:	0270-12410

Fler titlar till CDTV

Den här gången presenteras en amerikansk kokbok där man kan lära sig laga något som heter Ladyfingers! När man väl stökat undan matlagningen kanske du vill sjunga en truddelutt på Karaokemaskinen, eller färglägga scener i en tecknad film.

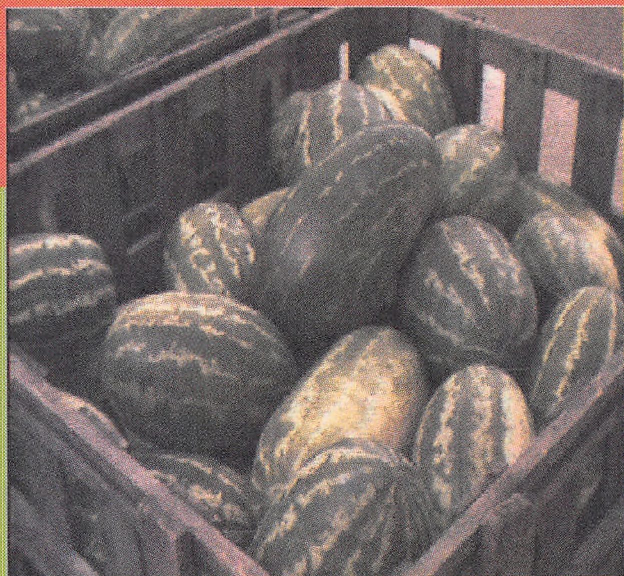
The New Basics Electronic Cookbook/-Xiphias

En perfekt titel för alla ungkarlar som tröttnat på att äta på hamburgerbarer eller pizzhak. Här finns nämligen mängder av olika recept samlade på en och samma CD-skiva. Skulle man inte ha en aning om hur till exempel en melon eller en burk ansjovis ser ut finns det hundratals digitaliserade bilder av mögliga och omöjliga ingredienser.

Det är också möjligt att ange ett fåtal ingredienser och sedan söka igenom alla recept i jakt på dessa ingredienser. Programmet har också en lista över maträtter som kan p0 assa vid olika högtider.

Den här titeln påminner mig om alla de hembudget- och skivregisterprogram som dök upp i Vic-20:s barndom. Visst är det häftigt att ha ett otal recept samlade, men det måste fortfarande vara lättare att slå upp recept i en vanlig kokbok. I och för sig finns en version med möjlighet till printerutskrift, men recepten är fortfarande på amerikanska, vilket kan vara nog så svårt. Vet ni till exempel vad Ladyfingers eller Turbot är för något?

Dessutom finns inget recept på palt.

Massor med läckra bilder på det som kan förekomma i recepten, om man nu inte förstår engelskan.

Färglägg efter eget huvud i en evighetsmålarbok.

Electronic Crayon: All Dogs Go To Heaven/Merit Software

Electronic Crayon är namnet på en serie CDTV-titlar som förvandlar CDTV:n till en elektronisk målarbok. All Dogs Go To Heaven är namnet på en tecknad långfilm av Don Bluth, som bland annat gjort Rock-a-Doodle som just nu går på svenska biografer, och har mig veterligen aldrig visats i Sverige. I alla fall inte på bio. Nåja, All Dogs... innehåller ett antal ljudsekvenser och svart/vita scener ur filmen. I skärmens nederkant finns en palett med 22 färger, och det enda man ska göra är att färglägga de olika scenerna. Alla färgläggningar man gjort sparas i datorns minne tills man slår av datorn, så man kan bläddra mellan de olika scenerna utan att ens arbete försvinner.

Jag tycker själv att idén med Electronic Crayon är ganska rolig - det är ju liksom en evighetsmålarbok. Enda nackdelen är att man, eftersom filmen inte visats i Sverige, inte är bekant med alla figurer.

Som ni kanske vet älskar japaner att sjunga till förinspelad musik, så kallad karaoke. I Japan finns det till och med taxibilar med inbyggd karaoke så att den hårt arbetande kan riva av ett par låtar på väg till eller från jobbet.

Det senaste året har varit genombrottsåret för karaoke i Sverige, med ett antal turnerande karaokesällskap.

Med hjälp av en speciell mixer och en serie CD-skivor kan CDTV:n förvandlas till en liten karaokemaskin,lämplig för mindre fester eller hemmet.

Sammanlagt finns 20 olika CD-skivor, som innehåller låtar i all de stilar, från evergreens till country and western över pop och rock.

Texterna på skivan ligger lagrade i CD+G-format, vilket betyder att skivorna går att spela upp på vilken maskin som helst som klarar det formatet.

Från distributören Catus i Karlskrona finns även en liten mixer och mikrofon att köpa. Pris för mixern 1550:- inkl moms. Skivorna kostar 495:- styck inklusive moms.

För mer information, kontakta:

Bli grannskapets nya karaokemästare. Ställ dig framför spegeln och börja öva.

Catus
Box 322
371 25 KARLSKRONA
Tel: 0455-13400
Fax: 0455-12140

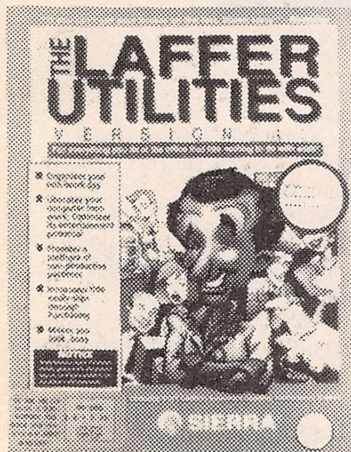
LARRY´S FAVORITER!!!

Distribueras av:

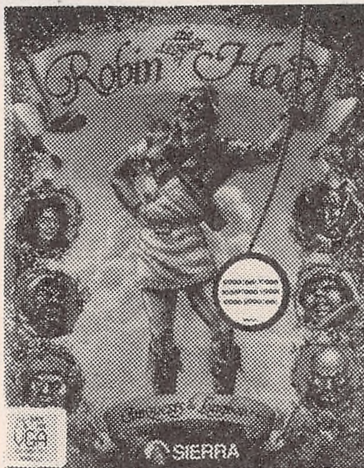
INGENJÖRSFIRMA
INGEMAR BECKMAN AB

Konsumentkontakt: 08-600 07 77

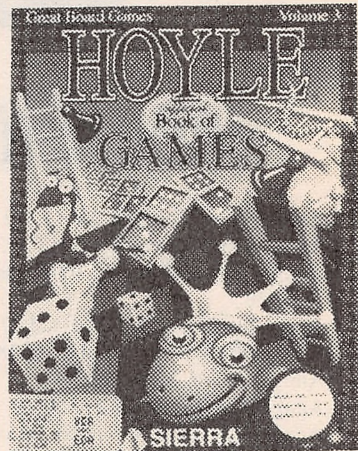

Här är alla chefers skräck. Världens första "icke-produktiva nyttoprogram"

Ett mästerverk som måste ses. En blandning av äventyr & action med sensationell grafik

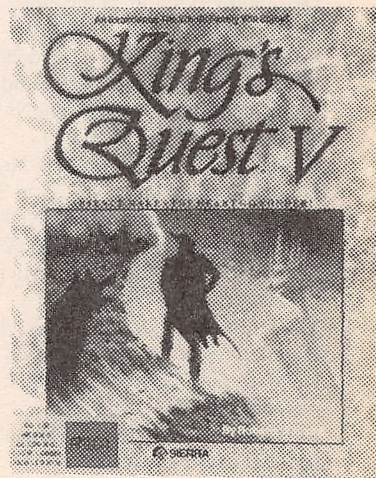
Det perfekta familjepaketet... Fia med knuff, Backgammon, Domino, Yatzy m.m. m.m.

Denna fantastiska flygsimulator i 1:a världskrigsmiljö finns nu också till Amiga.

Det här spelet blev valt till årets äventyrsspel.Nu kan även amiga ägarna spela det.

Behöver någonting sägas... Nu finns den till Amiga.

SIERRA

Programmen finns i följande välsorterade butiker:

GÄVLE: Leksakshuset 026-103360 **GÖTEBORG:** Delikatess-Data 031-300580, Mirage Data 031-120076 **HANINGE:** Hi-Tech Center 08-7779100 **HOFORS:** Elektronic Data 0290-28233 **HUDIKSVALL:** Hudik Data 0650-11502 **HEMSE:** Lizoft 0497-84555 **KALMAR:** Calmare Computer Systems 0480-85666 **KRISTINEHAMN:** Dataland 0050-82200 **KARLSTAD:** BM Data 054-100501, Softsense 054-113183 **KRISTIANSTAD:** Nymans Data 044-120384 **LUDVIKA:** Front-Line 0240-80035 **LUND:** CCI Computer Center 046-126884 **MALMÖ:** Gandalf Data 040-224460, IMP Data 040-301233 **MORA:** Noviabutiken 0250-18530 **MOHEDA:** Deltatronic 0472-74040 **NACKA:** Finntorp Data lek & hobby 08-7165539 **NYKÖPING:** Nycopia Data 0155-88771 **SKÖVDE:** Karlstedts Bokhandel 0500-88060 **SOLNA:** Solna Centrum Data 08-7300222 **SOLLEFTEÅ:** Hagbergs Radio & TV 0620-10112 **STOCKHOLM:** Beckman Innovation 08-912200, Dataland 08-331991, Data & Hifi i Vasastan 08-346611, Databiten 08-210446, MR Data 08-7529396, NK Ljud & Bild (gatuplanet), Lektronix 08-376800 **STRÄNGNÄS:** Data-Ettan 0152-16135 **SÄTER:** Fonem Data 0225-51515 **SÖDERTÄLJE:** HB Data 0755-10908 **TRELLEBORG:** Polyfoto 0410-11320 **TÄBY:** Lundell Data 08-7926430 **UMEÅ:** BM Data 090-121201 **UPPSALA:** Scandic Products 018-694300, Jowi-Data 018-153586 **VETLANDA:** Produktion & Data 0383-19173 **VISBY:** Hansa Data 0498-11511 **VÄXJÖ:** D.A. Dataprodukter 0470-46400 **ÖSTERSUND:** Datashoppen 063-121222

Alla våra tester

AMIGA

BÖCKER

Aktuell grafisk ordbok. Nr 11, sid 29.
Amiga Companion. Nr 11, sid 27.
Amiga Hardware tuning (tysk handbok). Nr 1, sid 38.
Amiga maskinspråk. Nr 11, sid 27.
Amiga tips & tricks. Nr 11, sid 28.
Amiga Vision. Nr 19, sid 34.
AmigaDOS 2 Companion. Nr 19, sid 34.
AmigaDOS inside & out. Nr 11, sid 28.
AmigaDOS-handboken. Nr 11, sid 27.
C-handbok för Amigan. Nr 11, sid 28.
Cyberpunk. Nr 20, sid 14
Datorkraft och mänskligt förnuft. Nr 11, sid 29.
Design för desktop publishing. Nr 11, sid 29.
Desktop Publishing. Nr 11, sid 29.
Det fantastiska chipset. Nr 11, sid 29.
Elementärt, min käre Watson. Nr 11, sid 28.
Grafisk Design. Nr 11, sid 29.
Grafisk formgivning vid DTP. Nr 11, sid 29.
Grafisk Formgivning. Nr 22, sid 28.
Hardware reference Manual. Nr 11, sid 28.
Hur datorer fungerar. Nr 11, sid 29.
MC68030 Enchanced 32-bit Microprocessor User's gudie. Nr 1, sid 38.
Mellan Boxholm och Lund. Nr 11, sid 29.
Pascal: Ord för ord. Nr 11, sid 28.
ROM Kernel Reference Manual: Include & Autodocs. Nr 11, sid 28.
ROM Kernel Reference Manual: Libraries & Devices. Nr 11, sid 28.
The AmigaDOS Manual (2.0) Nr 14, sid 29.
The Kickstart Guide to the Amiga. Nr 11, sid 27.
Uppslagsbok för datafreakar. Nr 11, sid 29.

PROGRAM

DATAREGISTER

Desk Top Budget. (bokföring) Nr 18, sid 34-36
Diamantbok. (bokföring) Nr 17, sid 32-33.
Infofile, nr 3, sid 34.
Personal Finance Manager. (bokföring) Nr 18, sid 34-36.

DESKTOP PUBLISHING

Desk Top Publishing, ett stort jämförelsetest. Nr 19, sid 20-21,27,29-30
Professional Page 2.0. Nr 12, sid 15-18.

DESKTOP VIDEO

Amigavision. Nr 7, sid 32-33.
OLO animated fonts & OLO backs. Nr 2, sid 22.
Scala. (bild- och animvisningsprogram) Nr 18, sid 16-18.
Title Page (Video-textningsprogram). Nr 5, sid 22.

GRAFIKPROGRAM

Art Department Professional. (bildbehandling) Nr 11, sid 15-18.
Cellpro, (fraktaler),Nr 2, sid 48.
Design Works. (strukturerat ritprg.) Nr 18, sid 23-24.
Disney Animation Studio. Nr 20 1990, sid 10-11.
Imagine. (3D) Nr 10, sid 16-17.
Interfont (skapar 3D texter), Nr 3, sid 32.
Macro Paint. Nr 5, sid 40.
Picture Manager. (animationshjälpmedel) Nr 15, sid 36.
Pixel 3D. (vektoriseringsprogram för div. 3Dprog), Nr5, sid 34.
Real3D. Nr 14, sid 26-27, 36.
Spectracolor. Nr 14, sid 16-18.
Ultra Design. (CADprog.) Nr 6, sid 26-27.

KOMMUNIKATION

Euromail. Nr 8, sid 43-45.
Soft Connect. Nr 20, sid 18.
Sterling Service BBS. Nr 14, sid 32.
Terminalprogram. (jämförelse) Nr 21, sid 26-27.

KOPIERINGSPROGRAM

All Copy System. Nr 2, sid 40.
MrBackup Pro. Nr 18, sid 20.

MULTIMEDIA

CanDo. (multimedia) Nr 14, sid 32-33.
Hyperbook. (multimedia) Nr 13, sid 31-33.

MUSIK

Alter Audio. Nr 11, sid 42-44.
Bars N' Pipes Pro. Nr 16, sid 16-17.
Harmoni (midi) Nr 4, sid 20.
Intersound. Nr 16, sid 23.
Mugician (samplerprogram). Nr 2, sid 26.
Music X junior (midi). Nr 2, sid 28-29.
Musikmaster. Nr 12, sid 34.
Översikt av alla musikprogram till Amigan. nr 2, sid 24-25.

ORDBEHANDLING

Protext. Nr 16, sid 34.
Prowrite 3.1. Nr 13, sid 38-39.
QuickWrite. Nr 14, sid 30.
Turbotext. Nr 42-43.

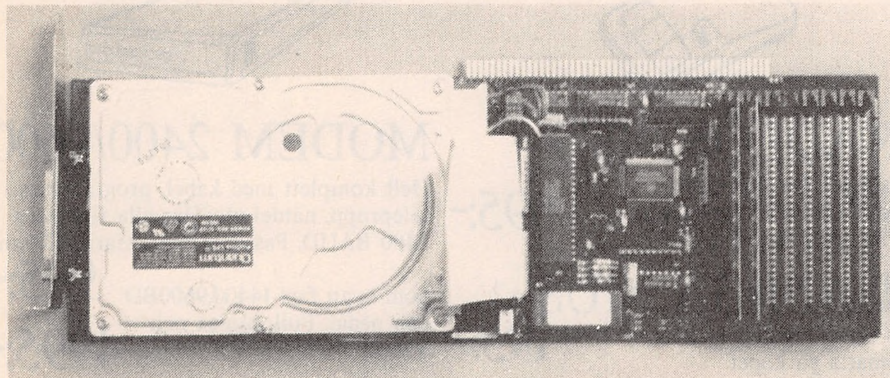
PROGRAMSPRÅK

AMOS 3D. Nr 22, sid 21.
AMOS Compiler. Nr 22, sid 20.
Blitz Basic (Basic-kompilator), Nr 1, sid 20.
Cluster. Nr 16, sid 29.
Demomaker. Nr 22, sid 24-26.
Dice. Nr 17, sid 34-36
Kick-Pascal. Nr 16, sid 30.

ÖVRIGT

Amiga Appetizer (programpaket med ordbehandling, grafik- och musikprogram. Nr 3, sid 38.
ATippingII. (tipsprg.) Nr 6, sid 51.
Distant Suns. (astronomi) Nr 20 1990, sid 22-23.
Engelska för mellanstadiet. Nr 7, sid 17
Office. (Programpaket med ordbehandlare, Desk Top och kalkylprg.) Nr 20, sid 30-36.
Powerpacker 3. Nr 15, sid 23.
Quarterback Tool (hårddisk-optimisering, hjälpprogram). Nr 5, sid 32.
Svenska för lågstadiet. Nr 7, sid 16.
Sveriges Geografi (utbld.) Nr 7, sid 15.
The Works (Programpaket innehållande kalkyl-, kommunikations-, ordbehandling— och databasprogram) Nr 6, sid 31-33.
THI-tools. (hårddisk-optimisering, hjälpprogram). Nr 7, sid 44-45.
Voyager. (astronomi) Nr 22, sid 31-34.
Workbench 2.0. Nr 14, sid 15-18.
Workbench 2.0. Nr 15, sid 20-21, 29-31
Workbench 2.0. Nr 16, sid 20-21.

under året 1991

Testet av kontrollerkortet GVP Impact Serie II hittar du i nummer 1-91.

Workbench 2.0. Nr 17, sid 29-30.
Workbench Management System. Nr 12, sid 46.

TILLBEHÖR

BYGGEN

MIDIinterface. Nr 18, sid 28.
MIDIsplitter. Nr 18, sid 29.
Mus- joystickomkopplare. Nr 17, sid 21.
Nollmodem. Nr 7, sid 34.
Robotointerface. Nr 8, sid 36-39.

DIGITIZERS

Videon Nr 8, sid 32-33.
VIDI-RGB (färgsplitter) Nr 2, sid 49.

FRAMEGRABBERS

Framegrabber 256 PAL. Nr 4, sid 40-45.
Snapshot! studio plus. Nr 4, sid 40-45.

HÅRDDISKAR/KONTROL-LER-KORT

ALF-3. (kontroller) Nr 10, sid 38-39
Evolution (kontrollerkort), jämförelsetest. Nr 1, sid 17-19.
Gigatron Arriba. Nr 20, sid 10-11.
GVP Impact Serie II (kontrollerkort), jämförelsetest. Nr 1, sid 17-19.
ICD Novia. Nr 20, sid 10-11.
Kronos (kontrollerkort), jämförelsetest. Nr 1, sid 17-19
Oktagon. Nr 19, sid 36.

MIDI-INTERFACE

Midimaster. Nr 5, sid 20.

MINNESKORT.

Memory Master. Nr 14, sid 39.

MODEM

US Robotik Courier HST. Nr 4, sid 32-33.
USR HST 14400. Nr 12, sid 42-44.
USR HST DS. Nr 12, sid 42-44.

SKRIVARE

MPS1270 (bläckstråleskrivare). Nr 4, sid 18-19.

SKÄRMAR

Commodore A2024 (högupplösningsskärm). Nr 2, sid 32-33.

TURBOKORT

Mega Midget Racer. Nr 7, sid 21-23

ÖVRIGT

Action Replay II. Nr 14, sid 22-23.
AMax II (Mac-emulator), nr 2, sid 44.
Amiga 3000. Nr 6, sid 15-20.
AT-Once-Amiga. (PC-emulator) Nr 15, sid 26-27.
Brevkurs i maskinkodsprogrammering till Amigan. Nr 2, sid 42-43.
EPROMkort. (EPROMdisk till A500), Nr5, sid 33.
Golden Image Handscanner. Nr 7, sid 30-31.
Joyride. (joystickstest) Nr 22, sid 15-19.
Kawai Funlab. Nr 16, sid 18.
Kawai K4. Nr 16, sid 19.
KCS Power PC Board (PC-emulator). Nr 2, sid 45.
NoNoise. (fläkttermostat) Nr 7, sid 36.
Tekno Amiga (låda för elektronik-experiment), Nr 3, sid 28-29.
TV-Text Dekoder. Nr 10, sid 42-43.

C64/C128

BYGGEN

Cartridge. Nr 6, sid 48-49.
Larmcentral. Nr 8, sid 49-50.
Serieport till C-64. Nr 5, sid 51.

ÖVRIGT

C64 Mouse. Nr 21, sid 51.
C64GS (nya 64-modellen). Nr 2, sid 10-11.
Digitalker 128 (talsynt. till C128). Nr 4, sid 51.
HD64. (hårdisk) Nr 6, sid 42-43.
Magnum ljuspistol. Nr 5, sid 48.
Ramlink. (RAMexpansion) Nr 9, sid 49-50.
Swiftlink. (Seriellt interface)

CARTRIDGE

Super Explode 5.0. Nr 20 1990, sid 42.
The Final Chesscard. Nr 3, sid 48.

PROGRAM

Kassaprogram. (till 128) Nr 6, sid 44.
Smart. (travprg.) Nr 6, sid 50.

PROGRAMSPRÅK

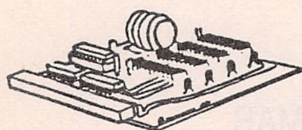
3D Construction Kit. Nr 18, sid 50-51
Geobasic C128/C64. Nr 22, sid 48-50.

GRAFIKPROGRAM

Geos LQ. (skrivar prg.) Nr 7, sid 48.
Paint 128 II. Nr 12, sid 50.

GOTHIA DATA

BOX 11410 404 29 GÖTEBORG TEL 031-114950

AMIGAMINNE

Alla A-500 expansioner har: Klocka, kalender, batteribackupp, on/off-knapp. Svenska instruktioner.

0.5 Meg Amiga500 245:-

2.0 Meg intern A500. 1395:-

2-8 Meg extern expansion för A500,1000. 2MB Extra 2 Meg till ovan 990:- 1995:-

2-4 Meg Amiga 500 Extern med 2MB. 2333:-

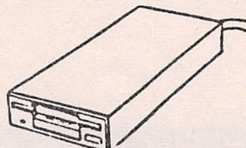
Vi har minne till allt, RING!!!

ATARIMINNE

Simm-moduler för STE 512 KB (Oslagbart pris). 2Megabyte 1600:- 595:-

2 Megabyte till Alla Atari ST-datorer. 1295:-

DRIVEPAKET

Amigadrive med 120 diskettbox och rengöringsdskett. 2 års garanti!!! 695:-

Som ovan fast Trackdisplay. 799:-
Extern 5.25" drive till Amiga 1495:-
Intern Amiga 500 drive för utbyte. 733:-
Intern Amiga 2000 drive 3.5". 733:-

ATARI DRIVAR

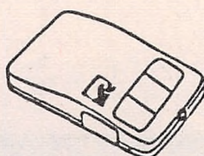
Ataridrive med vidareport, lång kabel, slim line, on/off-knapp, Citizen mek. mm. 795:-

Som ovan med trackdisplay. 999:-
Extern 5.25" drive 1595:-

DISKETTER

Disketter med Ettiketter i 10 pack.

pris per 10 pack	1pkt	5pkt	10pkt	40pkt
5.25" 2DD	49:-	45:-	42:-	40:-
5.25" 2HD	100:-	94:-	90:-	88:-
3.5" M2DD	45:-	42:-	37:-	35:-
3.5" M2HD	90:-	85:-	82.:-	89:-

TRÅDLÖS MUS

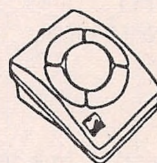
Nu slipper Du sladden!!! Optomekanisk kvalitets mus för Amiga/Atari. Angiv dator. 695:-

ST/AMIGA MUS

Mus för Amiga eller Atari. Musmatta på köpet. 195:-

Golden Image(NAKSHA) Univers.mus. Musmatta/hållare på köpet. Passar bådeAmiga Atari ST 333:-

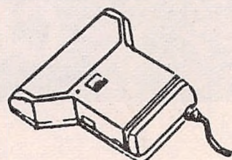
Som ovan fast helt optisk, 3 knappars mus (Amiga/ST). 495:-

TRACKBALL's

Trådlös trackball, Amiga el. Atari. Räckvidd 7m. 795:-

Trackball med kabel. Amiga eller Atari. Passar bådeAmiga Atari ST 495:-

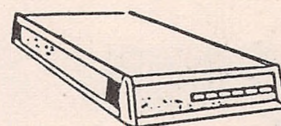

HANDSCANNER

Scanner för Amiga eller Atari. Uppgiv dator vid beställning Bästa programvaran ifrån Touch Up, bäst i test. hela 400dpi, 32 gråskalor. 1995:-

TILLBEHÖR

Printerstativ för alla skrivare 149:-
Monitorstativ 12" 149:-
Monitorstativ 14" 198:-
Koncepthållare, hjälpredan 79:-
Diskettklipare 49:-
Musmatta, hög kvalite 8mm 49:-
Mushållare 49:-
Rengöringsdiskett 3.5" el. 5.25" 49:-
Printerpapper i 1000 pack 149:-

MODEM 2400/9600

Helt komplett med kabel, programvara, telepropp, nätdel etc. Har alla finnesser. 2400 BAUD. Passar Amiga,Atari, PC, mm. 995:-

Som ovan fast 14400,9600BD och nedåt. Full duplex och V32bis 4995:-

ACTION REPLAY

Äntligen har version 3 kommit av denna underbara cartridge för Amiga Fler funktioner, ett måste för varje hacker 795:-

MIDI AMIGA

Professionellt midiinterface, med 1x in, 1x tru och 4x ut. Klart bäst i Test DM 5/91. 395:-

STEREOSAMPLER

Perfect sound, den bästa Amiga stereosamplern m.soft. 595:-

DAMMSKYDD

Amiga 500 79:-
Commodore 64 (angiv mod.) 79:-
Atari (angiv mod.) 79:-
Skrivare (angiv mod.) 129:-
Monitor 12" 159:-
Monitor 14" 179:-
Tangentbord A2000 etc 79:-

MUSSWITCH

Med denna omkopplare slipper Du rota bland kablarna. Du slipper slita ut Joystick/musporten. Switchen kopplar Automatiskt. Passar Amiga/Atari mfl. 369:-

finns även i manuellt utförande, med extra lång kabel. 175:-

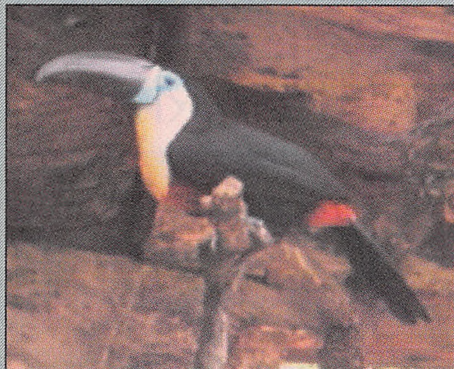
DISKETTBOXAR

Diskettbox lås 3,5" 40 st 49:-
Diskettbox lås 3.5" 80 st 89:-
Diskettbox lås 3.5"120 st 119:-
Diskettbox 3.5" 10 st 29:-
Diskettkasset 3.5" 2st (flera färger) 15:-
Diskettbox lås 5.25" 50 st 79:-
Diskettbox lås 5.25" 100 st 99:-
Diskettbox 5.25" 10 st 29:-
Diskettkasset 5.25" 5st (flera färger) 15:-

Spräng färgvallen!

Visst är Amigans 4096 färger fantastiska. Men vad gör man när de inte räcker till? Och man inte har råd med ett dyrt 24-bitars kort. DCTV från Digital Creations kan vara lösningen.

Tillbehör som ger fler färger på Amigan poppar nu upp på marknaden som svampar ur jorden. De flesta är instickskort avsedda för A2000- eller A3000-maskinerna, men det finns även ett par som går att köra på en A500. DCTV från Digital Creations är ett av dessa. Ett

Christer Bau har fått pippi på DCTV

antal av våra läsare har redan sett den i action på förra AMICON-mässan, närmare bestämt vid en monter som körde en snutt från ''Tillbaka till framtiden III'' visad direkt från hårddisk. Nu har äntligen PAL versionen för det europeiska TV-systemet kommit.

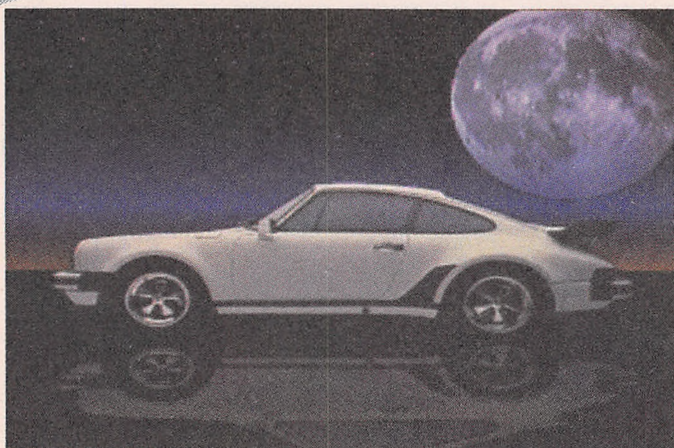
DCTV- va e dé

Vad är då en DCTV? Man blir då inte direkt imponerad av dess yttre; det är bara en plastlåda med ett antal kontakter och sladdar, men det är en ulv i fårakläder! Den innehåller en hög med elektronik i en kombination som gör det möjligt att se 24bitarsgrafik på en vanlig TV eller monitor med videoingång. Det här är dock en sanning med modifikation, eftersom så många färger inte ''får plats'' i PALsignalen. Det har med en massa tekniska saker, t ex bandbredd, att göra. Det får plats ungefär 4 miljoner färger. Om man har tänkt sig att lägga ner grafik på video är det här dock ingenting att oroa sig för; DCTV'n ger alla färger som din video eller teve klarar av.

Var får man då tag på 24-bitarsbilder lämpliga för visning med DCTV? Flertalet 3D-program, t ex kritikerrosade Real3D och Imagine, kan skapa bilder med de nödvändiga 16.8 miljoner färgerna. DCTV'n har dessutom inbyggd hårdvarukompression och dekompression, vilket innebär att det fortfarande är möjligt att göra animeringar. En ''typisk'' fullfärgs DCTVbild är ungefär 100-200kb stor. Dessa kan ha en upplösning på max 736x566 punkter, ser ''normala'' ut för Amigan, så till vida att man kan använda vanliga bildhanteringsprogram för att visa bilder eller sätta ihop animeringar. Visserligen ser de inte alls bra ut om man har monitorn ansluten till den vanliga RGB-porten, utan de kommer till liv först när man kopplar in DCTV'ns kompositvideoutgång.

Animering

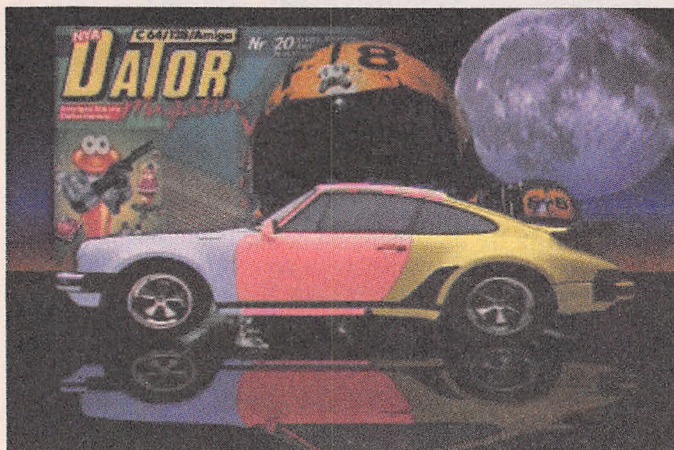
Andra program som redan nu tar, eller inom en mycket snar framtid klarar DCTV-formatet är t ex Art Department Pro,

Har man inte råd att köpa en häftig bil kan man åtminstone måla en. Med DC-TVn blir den i alla fall mycket lik originalet

Och tycker man inte att det räcker med det kan man lacka bilen på ett häftigt sätt. Här har funktionen TINT använts för att ändra färgerna utan att ändra skuggningen.

Till bilden på piloten och Dator-magazin har en extraskärm lagts in bakom Porshen och suddats igenom med funktionnen RUB THRU.

Scenery Animator och Vistapro. De två senare ger också möjlighet till animeringar, där man flyger genom datorgenererade landskap. Men möjligheterna med DCTV tar inte slut här, den har nämligen också en videoingång för digitalisering! Äger man en videokamera eller en video som kan ge en bra stillbild i ungefär tio sekunder, har man ytterligare en bra källa till färgglada bilder. Till fågelbilden på förra sidan använde jag en Canon ION stillvideokamera.

När man har läst in en bild från video, eller skapat den med ett program, är det ju inte säkert att den är helt perfekt. T ex kan det hända att det på några ställen finns färger som ''kryper'' på skärmen. De är då för saturerade för att bli bra på video. Eller du kanske vill ta bort någonting ur bilden. Vad som behövs är ett ritprogram som klarar av att hantera alla färgerna.

Ritprogram

Tada! Det följer faktiskt med ett sådant, som dessutom är mycket bra. Det innehåller mängder med verktyg som jag saknar i andra program. Exempelvis har fyllverktyget fler inställningar än i något annat ritprogram till Amigan. Om jag skall välja ut någon annan funktion som förtjänar ett omnämnande tror jag att det får bli ''WaterColor''. Denna ger användaren en möjlighet att efterlikna vanlig penselmålning, där färgen faktiskt tar slut när man fört penseln en bit. Färgen tunnas så att säga ut vartefter.

När man klipper ut en brush ur en bild och klistrar in den i en annan, måste man maskera klippkanten med någon form av utjämning eller ''smooth''funktion. Eftersom DCTV har så många färger går det att få en helt osynlig kant. Vill man ha bilder i det vanliga IFF-formatet går det bra eftersom programmet kan göra om DCTVfiler till vad helst som önskas (i standard IFF-format).

Överhuvudtaget känns DCTV'n mycket genomtänkt, både hårdvaran och programdelen. Även installations-programmet som ligger på disken är bland de bättre jag sett. Man kan till och med simulera en installation om man är osäker, bara för att se vad som kommer att hända.

Summa summarum

DCTV'n är som gjord för den som vill lägga grafik på video. Äntligen finns det för videokonstnären en förhållandevis billig tillsats som tar bort den jobbiga 4096-färgers bromsen. Att det dessutom finns digitaliseringsingång inbyggd gör ju bara saken bättre.

Christer Bau

Det finns en hårdvarutillsats från en annan tillverkare som gör ungefär samma sak som DCTV: Ham-E från Black Belt Systems.

Det finns ett par viktiga skillnader värda att notera. Ham-E ger inte en videosignal ut, utan en standard Amiga-signal. Utan ytterligare tillsatser blir det svårt att göra något annat med bilden än att visa den på monitorn.

Ham-E har inte heller någon digitaliseringsingång; du måste köpa till en digitizer eller scanner för att få in bilder i datorn.

Å andra sidan kan du inte koppla ett genlock till DCTV'n utan extra tillsatser som delar upp signalen i R, G och B.

Vi återkommer naturligtvis med en test av Ham-E.

DCTV

PRIS/PRESTANDA:	★★★★☆
DOKUMENTATION:	★★★★☆
PRESTANDA:	★★★★★
ANV.VÄNLIGHET:	★★★★★

UTMÄRKT

Utrustningskrav:	**En monitor som kan ta composit-videosignal, 3 MByte minne för att kunna använda hela programmet på en gång (men det går att köra delar med mindre minne.)**
Dokumentation:	**Engelsk**
Pris:	**6495 kronor inkl moms**
Kopieringskydd:	**Nej**
Tillverkare:	**Digital Creations**
Importör:	**Karlberg & Karlberg**
Telefon:	**046-47450**

Koka soppa på en font

A B C E D F G H

Gör som Christer Bau - koka ihop din egen alfabetssoppa.

Typsnitt kan man aldrig få för många av.
Vad du än håller på med, desktop, ritprogram eller demos, så behöver du dem.
Nu kan du till och med köpa typsnitt till dina 3D-program.
Christer Bau har provsmakat.

Det finns nog inget som är så tidskrävande som att göra objekt till 3D-program. (möjligtvis att läsa korrektur på mina artiklar) Därför är clipart till dessa alltid välkommen. Du kanske vill lägga biffiga, piffiga titlar på dina videofilmer? Då bör du titta på ''Space Fonts'', en hel serie med olika typsnitt (fonter) för b la Real 3D. Diskarna innehåller ett typsnitt per styck, och har massvis med tecken som man sällan kommer att använda, som tex. ^ eller ~. Däremot finns det inga färdiga å, ä eller ö! De får man tydligen pilla ihop själv. I och för sig är större delen av jobbet gjort, men i alla fall...

För övrigt är det hög kvalitet på bokstäverna, du kan själv se hur de ser ut i bilden. Användandet är mycket enkelt, du bara laddar in varje bokstav som ett objekt, placerar det där du vill ha det, och låter datorn rita den färdiga bilden. Användningsområdet är ju upp till köparen. Varför inte göra som jag, en egen alfabetssoppa?

Christer Bau

Här ser du exempel på Mimas och Phobos, två sansserif typsnitt i serien Space Fonts från RGB Software.

Space Fonts

PRIS/PRESTANDA:	★★★☆☆
DOKUMENTATION:	☆☆☆☆☆
PRESTANDA:	★★★☆☆
ANV.VÄNLIGHET:	★★★★☆

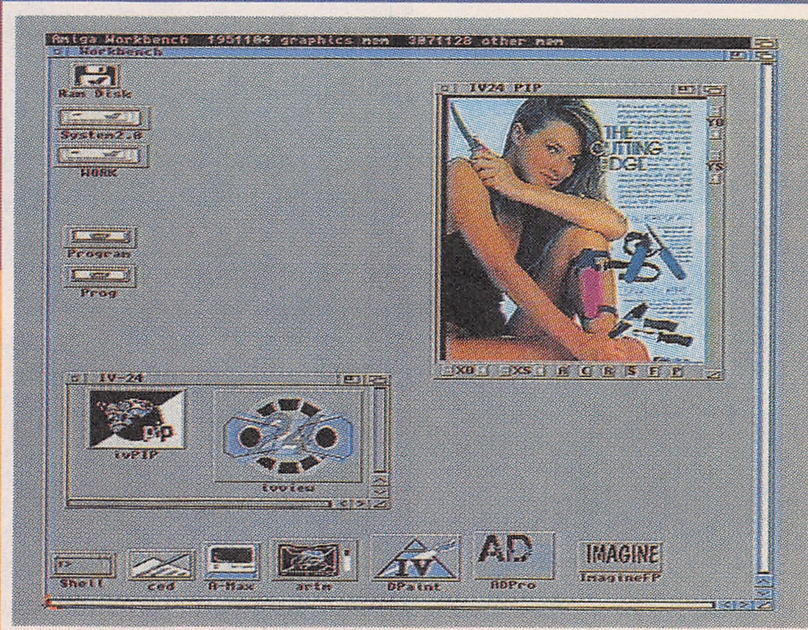
BRA

Utrustningskrav:	**Du måste ha Real 3D**
Dokumentation:	**Saknas**
Pris:	**Cirka 400 kronor inkl moms**
Kopieringskydd:	**Nej**
Tillverkare:	**RGB Software**
Importör:	**Karlberg & Karlberg**
Telefon:	**046-47450**

AMIGA

Färgstarkt för video-proffs

Ett dyrbart verktyg för video-proffs. Det är GVPs IV 24-kort.
Men med 16,7 miljoner färger, genlock och framegrabber har du oanade möjligheter för bildbehandling, scanning och raytracing.
Datormagazin har testat.

Med ivPIP kan du direkt på Workbench se resultatet av de bilder du fångat med IV 24-kortet.

24-bitars korten har äntligen kommit till Amigan. Med hjälp av ett sådant kan man visa bilder med 16,7 miljoner färger på skärm eller video. Vi har testat ett av korten: GVP's IV-24 kort (BETA version).

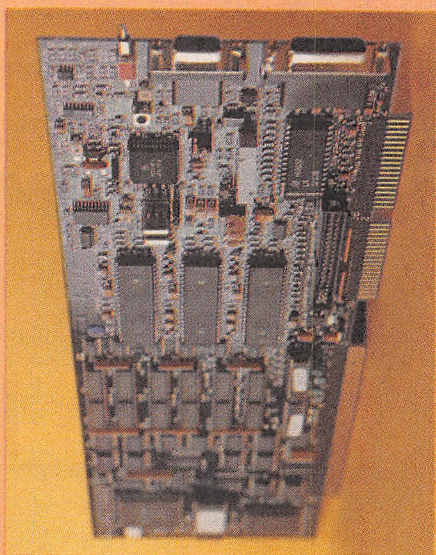
GVP's IV-24 kort kan visa bilder med 16,7 miljoner färger i max 768x580 punkters upplösning. Det har dessutom ett inbyggt genlock och en framegrabber.

Installationen av kortet i en Amiga 3000 är mycket enkelt. Kortet stoppas helt enkelt ned i den översta kortplatsen, enkelt eller hur? I en Amiga 2000 måste du även installera ett extrakort i den speciella videokortplatsen. Det kortet kopplas därefter ihop med det IV-24 kortet, som kan sättas i vilken kortplats som helst. Monitorn kopplas sedan direkt till kortet.

GVP har lagt med: Scala (i en specialversion för kortet), Calligari (också den i en specialversion), Macropaint i 24-bitars version och dessutom en rad små systemprogram som du kan styra kortet med.

Toningar

Till att börja med är det ett grafikkort som kan visa bilder med 16,7 miljoner färger och i en upplösning av 768x580 pixels (full video-overscan). Att arbeta med 16,7 miljoner färger istället för maximalt 4096 i HAM är en otrolig skillnad. Till att börja med så har du ingen begränsad palette som du måste planera i förväg, du har ju redan tillgång till alla färger. Toningar och övergångar blir så mjuka att pixlarna försvinner på skärmen. Att retuschera en bild är nu inget större problem eftersom rätt färgton alltid finns till hands. Inscannade bilder ser nu ut som fotografier även på skärmen. Det enda bekymret är att alla bilder du skapar blir så sabla stora, ca 1 MB/bild.

GVPs IV 24-kort är dyrt. Det kostar närmare bestämt 22 500 kronor.

För er som tycker att det är jobbigt med flimret i interlace upplösningar, har kortet även en flickerfixer inbyggd. Flickerfixern är helt mjukvarustyrd och kan därför lätt slås på och av med medföljande programvaror.

IV-24 kortet kan mer än att bara visa vackra fotografier på skärmen. Kortet innehåller även en framegrabber som faktiskt är den bästa vi hittills har testat. Framegrabbern klarar verkligen av att fånga en bild på 1/25 sekund (den kortaste tid som en full videobild kan fångas med). Bilderna kan digitaliseras i antingen 4096 eller 16,7 miljoner färger (båda varianterna på 1/25 sekund). Kvaliten på bilderna är mycket hög. Vi kunde inte se någon försämring i bildkvaliten på de 24-bitars bilder vi digitaliserade in.

Mixa videosignal

Kortet innehåller också ett genlock som kan användas för att mixa en inkommande videosignal med kortets (eller Amigans) bildsignal. Genlocket kan ställas in för att visa: bara video, bara amiga, en mix mellan dessa som åstadkommes med en 256 nivåers color-key. I kontrollprogramvaran som följer med kan du ställa Amigans key-nivå och inkommande video-nivå och på det sättet bestämma hur bilden mixas ihop. Båda kontrollerna har 256 nivåer. Med en stabil inkommande syncsignal har genlocket bra signalförhållanden och producerar en ren utsignal.

Genlocket kan även skapa en effekt kallad "picture-in-picture" (PIP), vilken krymper

Forts. på sid. 44

IV-24

PRIS/PRESTANDA:	★★★★★
DOKUMENTATION:	★★★★☆
PRESTANDA:	★★★★☆
ANV.VÄNLIGHET:	★★★★☆

BRA

Utrustningskrav:	A2000, A3000
Dokumentation:	Engelsk
Version:	BETA
Pris:	22 500 kr (inkl moms)
Tillverkare:	Great Valley Products
Importör:	Karlberg & Karlberg
Telefon:	046-474 50
Fax:	046-471 20

6 STARKA KORT..

A2058

◆ Minnesexpansionskort med plats för upp till 8 MB minne direkt på kortet. ◆ Levereras klart för användning med 2 MB minne. ◆ Enkelt att bygga ut. ◆ Fullt utbyggt kort ger maximal minnesexpansion av Amiga 2000. ◆ Minnestestprogram medföljer.

1.995:-

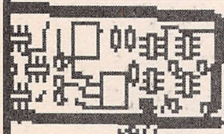

A2091

◆ Högpresterande SCSI DMA hårddisk-controller med plats för hårddisk direkt på kortet. ◆ Minnesplats för upp till 2 MB direkt på kortet. ◆ 25-polig extern kontakt. ◆ Upp till 7 enheter, tex hårddiskar, CD-ROM, Tape streamers. ◆ Tillval 50 MB 19ms hårddisk.

1.995:-

MED HÅRDDISK **4.995:-**

A2320

◆ Grafikkort som helt tar bort interlace-flimmer. ◆ Ger perfekt och stabil bild i högupplösning-interlace. ◆ Klarar full overscan. ◆ 15-polig kontakt av VGA-typ. ◆ Passar exempelvis Commodore 1930 och 1950. ◆ Samma teknologi som används i Amiga 3000.

2.595:-

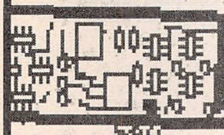

A2630

◆ Acceleratorkort med 25 MHz 68030 32-bits processor och 25 MHz 68882 matematikprocessor. ◆ Använder CPU-kortplatsen. ◆ Kan starta maskinen i 68000-läge utan att ta ur kortet. ◆ 2 MB 32-bits snabbt minne medföljer på kortet. ◆ 4 MB version som tillval.

9.995:-

MED 4 MB **12.495:-**

A2300

◆ Internt genlock för composite videosignal. ◆ Lägger datorgrafik ovanpå videosignal. ◆ Textning och effekter på videon. ◆ Omkopplare för enbart video, blandat Amiga/video samt enbart Amiga. ◆ Phonokontakt video in och ut. ◆ 23-pins RGB video ut för C1950.

1.995:-

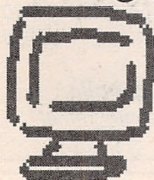
A2286

◆ Emuleringskort för MS-Dos programvara. ◆ 8 MHz 80286 AT. ◆ Använder Amigas mus, tangentbord och bildskärm. ◆ MDA och CGA-grafik. ◆ Körs parallellt med Amiga. ◆ Kan expanderas med 80287 matematikprocessor. ◆ 1 MB minne direkt på kortet.

3.625:-

..OCH LIKA MÅNGA TRUMF

C1930

◆ Färgbildskärm av VGA-typ. ◆ Passar till A2320 och A3000. ◆ Productivity Mode.

3.495:-

C1950

◆ Färgbildskärm av Multisync-typ. ◆ RGB Video. ◆ Passar till A2320 och A3000.

4.995:-

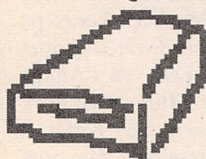
C1950T

◆ Touchscreenversion av C1950. ◆ Kontroll via serieport. ◆ Finger istället för mus.

24.995:-

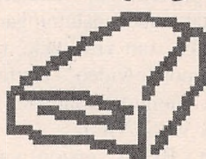
A2010

◆ Intern diskettenhet för A2000. ◆ 880 kB. ◆ Samma enhet som fabriksmonteras.

995:-

A3010

◆ Intern diskettenhet för A3000. ◆ 880 kB. ◆ Samma enhet som fabriksmonteras.

995:-

A3070

◆ SCSI 150 MB Tapestreamer. ◆ Använder standard DC6150-band. ◆ A3000-look.

7.495:-

ORGINALDELAR TILL DIN MASKIN EN SJÄLVKLARHET? JAVISST!

Commodore

PIFFA UPP UTSKRIFTER MED ESCAPE

Escapekoder är väldigt användbara om man vill piffa upp sina utskrifter eller en text man skriver ut på skärmen. Med hjälp av dessa kan man mycket lätt byta färg eller göra texten kursiv, fet och understruken.

Det går också att placera markören på godtyckligt ställe på skärmen. Tecknet för Escape får man fram genom att antingen bara trycka på Escape tangenten eller skriva Echo "*E" vid dos-prompten. Jag rekommenderar CygnusEditor om man ska lägga in Escapekoder i sina textfiler. Med vanliga Ed går det inte alls.

Jesper Hedlund
LINKÖPING

350 kr

```
.key loop/a             ; Värdet av denna parametern
.bra {                  ; kommer man åt med {loop}.
.ket }                  ; {loop} är konstant.

Echo >Ram:Scroll "*E[0;0H*E[J"  ; Escapekoder som tömmer skärmen.
Setenv LoopCount 1        ; Initiera LoopCount till 1.
Lab LoopStart             ; Här börjar loopen.

; På följande rader stoppas Escapekoder och scrolltext in i ram:Scroll
Echo >>Ram:Scroll "*E[1;" NOLINE
Setenv >NIL: <env:LoopCount qwe ?
Echo >>env:qwe "H Testing scroll " NOLINE
Type >>Ram:Scroll env:qwe
Echo >>Ram:Scroll "*E[0;0H" NOLINE
Type >>Ram:Scroll env:LoopCount

; Här adderas 1 till LoopCount och resultatet lagras i filen t:qwe{$$}.
Eval >NIL: <env:LoopCount to=t:qwe{$$} value2=1 op=+ ?

; LoopCount tilldelas värdet som är lagrat i filen t:qwe{$$}.
Setenv >NIL: <t:qwe{$$} LoopCount ?

; Här testas om LoopCount är mindre än {loop}.
If val {loop} GE $LoopCount ; Är LoopCount mindre än {loop} då
  Skip LoopStart BACK       ; är loopen inte klar. Vi hoppar tillbaka
                ; till LoopStart igen.
Endif
Echo "Klart!"
```

ETT EXEMPEL:

Scriptet "MakeScroll" är en demonstration hur man kan generera en scrollande text med hjälp av Escapekoder. Titta på filen ram:Scroll, som generaras av programmet MakeScroll, i någon editor som kan visa Escapetecken, exempelvis CygnusEditor.

```
Koder för att byta färger :
Esc[3Xm      X = { 1,2,3,4,5,6,7 }   Byter förgrundsfärgen.
Esc[4Xm      X = { 1,2,3,4,5,6,7 }   Byter bakgrundsfärgen.

Koder för att byta stil på texten :
Esc[Xm       X = 1   Fetstil.
             X = 3   Kursiv.
             X = 4   Understuken.
             X = 7   Inverterad.
       X = 8   Stäng av eko till skärmen.

Koder för att placera och flytta markören :
Esc[X;YH     Placerar markören på position X,Y på skärmen.
Esc[XH       Placerar markören på position X,1 på skärmen.
Esc[XA       Flyttar markören X steg rakt uppåt.
Esc[XB       Flyttar markören X steg rakt nedåt.
Esc[XC       Flyttar markören X steg åt höger.
Esc[XD       Flyttar markören X steg åt vänster.
Esc[XZ       X stycken backtabs.

Diverse koder :
Esc[J        Raderar resten av skärmen.
Esc[K        Raderar resten av raden.
Esc[XM       Raderar X stycken hela rader.
Esc[XT       Scrolla hela skärmen X steg nedåt.
Esc[XS       Scrolla hela skärmen X steg uppåt.
```

Så knappar du in listningarna:
Vissa rader i en listning kan bli väldigt långa och för att det ska blir rätt ska ni skriva in allt på en rad tills nästa radnummer kommer. Radsiffrorna ska inte skrivas in!

Tjäna 1 000 kronor!
Tips och trix är en avdelning med små råd från läsarna. Skicka in dina favorittrix, knep, algoritmer, programsnuttar. De bästa bidragen publiceras och får en belöning. Vi betalar mellan 50—1 000 kronor för dina bästa tips och trix i form av presentkort.
Skicka dina bidrag till: ***Datormagazin, Karlbergsvägen 77-81, 113 35 Stockholm.***
Märk kuvertet "TIPS &TRIX". *P.S. Glöm inte ditt namn, adress och telefonmummer!*

Forts. från sid. 42

ihop den ena signalen (video eller amiga) till en inställbar storlek och lägger den lilla bilden som ett fönster i den stora bilden. Fönstret, som inte är ett vanligt amiga fönster, ligger alltid främst i bilden och täcker över annan grafik (overlay). Detta innebär att det går att lägga in en videobild i vilket program som helst. Bilden går att ändra i storlek och flytta omkring. Även framegrabbern fungerar i PIP-läge. Alla kontroller för PIP är helt mjukvarustyrda. Inkommande och utgående videosignaler kopplas in på en mångpolig kontakt bakpå kortet. Till den kontakten levereras en bläckfiskliknande kabel som har standard kontakter för de flesta videoanslutningar. Kortet kan, i den version som vi testade, ta emot RGB och composite-video. Kortet skickar ut RGB (via monitor kontakten), composite-video och S-VHS (Y/C).

Manualen (även den i BETA version) var relativt tjock och bra upplagd. Den gick igenom allt ifrån installationer till hur du ska använde de olika programmen som följer med.

Eftersom kortet, och programvarorna, som vi testade var BETA-versioner (ej färdigutvecklade), så kan inte den här recensionen avslöja alla detaljer om kortet. Vi hade bl a vissa problem med kortet på Amiga 2000, men GVP har lovat att kortet kommer att fungera med en Amiga 2000/3000. Det vi har sett hittils verkar dock mycket lovande. Kvaliten på kortet i kombination med alla programvaror som följer med gör kortet förhållandevis prisvärt. En sak är i alla fall säker. Bildbehandling, scanning och raytracing har aldrig varit roligare.

Anders Kofoed, Christian Grip

GVP

40 MHz 68030 till Amiga 500

Till Amiga 500

Hårddisk med extern SCSI-port. Matchande design. Plats för 8MB internminne i lådan. 52 eller 105 MB drive från Quantum (17 mS, 105:an även med cache).

NYHET! 80286 16MHz PC-emulator för montage i d. o. Ring för leverans.

NYHET! 40 MHz 68030 med plats för 32-bit minne och 68882 (matematikprocessor). Inbyggd SCSI-kontroller och hårddisk med extern port. Ring för leverans.

Till Amiga 2000

Hardcard med extern SCSI-port. Plats för 8MB internminne. 52 eller 105 MB drive från Quantum (17 mS, 105:an även med cache). Kontakta oss för större hårddiskar.

Acceleratorkort 33MHz/4MB 60nS 32-bit minne. 68030 och 68882 samt inbyggd SCSI-kontroller med intern såväl som extern port. En 3,5" hårddisk kan monteras på kortet.

Acceleratorkort 22MHz/1MB 60nS 32-bit minne. I övrigt se d. o.

Minneskort med plats för 8MB. Finns även med 2MB monterat.

Grafikkort

IV24. Professionellt videokort med 24-bit framebuffer, realtids framegrabber, analog och digital genlock, PIP (bild-i-bild), flicker-fixer. Kan ta signal från bandspelare utan yttre TBC. Programmen Scala (presentation), Caligari (Raytracing) och Macropaint (24-bit ritprogram) medföljer. Pris 22495:-

DCTV. Realtidsanimering i fullfärgsvideo. Slow-scan video digitizer (6-10 sekunder i full färg). Fungerar med alla Amigor med 1MB minne eller mer. PAL-version 6495:-!

Övrigt

Lösa 3,5" SCSI-hårddiskar Quantum 52, 105 eller större. Mindre än 17 mS accesstid.

Brutal kraft

GVP Impact Series II
[djii vii pii impæ'kt se'ris too], utvecklingens höjdpunkt; referens; prestanda; stabilitet. Har på grund av sina prestanda alltid betraktats som förstahandsvalet.

KARLBERG & KARLBERG AB, Flädie kyrkväg, S - 237 00 Bjärred, SWEDEN, Tel: +46-(0)46 47450, Fax: +46-(0)46 47120

Kontakta din återförsäljare för mer information. Pris inkl. moms. Rätten till prisändring förbehålles. Denn[illegible] med Amiga 3000, svenska PPage 2.1, svenska PDraw 2.0, GT-SCAN (GT-6000), ADPro och [illegible]

AMIGA

Assembler med finess

Macro68 är ytterligare ett bidrag till den växande floran av assemblers till Amigan. Den har dock ett antal finesser som skiljer den från andra och som gör den intressant.

Det finns numera ett ganska brett utbud av assemblers på marknaden. Och i denna hårdnande konkurrens behöver en produkt ha det där lilla extra gentemot konkurrenterna.

Macro68 är en två-pass makroassembler som har en ansenlig mängd av detta extra, vilket jag kommer att återkomma till.

Det är en australisk produkt, gjord av företaget DigiSoft. I förpackningen ligger det en handbok i A5-format på ca 130 sidor och tre disketter med mjukvara. Det är ganska många filer som behöver kopieras om man ska installera allting. Det följer dock med ett installationsscript för att underlätta den biten. Det kunde dock vara något flexiblare tycker jag. För min egen konfiguration fick jag lov att kopiera delar av det för hand.

Macro68 är en helt Shell-baserad assembler och det följer inte med någon editor eller debugger. Ett separat litet program för att köra Macro68 ifrån Workbench följer dock med, som en liten bonus. Det är dock inte gjort av samma personer som gjort Macro68.

Felmeddelanden

Det som man kommer att märka direkt, ifall man börjar prova den utan att läsa i handboken, är att man kommer att få en hel del felmeddelanden på kod som går igenom felfritt med andra assemblers.

Detta beror på att Macro68 använder Motorolas nya syntax, medan de flesta andra assemblers använder den gamla syntaxen. Det är inga stora skillnader, men kommer utan tvekan att märkas. En skillnad är att alla adresseringslägen som resulterar i en adress skrivs innanför parenteser. Några exempel på detta:

```
jsr     Rattmuff(a6)       -->  jsr     (Rattmuff,a6)
move.b  17(a0,d2.w),d0     -->  move.b  (17,a0,d2.w),d0
jmp     Blutti             -->  jmp     (Blutti)
```

Ett par andra skillnader är det också, såsom att man helst bör skriva **BEQ.B** istället för **BEQ.S**. .S är något som är ''reserverat'' för en del av matteprocessorinstruktionerna. För att underlätta omvandligen av redan befintlig kod har man lagt med ett par program som hjälper en med detta, *NewSyntax* och *Change90*. Med dessa går det lätt att snabbt modifiera kod som man har liggandes.

Kodgenerering

Det finns dock en hel del andra saker som Macro68 utmärker sig med som är intressantare.

Till skillnad från de flesta andra assemblers kan Macro68 generera kod för alla 680x0-processorer, matteprocessorer (68881 / 68882) och MMU (68851). Den kan även generera copper-instruktioner direkt. Inte något som man kommer att behöva till varje program man skriver direkt, men som kan vara användbart om man t ex ska skriva specifik ''turbokod'' för de större/kraftfullare Amigorna.

Macro68 har även ett rikt utbud av assemblerdirektiv, runt 250-300 st. Dock är en del av dem synonymer, så det är knappt 200 olika. Inte fy skam det heller.

De flesta assemblerdirektiv rör sådant som finns i de flesta andra assemblers, men man har fler varianter på liknande tema än många andra.

Dessutom har man en del ovanligare sådana, som att man kan starta godtyckliga program var man vill i assembleringen och om man vill stoppa in resultatkoden i programmet sedan. Man har även prekompilerade include-filer, ARexx-stöd och möjlighet till att ställa prioriteten på assemblerprocessen.

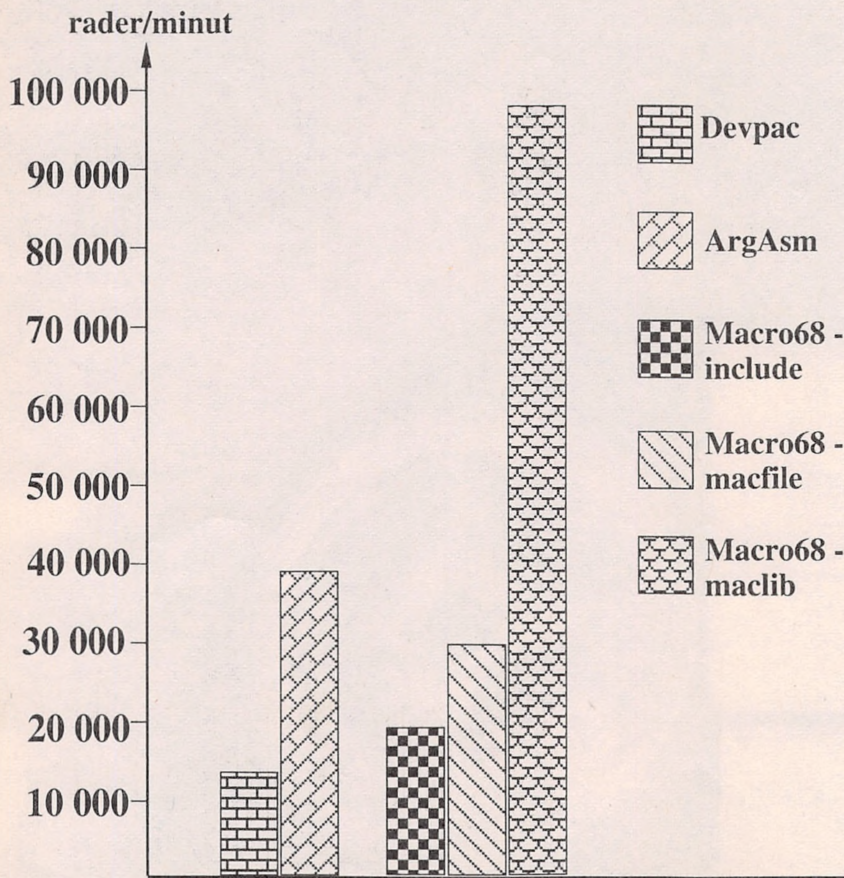
Snabbare assemblering

Prekompilerade include-filer är något som de som använder SAS/C eller Aztec C är bekanta med.

Vad man gör är helt enkelt att assemblera alla filer med symboldefinitioner man har i en speciell fil. Denna fil kan man sedan använda med det tillhörande programmet utan symboldefinitionerna och därmed få snabbare assemblering, eftersom symbolfilen redan är assemblerad.

För oss som använder Commodores include-filer en hel del, ger detta mycket snabbare assemblering. Det gäller dock all kod där man har många symboldefinitioner. Det var mycket trevligt att se att denna finess kommit till assemblervärlden nu.

Det stöd för ARexx som finns i Macro68

Figur 1 *visar skillander i snabbhet mellan assemblerlatorerna Macro68, HiSoft Devpac och ArgAsm. Det finns tre tidsangivelser för Macro68; två med vanliga includefiler (som läses en eller två ggr) och en med prekompilerade sådana.*

består av att dels kunna köra ARexx-program & tilldela resultatet från detta program till en symbol, dels att skicka info om assembleringsfel till ett program under assembleringen.

Man kan dock inte skicka kommandon till själva Macro68. Man får med exempelkod på hur man ska kunna ta emot och hantera felmeddelanden från Macro68 och editorn CygnusEd Professional. Det ska dock inte vålla några större problem att modifiera dessa till att passa en annan editor med ARexx-stöd.

ARexx-stöd

Detta är den första assembler med ARexx-stöd jag sett. Även om den inte har möjligheter att skicka styrkommandon till den, vilket hade varit användbart, så är den ändock godkänd.

En annan trevlig finess är konfigurationsfilerna. En konfigurationsfil innehåller assemblerdirektiv och kod som man alltid vill ha utfört i början av ett program. Det är ett bra ställe att lägga assemblerdirektiv man ofta använder, t ex om man alltid brukar generera direkt körbara filer så kan man ange det där.

Tittar man på storleken på själva Macro68-filen så ser man att den är mycket liten, bara några Kb. Det beror på att lejonparten av assemblern ligger i en biblioteksfil, macro68.library.

En av fördelarna med detta är att assemblern därmed kommer att ligga kvar i minnet och man behöver inte ladda in assemblern på nytt varje gång. Det går även bra att köra flera assembleringar samtidigt utan att det tar upp mer än en kopia av själva assemblerkoden i minnet. Samma effekt uppnås dock om man kan göra den resident (som t ex HiSoft Devpac).

Konfigurationsmöjligheter

Något som ingen annan assembler har är Macro68:s konfigurationsmöjligheter. Detta gäller inte de tidigare omtalade konfigurationsfilerna, utan en möjlighet att definiera om alla felmeddelanden, assemblerinstruktioner och direktiv, residenta symboldefinitioner etc. Tillsammans med macro68.library laddas en fil kallad macro68custom in vid assembleringen.

Denna innehåller de flesta symboltabeller som Macro68 använder och källkoden för denna följer med. Det gör att man kan ändra om ganska mycket till det som passar en bäst.

Vill man ändra på syntaxen för assemblern går det bra i viss mån, t ex om man vill ta bort instruktioner och direktiv man ändå aldrig använder. Förbättringarna i assembleringshastighet blir dock ganska marginella. Vill man ha färdiga prekompilerade symbolfiler inladdade hela tiden och liggandes redidenta kan man ange det här. Ett mycket trevlig och intressant finess.

De ''vanliga'' finesserna

Jag har här huvudsakligen koncentrerat mig på de ovanligare finesserna hos Macro68, vilket dock inte betyder att de mer ''alldagliga'' finesserna fattas. Som jag tidigare nämnt så har Macro68 en stor mängd assemblerdirektiv som täcker det mesta. Man kan få direkt exekverbara filer, länkbara filer, binära filer (utan extra info för att ladda koden som ett Amigaprogram) & S-records. Listfilerna kan kontrolleras i hög grad vad som ska komma med, felfiler och loggfiler kan genereras. Man kan även generera krossreferensfiler med info om värden på alla symboler, hur ofta de använts etc. Syntaxen i Macro68 är inte alltid kompatibel med andra vanliga assemblers, men den kan som sagt ändras i viss mån.

Macro68 har en hel del extra finesser. Men frågan är om finesserna är värda de ca 800 kronor Macro68 kostar.

Profiler

En annan finess som inte är en del av själva Macro68, är det medföljande profilerprogrammet.

En profiler är ett verktyg för att se hur ofta olika delar av koden som körs, så att man lätt kan se var man ska sätta in det främsta jobbet med optimering. Man får info om klockcykler för instruktionerna och hur ofta de använts, relativt sett.

Man får även info vid t ex branch-instruktioner hur många gånger testen blivit sann eller falsk. Profilerprogrammet kommer i två versioner, en för 68000 och en för 68020/68030. Tyvärr fick jag detta bara att fungera i viss mån. 68000-version fick jag inte alls att fungera på min dator i 68000-läge och 68020-varianten fungerade, men genererade inte all den information jag ville ha.

Dokumentation

DigiSoft har dock lagt med källkoden till Profilern, Syntaxändrarprogrammen och en bunt andra programexempel, så den som önskar har full möjlighet att ändra koden.

Handboken som följer med innehåller ganska bra dokumentation över Macro68, men skulle må bra av ett sökindex och lite större text. Det blir lite bläddrande när man försöker hitta dokumentationen för ett speciellt direktiv eller försöker se vad ett direktiv som gör något specifikt kan heta. Det är en ren referensbok och förusätter att man redan kan assembler.

Denna version av Macro68 är ''release 1.0, version 0.95'' och jag blev inte förvånad över att stöta på lite buggar här och var. T ex så accepterar den inte en del ändringar av syntaxen och en del direktiv fungerar inte riktigt som utlovat i handboken. Det mesta gick dock att komma runt, även om det drar ner helhetintrycket lite.

En sak jag inte tagit upp ännu som många är intresserade av är hur snabb en assembler är. I figur 1 finns det en tabell som jämför med två andra assemblers; HiSoft Devpac och ArgAsm. Det finns tre tidsangivelser för Macro68; två med vanliga includefiler (som läses en eller två ggr) och en med prekompilerade sådana.

Sammanfattningsvis kan jag säga att Macro68 är en klart trevlig assembler som har många önskvärda finesser. Det är inte något jag skulle rekommendera reservationslöst, inte med den prislapp den har. Sätter man värde på det extra som finns så är det något jag dock rekommenderar.

Erik Lundevall

MACRO68

PRIS/PRESTANDA:	★★★★☆
DOKUMENTATION:	★★★☆☆
PRESTANDA:	★★★★★
ANV.VÄNLIGHET:	★★★☆☆

BRA

Utrustningskrav:	1 Mb RAM
Dokumentation:	Engelsk
Pris:	Ca 800 kr
Kopieringsskydd:	Nej
Tillverkare:	DigiSoft
Importör:	Datautveckling AB
Telefon:	0270-124 10

C 6 4

GateWay
GEOS blir som nytt

GateWay är en revolution för GEOS. Med GateWay kan du både hantera diskdrivar och expansionsminnen. Dessutom klarar du nästan att multitaska.

Framtiden är här, GEOS har blivit vuxet, gateWay har äntligen kommit! Ett system, som trots att det fortfarande är det gamla GEOS i grunden, förändrar detta så radikalt att man skulle kunna kalla det version 3.0.

När Creative Micro Designs kom med sin hårddisk och RAMLink till Commodore 64 och 128 fanns givetvis önskemål om att dessa skulle kunna användas i sin fulla kapacitet med GEOS. På grund av sitt sätt att hantera diskdrivar och expansionsminnen kunde GEOS i sin ursprungliga form inte klara detta. Något som man på CMD raskt gick in för att ändra på.

Ny desktop

Men i takt med att man jobbade på förändringen växte projektet och nya ideer och möjligheter byggdes in. Efter oändliga förseningar blev resultatet till slut gateWay, en helt ny desktop som ersätter den gamla och som gör ett redan mycket bra operativsystem till något som väl ingen trott vara möjligt på Commodores gamla pensionerade åttabitarsdatorer.

För att komma förbi problemet med att GEOS bara accepterar vissa typer av diskdrivar har man gjort om hela den biten. I gateWay finns inga inbyggda diskrutiner, utan i stället använder man sig av disk drivers, på samma sätt som tidigare printer drivers och input drivers. Placeras de disk drivers som önskas på bootdisken så fungerar systemet som man vill ha det och det går också att byta till andra drivetyper när som helst.

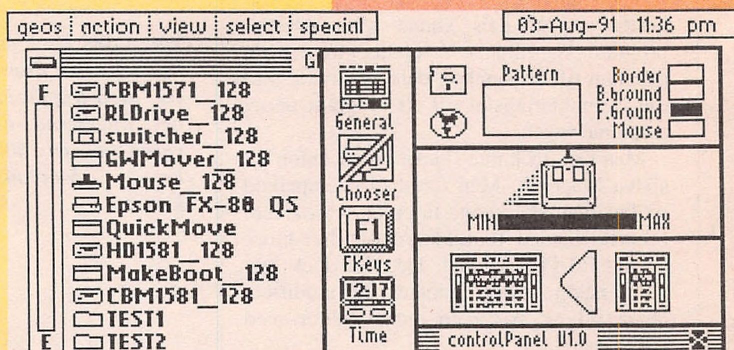
De olika diskdrivar som kan användas är 1541/1571/1581, RAM 1541/1571 i REU/GeoRAM eller RAMdisk av valfri storlek, begränsad bara av REU:n, HD-partition upp till 16 Mbyte, HD 1581-partition eller RAMDrive/RAMLink-partition upp till 16 Mbyte. gateWay medger också fullständig tillgång till tre diskdrivar, i stället för två och en tredje som kan ''växlas in'', som i det ursprungliga GEOS. Systemet har dock inte förändrats i grunden, utan man har i stället gjort växlingen automatisk och osynlig för användaren.

Systemet kan bootas från valfri drive, till och med från RAM, vilket ger en enorm snabbhet. Den bild av desktopen med sina ikoner som man är van vid dyker dock inte upp, gateWay har ett helt annat sätt att presentera filerna. Ett sätt som påminner om den valmöjlighet som redan finns i GEOS, nämligen att filerna visas med namn under varandra i en kolumn. En liten ''filtypsikon'' finns dock med, som visar vilken sorts fil det handlar om. Alltefter vilken snabbhet som önskas kan bredden på filnamnspresentationen varieras, för att inkludera eller exkludera ytterligare information.

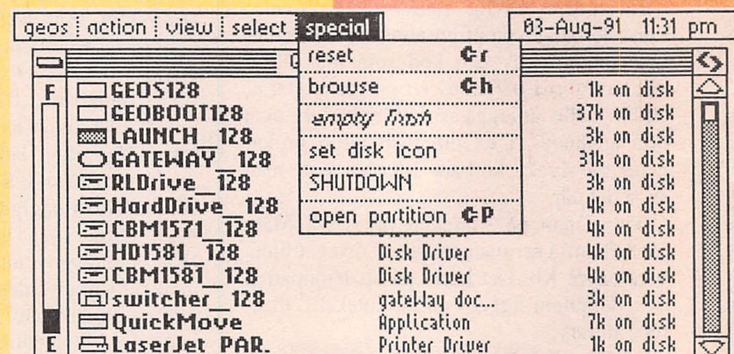
Till vänster om filnamnsfönstret finns en gadget i form av en bränslemätare som visar utnyttjat utrymme, och till höger en scrollergadget med vilken det går att snabbt rulla igenom alla filnamnen i listan. De ursprungliga filikonerna finns kvar, men visas bara när man tar fram informationsrutan för en fil, där all information från GEOS gamla inforuta finns med, utom själva infotexten. Denna fås först när man väljer BigInfo, ett system som är onödigt rörigt och tidskrävande.

Irriterande filpresentation

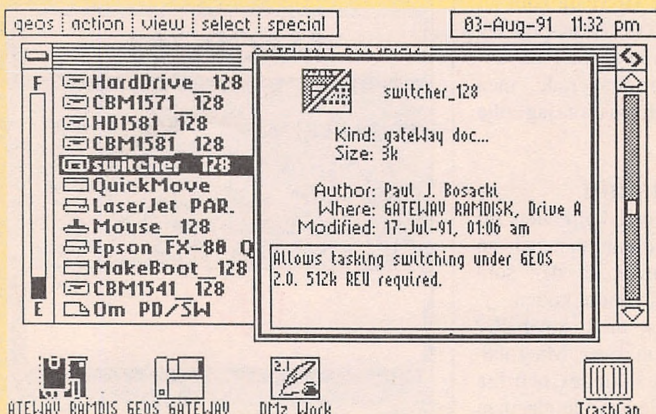
En personlig synpunkt är att filpresentationen är den allvarligaste och mest irriterande bristen med gateWay, och det som gör att man ofta väljer att använda det ''gamla'' GEOS trots dess begränsningar. CMD hade nog vunnit mycket på att behålla det MacIntoshliknande utseendet med ikoner och bläddring bland desktopens sidor. Denna modell ger faktiskt bättre överskådlighet och gör att programmen lätt känns igen på sina olika ikoner.

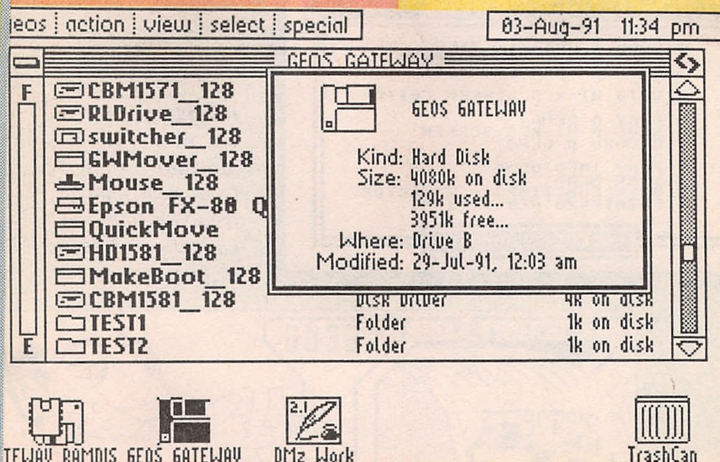
Så här ser nya GEOS GateWay ut. De gamla ikonerna har försvunnit och ersatts av filtyps-ikoner. En mindre lyckad förändring anser recensenten.

Ett exempel på hur det ser ut när du gör ett menyval.

Här finns upplysningar om Switchern. Det är med hjälp av den du kan få konstgjord multitasking. Det innebär att du kan växla mellan olika program, precis som på Amigan. Men ett program fortsätter inte att arbeta medan du arbetar med ett annat.

Och här får du litet upplysningar om hårddisken.

En brist som man tyvärr inte ändrat på är det antal filer som går att ha på en drive, vilken sort den nu än må vara av. Vad är det för glädje med att till exempel ha tillgång till 16 Mb när där i alla fall bara ryms 144 filer?

En bonus är dock möjligheten att söka efter filer med en speciell filtyp eller en fil med ett särskilt namn.Ytterligare skillnader mot GEOS DeskTop: Menyerna i överkanten är förändrade. I stället för en diskmeny och en filmeny bestäms om en handling ska utföras på en fil eller hela disken av om någon fil är vald eller inte. Här finns också specialare som "Open partition" och "Empty Trash". Det sistnämnda innebär att alla filer som raderas finns kvar i soptunnan och går att hämta tillbaka tills denna töms eller man byter disk. Varje disk har dessutom sin egen ikon, precis som filerna, en ikon som lätt kan ändras och gör disketten lätt igenkänd.

Control Panel

GEOS Preference Manager är ersatt av en Control Panel med i princip samma funktioner, men med skillnaden att funktionstangenterna kan programmeras och att valet av printer och input driver inkluderats här. Under GEOS-menyn finns från början bara denna Control Panel, men den kan utökas med upp till sex funktioner efter eget val.

GATEWAY C64/128

PRIS/PRESTANDA:	★★★☆☆
DOKUMENTATION:	★★★★☆
PRESTANDA:	★★★★☆
ANV.VÄNLIGHET:	★★★☆☆

BRA

Utrustningskrav:	C 64/128, diskdrive och GEOS 2.0
Dokumentation:	Tysk
Pris:	329 kr
Kopieringsskydd:	Nej
Tillverkare:	Creative MicroDesigns
Importör:	GEOService
Telefon:	08-30 16 00, 36 96 29

Dessa så kallade gateWay Documents är rutiner som av användaren byggs in i gateWay efter behov, men som också utökar storleken på gateWay.

Av detta kan man förstå att varje gateWay-system är individuellt för användaren. gateWay fungerar ursprungligen inte av sig självt, utan kräver GEOS 2.0 (eller GEOS 128 2.0 för 128-versionen av gateWay) för att skapa ett fungerande system, anpassat efter egna önskemål och behov. Detta innebär också att förändringar av GEOS som gjorts med KeyMaker, BSW->Swedish, DBGetFiles och andra liknande program integreras i gateWay-systemet och förblir en del av det utan att dessa program behöver köras vid start. Ett gateWay som skapas med ett "försvenskat" GEOS blir alltså helsvenskt, någonting som får ses som synnerligen fördelaktigt.

Switchern

Den andra riktigt stora fördelen med gateWay är Switchern. Här används tillgängligt expansionsminne för att skapa en sorts konstgjord multitasking. Med en enkel knapptryckning kan man växla mellan till exempel två olika applikationer. Att göra en bild i GeoPaint, ta ut den till en Photo Scrap, växla snabbt till GeoWrite, klistra in bilden och sedan gå tillbaka till GeoPaint är bara en variant, möjligheterna är obegränsade.

gateWay levereras på diskett och är, som alla CMD:s produkter, mycket väl dokumenterat i ett prydligt och överskådligt instruktionshäfte. I USA ingår gateWay vid köp av RAMLink, om det blir så även i Sverige är inte bekant, men den kan givetvis också köpas separat.

Det är ingen tvekan om att gateWay är mycket bra och tar den gamla 64:an eller 128:an ytterligare ett steg i professionell riktning. Men ändå finns där en liten gnagande olustkänsla för en gammal GEOS-entusiast, det här är inte riktigt GEOS, det känns inte rätt och fungerar inte lika smidigt och intuitivt som GEOS. Personligen använder jag hellre det gamla GEOS och tar fram gateWay bara när jag behöver dess finesser, men för andra kan det ju mycket väl vara en förverkligad dröm, så döm själva.

Anders Reuterswärd

C 64

128:an LEVER

AV ANDERS REUTERSWÄRD

Brevflod om CP/M

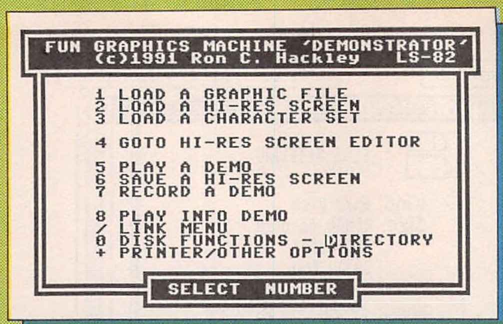
Det här med CP/M på 128:an är tydligen inte helt ointressant, jag har nämligen fått brev.

Mest handlar det om frågor hur man får tag på CP/M-program, och så var det en herre som förr jobbat med CP/M och faktiskt tycker det är bättre än MS-DOS!

När det gäller program finns det en hel del som passar 128:ans CP/M, bland annat Turbo Pascal och berömda databaser och ordbehandlare som dBase och WordStar. Problemet är bara att få tag på dem i Sverige, medan de däremot fortfarande finns att köpa i USA. Där finns också ett minst sagt enormt uppbåd av PD-program av alla de sorter och särskilda användarföreningar för CP/M. Läs småannonserna i slutet av amerikanska Commodoretidningar, så förstår ni vad jag menar. Det är bara att sätta igång och importera! Eller hör av er hit till spalten, om intresset är tillräckligt stort så kanske det kan gå att ordna så att programmen blir tillgängliga hos någon svensk PD-leverantör.

Ett alternativ, passande till exempel brevskrivaren jag nämnde ovan, är att använda CP/M-program från andra datorer. CP/M är ju ett operativsystem och ska vara i princip likadant på alla maskiner, med vissa undantag. Problemet är bara att föra över dem på ett diskettformat som passar C128:an och för detta finns ett utmärkt hjälpmedel vid namn Juggler 128, ett program som testades i DMz nr 13/89. Det importerades då av en firma vid namn Divelko, som jag inte ens vet om den finns kvar, men annars kan säkert 128-specialisten Sandinges Import & Data hjälpa till (se annons i nr 20/91).128:an är inte död, CP/M är bara en del av dess mångsidighet!

Inladdningsbilden till Fun Graphic Machine (längst t v) och menyn, från vilken du t ex kanvälja bilden nedan.

Grafik till tusen

En investering för grafikälskaren!

Med STOCCs diskett C64.117 kan du bl a göra egna demos och affischer. Dessutom finns olika konverterings- och packningsprogram på disketten.

För grafikälskare torde diskett C64.117 från STOCC komma väl till pass. Här finns massor med nyttigheter att använda för den som gillar att jobba med grafik i olika format på 64:an.

Diskett 64.117 är dubbelsidig. Framsidan upptas helt och hållet av en demoversion av programmet Fun Graphics Machine, ett omfattande system med vilket grafik och text kan sammanställas till demos eller användas för framställning av kort, etiketter, affischer och reklamblad. Ungefär som PrintShop eller Print Master, men mycket mer mångsidigt. Programmet kan dessutom använda sig även av PS- och PM-grafik.

Denna demoversion är naturligtvis inte helt komplett, bland annat saknas rutiner för utskrift och att spara till disk. Men den är ändå rolig att leka med och ger en god uppfattning om hur det riktiga systemet fungerar. Naturligvis finns information om hur man beställer programmet, dessutom användarinstruktioner som omfattar närmare hundra skärmsidor och också kan skrivas ut på en skrivare. Vidare finns en demonstrationskörning av programmet som är mycket lång och visar alla de finesser som finns och allt som kan göras med FGM.

Mycket roligt kan alltså göras med denna gratisversion av Fun Graphics Machine, som är väl värd sina futtiga 35 kronor. Utan tvivel är den riktiga versionen också värd de 25 dollar som den betingar i pris.

Som en extra bonus finns också en massa program på diskettens bakida. Här gömmer sig konverteringsprogram av olika slag, till exempel finns programmen PrintShop to Geos, PrintShop to Doodle, Doodle to PrintShop, Doodle to Koala och Mac to 64. Dessutom Allpix, som gör allt detta, plus en hel del till i konverteringsväg mellan olika format. Här hittar vi också en tidig version av GEOS-programmet Graphic Storm, som omvandlar olika grafiska format till Geosform.

Packning av bilder, lämpligt till exempel om man vill skicka dem via modem, kan göras med Koala Kruncher, som minskar omfånget av Koalabilder, och Pixelpacker, som crunchar det mesta i bildväg. Ytterligare småprogram av samma sort finns på denna sida, till exempel en rutin som skriver ut PrintShopbilder på skrivare och annat som det skulle ta för stor plats och för mycket energi att redogöra för här.

Sammantaget kan man alltså säga att 64.117 är en synnerligen välfylld diskett, väl värd att skaffa om man gillar grafik och som visar att åtta bitar faktiskt kan vara fullt tillräckligt...

Anders Reuterswärd

Insändarstorm om "censur-mamman"

Brevet (publicerad i DMz nr 21/91) från mamman som anser att Datormagazin är köns- och våldsfixerad, har vållat en riktig insändarstorm...

Speciellt upprörda är många läsare över att hon t o m censurerade tidningen med sax, innan hennes elvaåriga son fick läsa den,

Nedan publicerar vi några av alla de brev vi har fått. Inte ett enda brev har kommit som stödjer ''mammans'' synpunkter.

INSÄNDARE

”DMz är köns- och våldsfixerad”

Christer Rindeblad
Chefredaktör

Vi kan vi också

Klagobert

Insändaren i nr 21/91 som vållat läsarstorm.

Rumba! ''Mamma, civ.ekonom & leg.sjuksköterska''.

Först lite om ditt groteska handlande med DMz nr 15-91. Har det totalt gått förbi dina ögon att ''Terminator II'' (som jag för övrigt tycker att du borde se) är detta årtiondes eller kanske århundrades bästa actionfilm med de absolut bästa och häftigaste specialeffekterna.

Jag undrar vad som skulle hänt om din 11-årige son kom till skolan helt ovetande om vad

DEBATT FORUM

Terminator II är för något. Han skulle ha blivit så fruktansvärt mobbad. Trots allt har nog alla sett någon bild från Terminator II. Eller är det du som går och river ner affisher på stan?

Sedan om den så kallade ''pinuppan'' på omslaget.

Det är en helt vanlig tjej i bikini som visar ryggen mot kameran. På somrarna när alla ligger på stranden och solar, går din son med svart bindel framför ögonen för att inte påverka sin moral ''på ett pornografiskt sätt''?

En sak ska du veta att till och med min mamma som är mycket emot våld och sådant tyckte att du var en total MES med stort M.

Med vänlig hälsning:

En upprörd DMz läsare

Ta och klipp sönder dina damtidningar istället!

Till Mamma och hennes lilla helgon så kan vi bara säga att dem kan ta och köpa ett jävla Nintendo, för det är väl det enda som passar den lilla sjuksköterskan. För de spelen är det ju aaaldrig våld i, eller hur?

Dessutom så slipper ni ju klaga på DMz. Det finns ju Nintendoserier med den icke våldsamma Mario.

Och vad menar du med 50-tals pinuppa? Är det goa Elvira du syftar på?

Angående Terminator, så blev han inte torterad. Han fick syra i ansiktet.

Vad är det för fel på alla påhittiga rubriker? De iivar ju liksom upp!

Nä du Mamma, ta och klipp sönder din Damtidning istället. Vi håller med din son och lite till (shcysst grabb!). Och så kan du ju kolla i din mans byrålåda vad han har för tidningar där... Då blir det att cencurera. Och försök inte skryta med att du är leg sjuksköterska, min far är leg läkare!

Nu över till en annan insändare. Där finner vi en äcklig sak om DMz. Om ni, Mats och Peter, är såna jävla bra hackers som ni säger, varför berättar ni inte hur man blir lika stenhårda hackers som ni. Men istället bara klagar ni på stackars Datormagazin...

Mvh
VIP och Striker

Egentligen är du komisk!

Du mamma, civilekonom och legitimerad sjuksköterska. Det är åtalbart att peka ut och baktala människor offentligt. Du hänger upp dig på följande rubrik ''Sexbrud på 64:an'' och mening:''Det är en rolig upplevelse att gå runt och fixa till saker för den till det yttre välutrustade Elvira ***(Lennart lilla räcker det inte med att du stöter på alla flickor här på förlaget. Red anm.)***''

Därefter drar du slutsatsen att jag skulle föredra ''sexiga, hjälpbehövande, drottninglika, problemdrabbade och yttre välutrustade brudar!'' Samt att detta leder till problemet att jag stöter på alla förlagets flickor. Dessutom har du inte mage att stå för vad du säger.

Hur har du det själv förresten? Är du släkt med Saddam, Hitler eller någon åldrad kommunistdiktator? Tittar du i smyg på hemvideofilmer med Khadaffi? och sedan tar fram den långa saxen och klipper bort lite otrevliga nyheter?

Dessutom. Mina tjejkompisar skrattade så att de kiknade åt din insändare. Egentligen är du verkligen komisk!

Lennart Nilsson

Läs inte Dmz om ni inte vill!

När jag läste Mats Helander och Peter Erikssons insändare så var jag tvungen att få lägga mitt ord i debatten.

Jag förstår inte riktigt deras (och många andras) attityd mot lamers. Varför ägna så mycket tid och energi att uttrycka sin åsikt om lamers, en åsikt som, om lamers var en etnisk folkgrupp, utan minsta tvekan skulle kallas för rasistisk. Låt de ni kallar lamers vara lamers och ägna er åt ert.

Den utförliga men föga nyanserade sågningen av DMz i största allmänhet ger ett intryck att ni har bedrivit omfattande studier av tidningen. Varför spendera den energin ni har över efter er frustration över lamers till att leta efter fel i DMz, då ni verkar förakta tidningen mer än ni föraktar lamers. Jag antar att ni tillhör den alldeles för stora skara människor som letar efter fel med ljus och lykta istället för att försöka ge konstruktiv kritik. Upplysningsvis är DMz inte ensam på sitt område. Det ges ut en mängd olika Amiga-tidningar och jag skulle vara förvånad om det inte fanns någon som passade er smak. Läs inte DMz om ni inte vill!

Angående begreppet "hacker" så tror jag att Christer Rindeblad inte riktigt har samma definition som ni. Se till så att ni menar samma sak, så kanske kritiken blir konstruktiv istället.

Jesper Jonsson

PS Mitt helhetsintryck är att DMz passar min smak mycket bra, och jag gillar era försök att vara lustiga (för det mesta lyckas ni rätt bra) i kommentarerna till fåniga insändare. Men, den proffesionella "touchen" saknar jag än så länge.DS

INSÄNDARE

"DMz – lamertidningen alla garvar åt!"

Happy Hacking

DEBATT FORUM

Ytterligare en insändare i nr 21/91 som fått känslorna att svalla.

Mera tunga temanummer

Svar till insändare av Mats Helander & Peter Eriksson DMz 21-91.

Jag skrattar inte. Jag suckar djupt och placerar pannan tungt på skrivbordet. Vad gäller pris/-prestanda/sidantal får DMz tyvärr lågt betyg av mig. Ville jag ha CLI-skolor och dylikt skulle jag plocka fram manualen jag fick med när jag köpte Amigan. Varför jag prenumererar? Nyttorecensioner! Annonserna! Produktnytt! Dock uppskattar jag verkligen artikelserierna ''MIDI Workshop'' och ''Tema kommunikation''.

DMz utkommer ofta nu för tiden. Det är bra. Jag har läst tidningen sen den startade och minns månaderna (som kändes som år) mellan numren i början.

Tips:

* Kan ni inte fylla sidorna på ett bättre sätt, så minska antalet och därmed priset. Som exempel kan tas ''framsidan'' till Nöjesmagazinet. Döda.

* Fortsätt göra feta temanummer där ni utreder allt inom ett område, som t ex musik och kommunikation.

* Recensera mer PD. Jag har inga skrupler vad gäller piratkopior, men PD är ofta bättre, mer specialiserat, uppdateras i högre grad och förekommer i större mängd. Det sistnämda gör en gallring välbehövlig. Gör oss läsare den tjänsten!

Fast... tråkigt nog får DMz mig allt oftare att gäspa, tyvärr.

Mvh

Elf, pensionerad och senil kodare

Tack för mässan!

Med en stor väska med prylar inköpta på Commodore Xmas Show i Stockholm, så sitter jag här nu på tåget hem till ''storstaden''. Det var en bra mässa och måste tacka arrangörerna för den!

Det är bara en sak jag måste beklaga mig över. Det stod i Datormagazin att det skulle finnas två ingångar. Pyttsan, klockan 13.30 hade de bara en ingång öppen.

Annars var det en suverän mässa (och snyggast av allt var ju allas vår ''Pia Webster'') och hoppas på liknande framöver!

Cybertech Member Söderhamn

På lördagen fanns det två ingångar. Men denna ordning ledde till kaos.

För att öka genomströmningen beslöt arrangörerna att på söndagen endast ha en ingång öppen och använda den andra som utgång.

Christer Rindeblad

ASSEMBLERSKOLAN

PUT IT BACK!
DON'T REPLACE IT!!!

TYCK TILL PER BILD

Min Bild!

■ Använd dina rit-talanger till att uttrycka vad du tycker. Undvik färger! Sv/v-bilder kommer mer till sin rätt.

Skicka in din bild på diskett som IFF-fil till: Datormagazin, Box 6688, 113 84 Stockholm.

Märk kuveret ''Tyck till per bild''. Skicka med ett frankerat kuvert, om du vill ha tillbaka disketten.

BREV TILL INSÄNDARSIDAN

Hola! Jag heter Jeanette Lagerholm och har hand om insändarsidorna. De två insändarna under vinjetten ''Debattforum'' i nr 21-91 har resulterat i en riktig anstorming av svar. Här ser ni några av de brev som kommit in. Fortsätt skriv.

EG-PRISER = INGET SKÄMT HOS OSS !

ROSSMÖLLER

Hårddiskar 500 /2000

52MB	SCSI, 17mS	4998
105MB	SCSI, 17mS	6998

KICKSTART 3 298
Switch för 3 olika, även DOS 2.0

AT-Keyboard interface
+ A2000 interface 398
+ A500 interface 398
+ CDTV interface 498

2MB Chip Mem
A500 kompl m Agnus 2998
A1000 som ovan +658
Inkl Klocka, KickRom hållare
Vg ange Amigamodell
Svensk Monteringsanvisning !!

Mus/Joy Switch 298
Elektronisk switch

Mach 2 Turbokort
14.3 MHz, 16KB Cache ingår
"Klart prisvärt" Kickstart 9/91
A500/2000 1998

A1000 2-8 MB Minne !
Internt, ingen lödning
med 2Mb bestyckat 2298

Video Backup System

Helt otroligt
Smart Billigt

998.00
Inkl 201 Fish
Disketter!

Gör backup på disketter eller hårddisk. Hela 200 MB på en 240 min VHS kassett. Även enskilda filer

MW500
ombyggnadslåda

Tveklöst populär!
1795

Keyboardbox
795

Tillbehör finns, ring!

BSC AG

DEN NYA
A.L.F.GENERATIONEN.

OKTAGON 508 2677
A500 SCSI kontroller, 2-8MB RAM Expansion!

OKT 5082Q52 6477
Komplett med Quantum LPS 52 & 2MB RAM !

OKTAGON 2008 2297
Den nya ALF Generationen m. 2-8 MB RAM !

THI-TOOLS verktygslåda 477

Beställ vår spel-lista, >100 spel under 200 kronor + månadens erbjudande

STEREO MASTER Microdeal 556

DAATASCAN 400DPI 1996
Se test DMZ 21/91

Amiga Nätdel 5Amp 796

SUPRA 2400 Baud 1296
samtliga kablar & anslutningar ingår.

Vidi-Amiga Komplett färgdigitalisering.
Vidi-Amiga, Vidi-RGB, Vidi-Chrome **1999**

PF+frakt tillkommer, Res för prisjusteringar utanför vår kontroll. Däremot alltid ärliga svar hos oss.

CHARA' DATA AB

Jungfrug. 13, 575 31 EKSJÖ
0381-104 00,10446 fax - 104 02

Panasonic

SKRIVARE

P1081	144 tkn/sek	9 nålar	1.399:-
P1180	192 tkn/sek	9 nålar	1.799:-
P1123	192 tkn/sek	24 nålar	2.699:-
Printerkabel Amiga/Atari/PC			79:-

ATARI

520 STE	Jubileumspack 1Mb	3.849:-
SM 124	12" Monitor svart/vit	1.295:-
SC 1435	14" Monitor färg	2.995:-

PHILIPS MONITORER

8833-11	Färgmonitor	2.495:-

maxell

DISKETTER		DISKETTBOXAR	
MD2-D	4:90/st	DD40L (40 x 3,5")	65:-
MF2-DD 10 - 90 st	8:90/st	DD80L (80 x 3,5")	95:-
MF2-DD 100 + st	7:90/st	DD100L (100 x 5,25")	99:-

Box 854, 851 24 SUNDSVALL, Tel: 060-175522

Priserna gäller till nästa nummer, med reservation för slutförsäljning. Angivna priser är ink moms.Postens porto och avgifter tillkommer.

3.5 " MF2DD DISKETTER JAPANSK KVALITE 100% ERROR FREE

5 ÅRS GARANTI

3.50

Inkl. etiketter

LEVERERAS INOM 24 TIMMAR
Minst100 st (50—99 st Pris: 4.30)

ETT URVAL AV VÅRT ÖVRIGA SORTIMENT

512KB Minne	395:-	SupraModem 2400	1495:-
80 boxar LÅs	85:-	Amiga Drive	595:-
Possobox	175:-	Tac 2	100:-

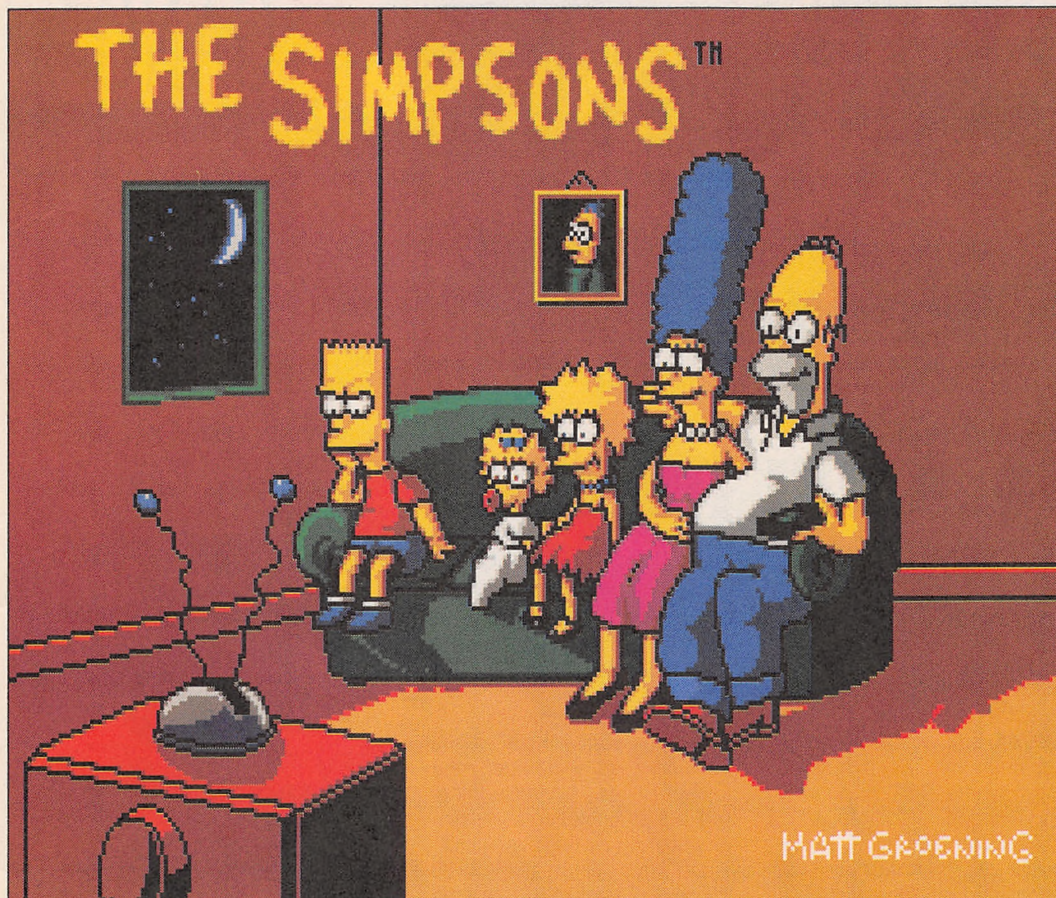
Personlig ordermottagning

Ge-Ef Dataprodukter

Box 53
671 22 Arvika

Tel 0570-138 35
Fax 0570-802 43

NÖJES magazinet

Den tecknade succéfamiljen Simpsons (fr.v Bart, Maggie, Lisa, Marge och Homer) möter du på sidan 72. The Simpsons dök upp i TV-rutan för första gången i april 1987.

I april 1987 dök en tecknad famlij upp i Tracey Ullmans TV-show. Familjen från Springfield blev genast mycket populära och har idag ett eget TV-program, egen skiva och nu till och med ett eget datorspel. Det handlar naturligtvis Simpsons, som vi kan se klockan 19.00 varje onsdag på TV3. Över 300.000 tittar på Simpsons, bara i Sverige.
Datormagazins Jörgen Holmstedt har träffat familjen och Lars Jansson har spelat spelet Bart vs. the Space Mutants.

sid 72-73

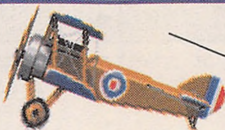

Lystring Coca Cola-kroppar!

Lystring alla stackare med kroppar som Coca Cola-flaskor! Nu finns temporär räddning för er i spelet Pitfighter, där ni kan ikläda er rollen som steroidfoster för att banka smutsen ur läderklädda tjejer. Läs vad Lars Jansson tyckte på

sid 58

Följande spel låg i topp på den engelska försäljningslistan i slutet av december: 1. James Pond 2 —Robocod, 2. Lotus Turbo Challenge, 3. Heimdall, 4. Jimmy White's Whirlwind Snooker, 5. Alien Breed, 6. Knights of the Sky, 7. Terminator 2, 8. Rugby The World Cup, 9. Mega-Lo-Mania, 10. Final Fight, 11. Pitfighter, 12. Deuteros, 13. Lemmings, 14. Board Genius, 15. Rainbow Collection

Pilot för en dag

Under första världskriget hade piloterna det minsann inte lätt. Inga datorer som räknade ut hur de skulle flyga, inga målsökande missiler och inte ens kommunikationsradio! Lennart Nilsson blev pilot för en dag i spelet Knights of the Sky och trivdes faktiskt riktigt bra med sin roll. Läs hans recension på

sid 59

Så förolämpas Fäktmästaren

Håll ut alla vilsna Monkey Island-fantaster. För att vi är så himla snälla har vi piskat Besvärjaren lite extra och fått honom att avslöja rekordmånga hemligheter, bland annat hur man förolämpar Fäktmastaren.

sid 62-63

Självförsvar — pyttsan...

Aha, ännu ett spel där man ska puckla på karlar, utropade Pia Wester förtjust när hon fick spelet Final Blow i sin hand. För övrigt anser hon att det är fel att kalla boxning för The Noble Art of Self Defence — det kan väl inte vara självförsvar när boxarna frivilligt går upp i ringen...

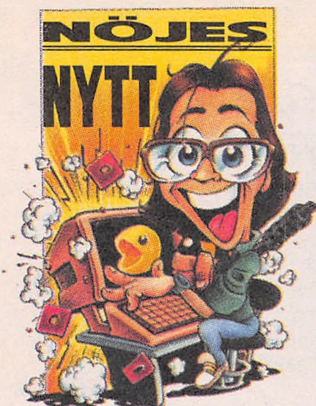
sid 64

Tolkien för den nya tiden

En samling Tolkien-hysteriker tyckte en dag att den nya tidens kulturkonsumenter — det folkslag som inte gärna läser böcker utan bilder men dock spelar datorspel — skulle få ta del av Sagan om ringen-trilogin. Resultatet heter Lord of the Rings och går alldeles utmärkt att ladda in i en Amiga.
Göran Fröjdh har brottats med jättelika spindlar och löst de klurigaste problem.

sid 66

Innehåll 1/92

Ja, nu är ni allt lite runda om magen efter all god julmat och allt godis framför datorn tillsammans med julklappsspelet?! Kunde just tänka mig det.

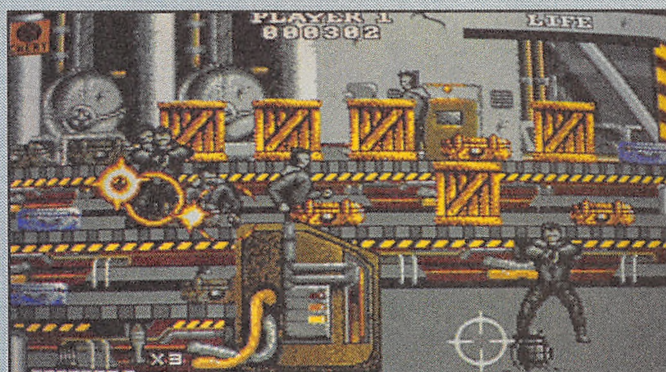
Själv har jag hållit mig undan allt vad datorer och spel heter under julhelgen och det har faktiskt varit ganska skönt. När man jobbar med datorspel omkring sig hela tiden är det lätt att man blir avtrubbad. Därför har det varit riktigt skönt att få slippa Amiga ett tag, allt för att ladda upp batterierna inför det nya året. Och jag kan lova att det kommer att hända nya saker i tidningen. Vänta och se.

Strax före jul damp det ner fruktansvärt mycket spel på redaktionen, så ryktet om att Amigan är på väg att konkurreras ut av konsollerna torde väl vara ganska överdrivet. Konsollspelen är fortfarande så pass mycket sämre än amigaspelen, så vi amigafantaster kan nog vara lugna ett tag till. Däremot har det kommit ett TV-spel som heter Neo Geo. Ni kanske har sett maskiner ute i arkadhallarna med samma namn och det är faktiskt samma maskin. Tillverkarna skryter med att det är en 24-bitarsmaskin, men i själva verket är det en vanligt 16-bitare med en åtta bitars hjälpprocessor. 16+8=24. Enkelt. Nåväl, spelen till denna maskin håller mycket mycket hög standard, även om de i dagsläget är relativt dyra (från 990:- och uppåt). Maskinen ska även plats för ett minneskort, så att det liksom på Amigan ska gå att lagra sina positioner. Borde tilltala alla spelfantaster oavsett om man har en Amiga eller Sega hemma.

Lars Jansson

Lars Jansson
nöjesredaktör

VAD BETYDER BETYGEN? *Datormagazin har valt en betygsskala mellan noll och 100 procent. För dig som funderar på att köpa ett spel kan de olika siffrorna tolkas ungefär så här: **0-29%** Disken/kassetten förmodligen mer värd formaterad. **30-49%:** Ratas troligen av piratkopierare. **50-69%:** Har du pengar över, så... **70-84%:** Kanske inte årets bästa, men väl värt pengarna. **85-95%:** Rekommenderas varmt. **96-100%:** Historiskt — köp och rama in. Smash Hit!*

Terroristjakt över fem högexplosiva nivåer bjuder spelet Die Hard 2 — Die Harder från Grandslam på.

Dö ännu hårdare

Die Hard 2/ Grandslam

✔ En internationell flygplats blir scenen för terror och skräck, när en specialutbildad elitstyrka tar kontrollen och hotar att leda de inkommande flygplanen rakt ner i marken om de inte får sina krav tillgodosedda.

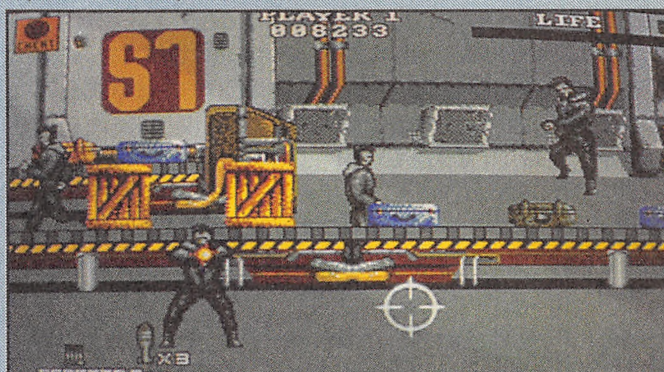
Deras plan är enkel, brutal och briljant, men de hade inte räknat med att John McClane skulle finnas bland flygplatsbesökarna. Låter det bekant? Ja, undra på det när spelet baseras på filmen Die Hard 2 - Die Harder med allas vår favoritbiff Bruce Willis i huvudrollen.

Spelet utspelas över fem högexplosiva nivåer, med bland annat skoterjakt och sigsmål i baggagehallen.

Mellan varje nivå finns dessutom ett underspel med inslag av flygledning, radiokommunikation och identifiering av fingeravtryck.

Die Hard 2 är skrivet av Tiertex Limited, samma tappra män som gjort Strider och Strider 2.

Amiga, C64, PC, ST/januari

Terroristernas plan är enkel men briljant — dock hade de inte räknat med att John McClane skulle finnas med bland flygplatsbesökarna.

Might and Magic III säljer rekordupplaga

Spelet Might and Magic III i PC-version har sålts i över 500.000 exemplar världen över, skryter U.S. Gold med i ett pressmeddelande.

Spelet, som vi tjuvtittade på i nummer 19/91 och där fick fyra stjärnor i betyg, kommer inom kort att släppas till Amiga.

Spelet är ett rollspel och kallades i vår recension det kanske bästa som har gjorts i rollspelsväg, av rollspelsfantasten Göran Fröjdh.

Amiga/februari

Great Napoleonic Battles/ Impression

✔ Napoleon var en de största generalerna någonsin och byggde ett inperium för Frankrike. Nu kan du också ta kontroll över hans arméer för att se om du kan göra om hans bedrift. Du kan också välja att kontrollera engelska, österrikiska, preussiska eller italienska arméer för att försöka besegra den franske fältherren.

Great Napoleonic Battles innehåller tre stora slag, Waterloo, Marengo och Quatre Bras. Spelet tillåter en eller två spelare.

Amiga/ute nu

Populous World Editor/ Powermonger - World War I Edition/Electronic Arts

✔ Från början fanns bara Populous, två nationer som strävade mot samma mål - att utplåna den andra. Nu släpper Bullfrog i samarbete med Electronic Arts populous World Editor som låter dig skapa dina egna Populous-världar, med unikt landskap och möjlighet att "editera" invånarna. World Editor innehåller också en enkel sprite-editor så att spelaren kan göra sina egna symboler.

Powermonger kom för ganska precis ett år sedan, och var tänkt som uppföljare till Populous, men blev aldrig riktigt lika populärt. Nu hoppas Electronic Arts att råda bot på detta genom att släppa World War I Edition till ovan nämnda spel.

Disken innehåller över 175 nya territorier, nya vapen ~~såsom gevär, stridsvagnar och~~ flygplan. Dessutom ska datorn med denna disk bli lite smartare och grafiken ska visst vara lite bättre än förut.

Observera att båda diskarna är tilläggsdiskar som kräver att man har originalspelet.

Amiga, ST/ute nu

LISTAN

AMIGA

Cruise for a Corpse		
GF	17/91	96%
Rise of the Dragon		
GF	20/91	96%
RoboCod		
LN	20/91	96%
Hunter		
PH	15/91	95%
★Knights of the Sky		
LN	1/92	93%
Last Ninja III		
PB	20/91	92%
Snooker		
LN	21/91	92%
Strike Fleet		
CR	21/91	92%
White Shark		
MF	15/91	91%
PP Hammer		
PW	15/91	90%
Elf		
PW	18/91	89%
Pegasus		
PW	22/91	89%
Monopoly		
LN	19/91	88%
Turbo Challenge2		
LJ	21/91	88%
★Lord of the Rings		
GF	1/92	87%

C64

Rubicon		
PB	19/91	96%
Elvira		
LN	15/91	91%
Turbo Charge		
LJ	21/91	88%
Ultimate Baseball		
LN	18/91	87%
Speedball II		
PB	15/91	85%

LISTAN är en lista över de spel som fått de bästa betygen i Datormagazin de senaste nummren. Ett spel får maximalt vara nio nummer gammalt, vilket innebär att spelen från nummer 14/91 inte finns med nästa gång —allt för att hålla listan aktuell.
Under spelets titel hittar du, från vänster, vem som recenserade spelet, i vilket nummer av Dmz recensionen fanns samt totalbetyg. ★=ny på listan.

Recensenter: CR=Christer Rindeblad, GF=Göran Fröjdh, LJ=Lars Jansson, LN=Lennart Nilsson, MF=Magnus Friskytt, PB=Pontus Berg, PH=Pekka Hedqvist, PW=Pia Wester

I Operation 'Heavy Metal' gäller det att plocka fram de allra sämsta sidorna. Spelet går nämligen ut på att man ska krossa sina grannar. Vad säger Hyresgästföreningen?

Ännu ett spel för maktgalna

Operation Heavy Metal/ Millennium

✔ I utkanten av galaxen Andromeda har freden för länge sedan fått ge vika för anarki och strid, och rivaliserande imperier slåss för rätten att kontrollera planeten Oriom. Varje imperium är inställt på att förgöra alla de andra och bygger därför allt värre krigsmaskiner. Förstapriset? Total världsdominans.

Naturligtis tar man som spelare nu rollen som högste befälhavare över att av dessa imperier. Målet med spelet är som sagt att man ska krossa varje form av tänkbart motstånd.

Till att börja med kontrollerar man bara ett sketet litet territorium, men allt eftersom tiden går utvecklar man nya ännu hemskare vapen för att invadera dina stackars grannars landområden. Bygg större industrier som i sin tur producerar större vapen!

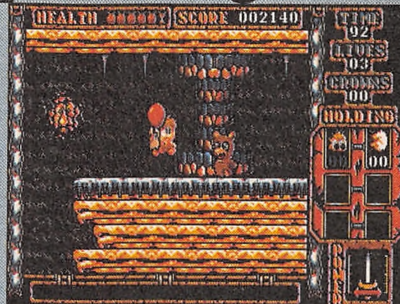
Spelet kombinerar enligt pressmeddelandet strategi med snabba actionsekvenser, där spelaren direkt kan påverka handlingen. Upp till fem spelare kan spela samtidigt.

Silicon Knights heter gruppen bakom spelet.

Amiga, PC, ST/februari

Rädda puddingen!

Kid Gloves 2/ Millennium

✔ Fruntimmer ska då alltid ställa till det för sig! Efter att ha avslutat det första uppdraget lyckosamt, återvände Kid hem och hängde upp sina magiska boxarhandskar i källaren, alldeles bredvid basebollmössan. Nu har hans flickvän Frida dock gått och blivit kidnappad av en elak trollkarl, så Kid måste naturligtvis försöka komma ihåg var han hängt handskarna och sedan ge se ut på jakt efter Frida.

Spelet är ett traditionellt plattformsspel med en del undernivåer. Recension i nästa nummer.

Amiga, ST/januari

På gång

Moonstone — A Hard Day's Knight/ Mindscape

✔ Druiderna i Högsta Templet har utmanat dig och din stam plus tre andra stammar. Det gäller att hitta Månstenen och återföra den till Stencirkeln. Förstapriset är obegrämsat med kraft.

Det hela skulla vara ganska enkelt om det inte vore för de Svarta Riddarna, som andra idéer än du och de dina. De Svarta Riddarnas härskare har nämligen bestämt sig för att förstöra Månstenen - och dig när de ändå håller på.

Moonstone är en kombination av arkadspel och rollspel, och innehåller fruktansvärt mycket blod. Det vände sig i magen ett par gånger när jag provspelade recensionsexemplaret vi fått till redax. Nåja, skulle man liksom jag vara känslig, går blodet att välja bort. Tack och lov. Dessutom har spelet en åldersgräns på 12 år. Recension inom kort.

Amiga, ST/ute nu

Samurai - The Way of the Warrior/ Impressions

✔ Undrar om industrispionage förekommer även i spelbranschen. Jag tycker nämligen att det har ykt upp lite väl många spel på samma tema den senaste tiden.

I Samurai — The Way of the Warrior från Impressions gäller det att åter erövra det land som din farsa en gång ägde. Numera är det otäckingen Obinaka (låter som en grekisk maträtt, eller hur?) som kontrollerar landet. Obinaka har också tagit livet av din stackars far, så hämndbegäret bara växer.

Spelet är ett strategispel med inslag av mat-mot-man-strider.

Amiga, PC, ST/april

Cisco Heat/ Imageworks

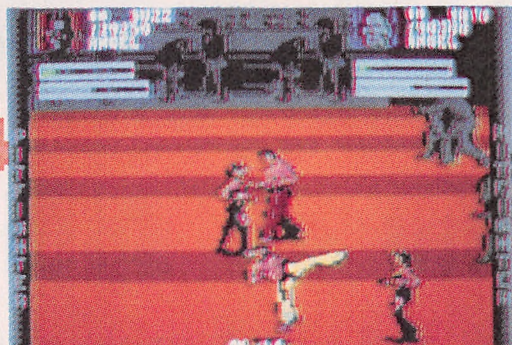
✔ Har du drömt om att tävla mot poliser om vem som kan köra snabbast? Då är Cisco Heat kanske spelet för dig. Håll utkik efter recension inom kort.

Amiga, ST/ute nu

Amigaversionen har inte lika hackig grafik som...

...C64:ans version, även om gubbarna känns lättare att kontrollera på 64:an.

PITFIGHTER

AMIGA
PRIS: 329kr
TILLVERKARE: Domark

GRAFIK:	84%
LJUD:	74%
VARAKTIGHET:	69%

+
Bra arkadkonvertering

–
Svårt att kontrollera

TOTAL 71%

C64
PRIS: 249kr
TILLVERKARE: Domark

GRAFIK:	67%
LJUD:	62%
VARAKTIGHET:	69%

+
Bra kontroller

–
Långa laddningstider

TOTAL 63%

Har du som Lars Jansson, en Coca Cola-kropp och alltid retat dig på alla uppblåsta gymfanatiker.

Här har du chansen att sopa mattan med dina hatobjekt, utan minsta risk för blodsutgjutelse. TESTVERSION: AMIGA, C64

Okej, okej, jag är inte så bred över axlarna, men jag brukar trösta mig med att jag i alla fall är smartare än de där muskelbergen som slår volter på stranden. Intelligens syns dock oftast inte, varför muskler brukar vara mer gångbart hos det motsatta könet. Tyvärr.

Nåväl, temporär räddning för oss med kroppar som Coca Cola-flaskor finns i alla fall i Pitfighter från Domark. Spelet är ett wrestlingspel med idel Schwarzenegger-kopior som slåss mot varandra på de smutsigaste sätt.

Själva spelidén är det inte mycket orda om — det hela går bara ut på att man ska banka smutsen ur sina motståndare tills man själv biter i gräset. Manualen är tunnare än lövbiffen på kinakrogen kvarteret bredvid redaktionen och behandlar i princip bara hur man kontrollerar sin atlet.

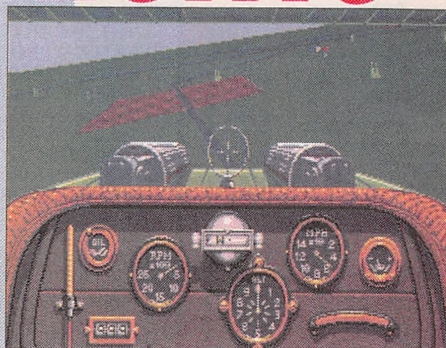
Jag vet inte om jag börjar bli lite för gammal för den här typen av spel, men det känns inte speciellt roligt att bara slåss och sen inget mer. När det sedan dyker upp tjejer i lackstövlar och åtsittande läderdräkter tycker jag är det är lite för mycket. Tjejer ska man inte spöa — och framför allt ska man inte få spö av dem, som jag fick...

Spelet är en arkadkonvertering och jämfört med originalet har programmerarna lyckats bra med amigaversionen, men eftersom originalgrafiken är tämligen hackig är även amigaditon det. 64-versionen har naturligtvis ännu sämre och ryckigare grafik, men på något sätt känns det som om gubbarna är lättare att kontrollera på 64:an. Ljudet består till största delen av typiska smock-ljud och grymtanden på amigan och något liknande på 64:an.

På det hela taget ett tämligen meningslöst spel, och även om konverteringen är skickligt gjord, så tror jag inte att jag skulle tänka mig att köpa spelet.

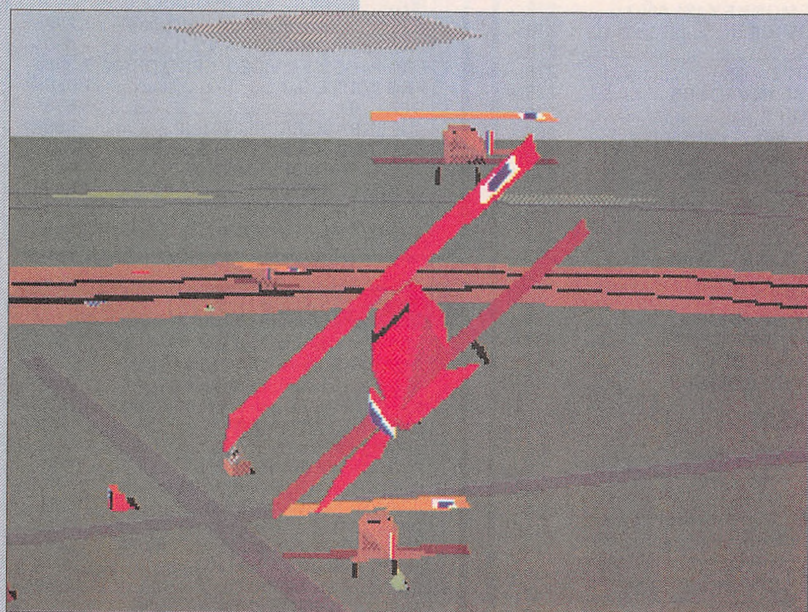
Jag ska dock gardera mig: gillar man att sopa golvet med steriodfoster iklädda läder och nitar eller får man en kick av (observera ordvitsen) att sparka ner lättklädda tjejer kan dock Pitfighter vara värt en titt.

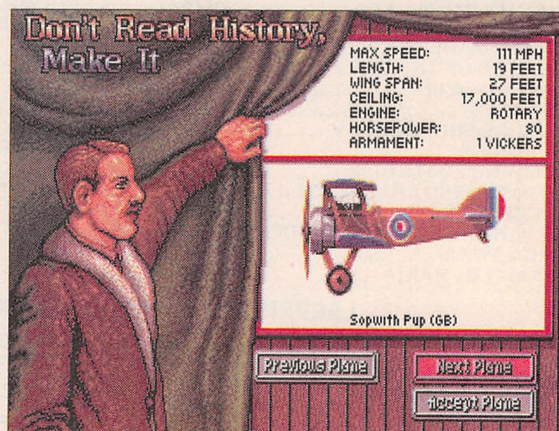
KNIGHTS OF THE SKY

Du kan välja mellan att flyga enskilda uppdrag eller ta dig igenom hela I:a världskriget.

Vill du inte ta kål på en massa människor kan du alltid utmana nåt annat flygaress såsom Röde Baron och lattja lite med upplyftande flygövningar.

Lennart Nilsson sätter på sig hjälteglorian för att ge lite guldkant åt vardagstristessen. TESVERSION: AMIGA

Jag har aldrig varit riktigt imponerad av tekniska data. Spel med 569.-000 olika färger, 19 miljoner olika planeter i solsystemet och liknande tjafs.

Oftast är det bara prat, och man märker ingen riktig skillnad.

Knights in the Sky har rejält med sådana finesser, men en bra förmåga att använda dem.

Här spelar man en flygare från Det stora kriget — Första världskriget. Man är flygare och kan flyga enstaka uppdrag eller ta sig genom hela jämrans kriget. Fransman eller engelsman är man och det finns 20 olika plan att välja mellan. Och vill man inte knäppa av ett världskrig (med miljoner döda) på en eftermiddag då läxorna är för djävliga kan man alltid utmana Röde baronen eller något annat ess på en utmaning.

Bra med finesser, bitmappad och fylld grafik över hela (?) västfronten, med kyrkor, lador och taggtråd i massor.

Dessutom alla finesser man kan förvänta sig av en flygsimulator.

Jag är trött på alla dessa så kallade realistiska plan F-117, Smygande Fisen och allt vad de heter. Därför känns det trevligt med en simulator med rejäla gammaldags plan.

För alla er som tröttnade på Cinemawares "Wings" för att det var för lite simulator och för mycket spel kommer troligen att gilla Knights in the Sky. Dessutom är det ett av de få Första världskrigs-flygsimulatorer till Amiga.

Jag blir dock lite trött på att styrningen är strulig. OK, man kan spela med mus, tangentbord, analog eller digital joystick, men flygplanet kastar sig än hit, än dit, oavsett hur försiktig man är. Som tröst kan man dock ställa in känsligheten. Kanske är det mitt tangentbord som krånglar, eller så är jag ovanligt skakig på handen. **(Hur vore det att sova lite på nätterna, istället för att ränna ute red. anm)**

Dessutom är spelet snabbt. Imponerande snabbt för att vara till en så pass långsam dator som Amiga.

AMIGA/ST/PC
PRIS: kr349
TILLVERKARE: Micro prose

GRAFIK:	92%
LJUD:	90%
VARAKTIGHET:	94%

+ Går att installera på hårddisk

— Kräver 1Mb. 1,5 med hårddisk

TOTAL 93%

SPELSUGEN?

MÅNADS-SPECIAL

☐ BUBBLE BOBBLE, NEW ZEALAND STORY, RAINBOW ISLANDS och SUPER WONDERBOY! Alla 4 för	228:–
☐ SEGA MEGA PACK till AMIGA – 5 toppenspel blir dina för endast	268:–

SPELPROGRAM

☐ ALIEN BREED	278:–
☐ BARBARIAN II	238:–
☐ BART SIMPSON	278:–
☐ BATTLE ISLES	298:–
☐ BLUE MAX	298:–
☐ BLUES BROTHERS	278:–
☐ BONANZA BROS	278:–
☐ BOSTON BOMB CLUB	278:–
☐ CISCO HEAT	278:–
☐ COLOSSUS CHESS – Ny!	278:–
☐ CRUISE FOR A CORPSE	278:–
☐ DEATH KNIGHTS OF KRYNN	298:–
☐ DEUTEROS	268:–
☐ DOUBLE DRAGON III	278:–
☐ F15 STRIKE EAGLE II	318:–
☐ FACE OFF ICEHOCKEY	278:–
☐ FINAL BLOW – Boxning!	278:–
☐ FINAL FIGHT	238:–
☐ FIRST SAMURAI	278:–
☐ FORMULA ONE GRAND PRIX	298:–
☐ HEART OF CHINA	378:–
☐ HEIMDALL	298:–
☐ HUDSON HAWK	278:–
☐ J. WHITES WHIRLWIND SNOOKER	268:–
☐ KNIGHTMARE	298:–
☐ KNIGHTS OF THE SKY	298:–
☐ LAST NINJA III	238:–
☐ LEANDER	278:–
☐ LEISURE SUIT LARRY V	368:–
☐ LEMMINGS	238:–
☐ LEMMINGS DATA DISK	228:–
☐ LOTUS TURBO CHALLENGE II	238:–
☐ MAGIC POCKETS	238:–
☐ MANCHESTER UNITED EUROPE	268:–
☐ MEGA TWINS	278:–
☐ MEGA–LO–MANIA	238:–
☐ MICROPROSE GOLF	298:–
☐ MIG 29M SUPER FULCRUM	398:–
☐ MOONSTONE	298:–
☐ ORK	278:–
☐ OUTRUN EUROPE	278:–
☐ PAPERBOY 2	278:–
☐ PEGASUS	238:–
☐ PITFIGHTER	278:–
☐ QUEST FOR GLORY II	328:–
☐ RAILROAD TYCOON	318:–
☐ REALMS	268:–
☐ RED BARON	378:–
☐ RISE OF DRAGON	378:–
☐ ROBOCOD – James Pond II	278:–
☐ ROBOCOP 3	278:–
☐ RODLAND	238:–
☐ R-TYPE II	238:–
☐ SECRET OF MONKEY ISLAND	278:–
☐ SILENT SERVICE II	318:–
☐ SMASH TV	278:–
☐ STRIPPOKER 2 – Ny!	278:–
☐ SUPER SPACE INVADERS	278:–
☐ TERMINATOR II	278:–
☐ THUNDERHAWK – Helikopter!	268:–
☐ TIP OFF – Basket!	278:–
☐ TURTLES ARCADE – Ny!	278:–
☐ ULTIMA VI	298:–
☐ UMS 2	268:–
☐ UTOPIA	268:–
☐ WWF WRESTLING – Brottning!	278:–

Extrapris:

☐ EYE OF THE BEHOLDER	228:–
☐ FLAMES OF FREEDOM (Midw. 2)	258:–
☐ FLIGHT OF INTRUDER	258:–
☐ F19 STEALTH FIGHTER	218:–

LÅGPRISSPEL – ANTALET BEGRÄNSAT

☐ AFTERBURNER – Farligt!	88:–
☐ ATF 2	98:–
☐ BETRAYAL	98:–
☐ CAPTAIN PLANET	138:–
☐ CHALLENGE GOLF	98:–
☐ CHESS SIMULATOR – Bra!	98:–
☐ DAYS OF THUNDER	58:–
☐ DRAGON BREED	58:–
☐ FOOTBALL MANAGER	48:–
☐ HILL STREET	198:–
☐ HORROR ZOMBIES	88:–
☐ ICE HOCKEY	48:–
☐ International ARCADE ACTION II – 50 PD-spel	298:–
☐ JAMES POND	98:–
☐ KILLING CLOUD – Bra!	98:–
☐ KRYSTAL	98:–
☐ LAS VEGAS	48:–
☐ MOUSE TRAP	48:–
☐ OOPS UP!	98:–
☐ PLUTOS	48:–
☐ PREDATOR II	98:–
☐ SECONDS OUT	48:–
☐ SPACE STATION	48:–
☐ STEVE DAVIS SNOOKER	98:–
☐ THAI BOXING	48:–
☐ THREE STOOGES – Klassiker!	88:–
☐ TIME MACHINE	98:–
☐ WARLOCK THE AVENGER	98:–

SPELVOLYMER – PACKS

☐ AIR COMBAT RACES Falcon/Gunship/Fighter/Bomber	298:–
☐ CAPCOM COLLECTION Strider I & II/UN Squadron/Dynasty Wars/Last Duel/Forgotten Worlds/Led Storm/Ghouls & Ghosts	318:–
☐ CHART ATTACK Lotus 1/Ghouls & Ghosts/James Pond/Venus The Fly Trap	268:–
☐ DOUBLE DOUBLE BILL Wings Lord Of Rising Sun/TV Sports Basketball/TV Football	318:–
☐ FALCON COLLECTION Falcon Mission Disk 1 & 2	318:–
☐ INTELLIGENT STRATEGY Chess/Backgammon/Bridge/Draughts	298:–
☐ FOOTBALL CRAZY Kick Off/Player Manager/Final Whistle/World Cup 90	278:–
☐ 4 WHEEL DRIVE Lotus Turbo/Toyota Celica/Team Suzuki/Combo Racer	298:–
☐ MAGNETIC SCROLLS Fish/Corruption/The Guild Of Thieves	268:–
☐ MAX Turrican II/Swiw/St. Dragon/Nightshift	298:–
☐ TEST DRIVE COLLECTION II Test Drive II/California Challenge/European Challenge/Muscle Cars/Super Cars	318:–
☐ TOP LEAGUE Midwinter/Bloodwych/Rick DangerousIII/Falcon	318:–

NYTTOPROGRAM

☐ ART DEPARTMENT PRO	1.498:–
☐ AZTEC C PROFESSIONAL	1.358:–
☐ BARS & PIPES PROFESSIONAL	2.098:–
☐ BENCHMARK MODULA 2	1.358:–
☐ DeLuxe PAINT IV – Nyhet!	798:–
☐ DeLuxe VIDEO III + PHOTOLAB	1.398:–
☐ DEVPAC 2.0	598:–
☐ DIGIPAINT III	698:–
☐ ELAN PERFORMER 2.0	798:–
☐ HI-SOFT BASIC PRO	858:–
☐ HYPERBOOK	688:–
☐ IMAGINE	1.898:–
☐ LATTICE C (SAS/C) V 5.10	1.988:–
☐ MAXIPLAN PLUS	998:–
☐ MUSIC X 1.1	998:–
☐ PAGESTREAM 2.1	1.688:–
☐ PASCAL HI-SOFT	1.198:–
☐ PHOTON PAINT – EXTRA!	298:–
☐ PHOTON VIDEO – EXTRA!	298:–
☐ POWERWORKS – KINDWORKS 2.0 – Infofile, MaxiplanPlus – Höjdare!	1.298:–
☐ PROFESSIONAL DRAW 2.0	698:–
☐ PRO PAGE 2.1 + VIDEO + PRO DRAW	2.398:–
☐ PRO WRITE 3.2	1.058:–
☐ REAL 3D	1.698:–
☐ SUPERBASE PERSONAL II	598:–
☐ SUPERBASE PRO IV – Suverän!	2.298:–
☐ TV-TEXT PROFESSIONAL	1.198:–
☐ WORD PERFECT	1.898:–
☐ X-CAD DESIGNER	1.498:–
☐ X-CAD PROFESSIONAL	2.698:–

TILLBEHÖR

☐ ACTION REPLAY till A500 – V.3!	858:–
☐ ADAPTER INTERFACE, 4-spelar	98:–
☐ AMAS Midi Interface/Sound Dig.	998:–
☐ ATONCE 2.0 PC-em. till a500/2000	1.998:–
☐ C64-EMULATOR 2.0	598:–
☐ CROSS DOS 4.01	298:–
☐ DAMMHUV till A500/2000	58:–
☐ DIGIVIEW GOLD 4.0, VIDEO DIGI inklusive DIGIPAINT 1.0	1.258:–
☐ DISKDRIVE 3.5" internt till A2000	578:–
☐ DISKDRIVE CUMANA med Av/På och dammlucka – bästa köp!	578:–
☐ EXTRAMINNE 1.5 Mb till A500	1.198:–
☐ EXTRAMINNE 512 Kb till A500 med Av/På och Klocka	268:–
☐ HÅRDDISK A590, utb. till 2 Mb	3.598:–
☐ HANDY SCANNER	2.158:–
☐ JOYSTICK PRO STAR med A/S	168:–
☐ JOYSTICK TOP STAR – bäst i test!	198:–
☐ KICKSTART A500/2000 + Rom 1.3	498:–
☐ MIDI INTERFACE m 2 utg. & kablar	428:–
☐ MUS med suverän form och känsla	228:–
☐ OPTISK MUS Golden Image	488:–
☐ PRINTERKABEL av hög kvalitet!	98:–
☐ QUARTERBACK TOOLS	598:–
☐ QUARTERBACK till Hårddisk	478:–
☐ RGB Splitter, ROMBO	788:–
☐ ROCTEC Genlock till A500/2000	1.498:–
☐ SCARTKABEL 2 meter lång	128:–
☐ SOUNDBLASTER till PC med Stereo-chips och högtalare – Suverän!	1.798:–
☐ SOUNDMASTER	1.498:–
☐ TECHNOSOUND TURBO Stereo Dig.	398:–
☐ VÄXEL mellan Mus/Joystick	198:–
☐ VIDI AMIGA COLOUR SOLUTION inklusive RGB SPLITTER	1.788:–
☐ X-COPY PRO 5.0 ←Ny	398:–

TJABA! Nu anser vi på LANDBERGS att vår karantän är över! Efter att ha medverkat på två efter varandra följande AMICON-mässor är »suget» vid vår monterdisk lika intensivt. Under våren -92 har vi därför fattat beslut om att någonstans i Stockholmsområdet öppna en AMIGA DIRECT-BUTIK. Följ vår annonsering, så får Du veta mer fram till mars månad (kattmånaden...)!

AMIGA-RUTAN

AMIGA 500

- ☐ Speldator A500 med 2 års garanti, svenska manualer och mus **3.698:-**
- ☐ Speldator A500 med 2 års garanti, svenska manualer, mus, joystick, 10 disketter och otroliga 54 spel! **3.898:-**
- ☐ Speldator A500 med 2 års garanti, svenska manualer, mus, joystick, 10 disketter, 54 olika spel, 512 Kb extraminne m klocka och musmatta **4.198:-**
- ☐ Speldator A500 med 2 års garanti, svenska manualer, mus, joystick, 10 disketter, 54 spel, 512 Kb extraminne m klocka, musmatta, Cumana Extradrive och dammhuv ... **4.798:-**

PS! Vi 'paketerar' även följande modeller: AMIGA 500 Plus, AMIGA 2000 och 3000!

Ring för lägsta pris!

Monitor 1084S	RF-modulator
2.698:-	288:-

–Man måste dock medge att AMIGA är spel och glädje!

AMOS-RUTAN

- ☐ AMOS COMPILER 268:–
- ☐ AMOS GAME CREATOR med GMC .. 388:–
- ☐ AMOS 3D GRAPHICS 288:–

EXTRA-RUTAN

- ☐ DISKBOX med lås för 100 st 68:–
- ☐ DISKETTER 3.5" Sony Bulk DS/DD.. 3:88
- ☐ MUSMATTA 38:–
- ☐ RENGÖRINGSSET till din dator 48:–

SUPRA-RUTAN

NU DU! VÄLJ UR HELA **Supra** -PROGRAMMET HOS OSS!

- ☐ SupraDrive 500XP 20/2 20 Mb hårddisk. 512 Kb 3.988:–
- ☐ SupraDrive 500XP 52/2 52 Mb hårddisk. 512 Kb 5.988:–
- ☐ SupraModem 2400-x Externt 300/1200/2400-baud 1.398:–
- ☐ SupraModem 2400 PLUS Som ovan fast MNPS och V.42bis. ... 1.988:–
- ☐ SupraRam 2000 – 2 Mb. Exp t 8 Mb 2.648:–

Bli medlem i

utan köptvång!

Mot en inträdesavgift på kr 125:– erhåller Du som 1:a medlemsförmån ett hemligt spel (som är värt kr 198:–) plus en rengöringsdiskett till Din dator. 5 ggr/år får Du sedan LANDBERGS SPECIALERBJUDANDEN på posten!

Vi reserverar oss för slutförsäljning, eventuella prisförändringar eller annat, som ligger utanför vår kontroll. Här angivna priser gäller till nästa annonsinförande!

Priser inkl moms, men postavgifter tillkommer. Vi tar de flesta kontokort. Outtagna PF debiteras.

MOMSFRITT UTANFÖR SVERIGE!

LANDBERGS

AMIGA direct

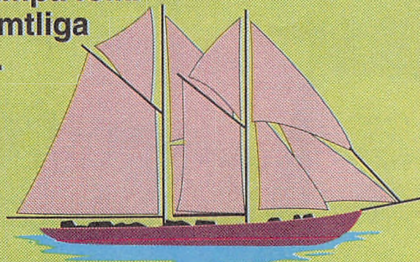
Box 70
196 21 KUNGSÄNGEN
Telefon 0758-650 35
Telefax 0758-702 50

Besvärjaren besvarar

Special om The Secret of Monkey Island

Var hälsade, alla monsterbankare, sjörövaraspiranter och soffdeckare.

Besvärjaren ger denna gång vägledning i den svåra konsten att förolämpa folk. På allmän begäran: Här är samtliga skymfningar i Monkey Island.

Läs och lär hur man med lite finess tar udden av en kommentar.

Följande förolämpningar och svar lär sig Guybrush genom att gå omkring och fäktas med pirater:

Förolämpning: Svar:

- This is the END for you,you gutter-crawling cur!
  And I've got a little TIP for you. Get the POINT?
- Soon you'll be wearing my sword like a shish-ka-bob!
  First you'd better stop waving it like a feather duster
- My handkerchief will wipe up your blood!
  So you got that job as a janitor, after all?
- People fall at my feet when they see me coming.
  Even BEFORE they smell your breath?
- I once owned a dog that was smarter than you.
  He must have taught you everything you know.
- You make me want to puke
  You make me think somebody already did.
- Nobody's ever drawn blood from me and nobodyever will!
  You run THAT fast!
- You fight like a dairy farmer.How appropriate.
  You fight like a cow.
- I got this scar on my face during a mighty struggle!
  I hope now you've learned to stop picking your nose.
- Have you stopped wearing diapers yet?
  Why, did you want to borrow one?
- I heard you were a contemptible sneak.
  Too bad that no one's ever heard of YOU at all.
- You're no match for my brains, you poor fool.
  I'd be in real trouble if you ever usedthem.
- You have the manners of a beggar.
  I wanted to make sure you'd feel comfortable with me.
- I'm not going to take your insolence sitting down.
  Your hemorrhoids are flaring up again, eh?
- There are no words for how disgusting you are.
  Yes, there are. You just never learned them.
- I've spoken with apes more polite than you.
  I'm glad to hear you attended your family reunion.

Nedanstående förolämpningar är de som Fäktmästaren kastar ur sig mot Guybrush. Om han använder någon av dem på en pirat, vinner han automatiskt fäktomgången.

Förolämpning: Svar:

- I've got a long, sharp lesson for you to learn today.
  And I've got a little TIP for you. Get the POINT?
- My tongue is sharper than any sword!
  First you'd better stop waving it like a feather duster!
- Ny name is feared in every dirty corner of this island.
  So you got that job as a janitor, after all.
- My wisest enemies run away at the first sight of me!
  Even BEFORE they smell your breath?
- Only once have I met such a coward.
  He must have taught you everything you know.
- If your brother's like you, better to marry a pig.
  You make me think somebody already did.
- No one will ever catch ME fighting as badly as you do.
  You run THAT fast?
- I will milk every drop of blood from your body!
  How appropriate. You fight like a cow.
- My last fight ended with my hands covered with blood.
  I hope now you've learned to stop picking your nose.
- I hope you have a boat ready for a quick escape.
  Why, did you want to borrow one?
- My sword is famous all over the Caribbean.
  Too bad no one's ever heard of YOU at all.
- I've got the courage and skill of a master swordsman!
  I'd be in real trouble if you ever used them.
- Every word you say to me is stupid.
  I wanted to make sure you'd feel comfortable with me.
- You are a pain in the backside, sir!
  Your hemorrhoids are flaring up again, eh?
- There are no clever moves that can help you now.
  Yes, there are. You just never learned them.
- Now I know what filth and stupidity really are!
  I'm glad to hear you attended your family reunion.
- I usually see people like you passed-out ontavern floors.
  So you got that job as a janitor, after all..

Och så några frågor om The Secret of Monkey Island...

● Var hittar jag en hjälm?
Någon hjälm finns inte i spelet. Du får nöja dig med något annat — en kastrull, kanske?

● VAR hittar jag filen? Svara inte inte att den är på ett oväntat ställe!
Okej, för alla trögnissar där ute: OTIS HAR FILEN - den ligger i hans morotskaka. Ge honom något mot råttorna, så får du kakan. Bra nu?

●Hur får jag groggen till fängelset? Stopet bara smälter.
Du har väl mer än ett stop? Häll över groggen i ett nytt stop när det gamla är på upphällningen.

LEISURE SUIT LARRY 1

● Hur får man tag i pillerburken i fönstret?
Du måste klättra dit från balkongen. Men för att inte trilla ner, behöver du ett rep att knyta fast dig vid balkongräcket med. Detta rep får du efter "bröllopsnatten" på hotellet.

CRUISE FOR A CORPSE

● Jag hittar inget mer att göra. Klockan är 9:50.
Gå till matsalen och prata med fader Fabiani.

● Jag sitter fast kl 10:20. Vad ska jag göra?
Du ska gå ner på Niklos kontor, öppna skåpet och studera låset på armbandet.

● Klockan är 10:30. vad gör jag nu?
Gå till matrummet, och leta igenom lådorna. Du ska nu hitta ett par förlovningsinbjudningar.

● Finns det mer bevismaterial än papperslappen på Niklos kontor?
Nej.

● Är det en lönndörr som syns på väggen i kontoret? I så fall, hur öppnar man den?
Ja, det är en lönndörr. Du öppnar den genom att hitta en femte bok, och placera böckerna i bokhyllan i rätt ordning. Men den felande boken hittar du inte ännu på många timmar.

● Vad gör jag klockan 10: 40? Jag har talat med alla.
Gå runt på mellandäck (utomhus) tills du möter Tom och Rebecca, som står och viskar till varandra.

● Vad ska man ha tvålen till?
Den kommer till användning i slutet av spelet. Glöm den för ett tag.

● Vad gör jag kl 12:30, efter att jag har tittat in i Rebeccas hytt?
Gå till Daphnes/Suzannes hytt, öppna garderoben och leta igenom högen med tvätt. Gå sedan runt och fråga alla om det du hittar.

● Var hittar jag boken som fattas i bokhyllan?
Kapten Weinmüller har den i sin hytt.

RISE OF THE DRAGON

●Hur öppnar man porten till knarkfabriken?
Den öppnas någon gång på dag 2. Du får passa på då.

● Vad är sladdtestaren bra för, och hur ska ledningarna användas?
Sladdtestaren används för att avlyssna Johnny Qwongs telefon. Hur du placerar klammrarna ser du i bruksanvisningen (och på färgkodningen på sladdskåpet).

● Vad gör jag med stenen som den gamle kinesen gav mig?
Tja, vad jag vet har du ingen större användning för den — men be The Jake kolla in den.

● Och boken..?
Den är ganska värdelös. Studera dock "lyckokakan" du fick — där har du en värdefull kod som blir användbar senare i spelet.

● När blir Karyn kidnappad?
När du retat knarkmaffian tillräckligt dvs när du sprängt fabriken.

● Hur får man loss sladdarna på tortyrapparaten Karyn sitter i?
Du måste "tjuvkoppla" maskinen, så Karyn inte får en dos av dödsdrogen injicerad när du rycker loss kablarna. För att göra detta, går du först in i städrummet i korridoren utanför, öppnar elskåpet och rycker loss sladdarna (använd skruvmejseln). Använd sedan dessa sladdar på maskinen, som nu är säker att desarmera.

LORD OF THE RINGS

● Vad ska jag göra med spöket i Brandy Hall?
Spöket letar efter sin piptobak, som dock finns nere i källaren. Gå ner i källaren, använd "perception" i de olika rummen tills du hittat både nyckeln och "pipeweed". Gå sedan upp och ge spöket "pipeweed", så försvinner det. LÄS sedan allt i biblioteket!

● Var i gamla skogen finns Tom Bombadill?
Enklaste sättet att hitta till honom är att gå rakt österut när man kommit ur labyrinten, tills man stöter på en flod. Sedan är det bara att följa floden norrut tills man stöter på bron som leder till Bombadills stuga.

KINGS QUEST 5

● Hur får man tag i "large stick" som finns vid björnen? Och vad ska man ha den till?
Björnar gillar fisk, eller hur? Ta fisken som du hittar i tunnan i stan och släng till honom. Träpinnen slänger du på hunden som håller på att gräva upp myrstacken.

● Hur kommer man in i templet i öknen?
Titta hur beduinerna gör! Du behöver en speciell stav, som finns i deras läger, som ligger i syd-sydvästlig riktning från templet. Spara ofta — går du fel dör du av uttorkning.

● Hur kommer man in i beduintältet?
Det stora kommer du inte in i. Koncentrera dig på det lilla. Där finns staven.

●Vad använder man skon som man hittar vid skelettet ute i öknen till?
Den slänger du på katten som jagar den stackars råttan utanför bageriet. Här måste du vara snabb med att slänga skon - annars äter katten upp råttan (som du behöver ha hjälp av senare i spelet).

● Hur kommer jag över häxans bro och in i huset?
Du måste ha kopparlampan som du hittade i templet. Använd denna på häxan.

EYE OF THE BEHOLDER

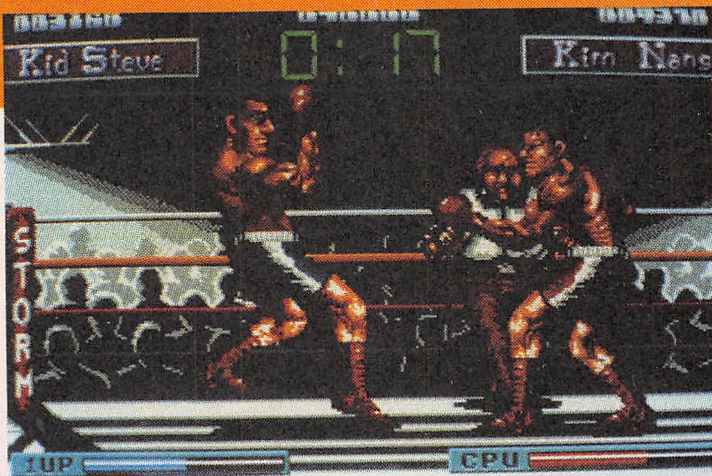
● Snälla, hjälp mig — vad är svaren till "special quests" på nivåerna 7, 8 och 11?
Nivå 7: Find the three that hold the key
Lösning: Du behöver tre av de sjustensymbolerna (portal keys). Placera dessa i varsin av de tre väggalkoverna i "teleporteringscentralen", dvs rummet med alla portalerna. Placera symbolerna till höger och vänster först, den tredje symbolen i mittenalkoven sist. Belöningen blir tre "scrolls" med behändiga formler.
Nivå 8: Ancient traps may be turned to your advantage.
Lösning: Du behöver tolv pilar. Det finns ett rum med 12 runda hål i väggarna. Det ser precis ut som hålen som brukar spotta ur sig eldklot, men dessa går att stoppa in pilar i. Så stoppa i en pil i varje hål. Belöning: Tio adamantite +5-pilar på golvet i rummet
Nivå 11: Those second from the ends must differ from the rest.
Lösning: Gå till korridoren med många spakar på väggen, där du hittar "Dwarven Healing Potion" i en väggalkov i slutet av korridoren. Ta drycken och placera alla spakar i uppåtläge. En "wand of frost" dyker upp — ta den. Placera sedan en "scroll" (vilken som helst duger, ta en värdelös) i alkoven. Dra sedan ner alla spakar med undantag för den andra (räknat från korridorens början). Belöning: en fet 'scroll" i alkoven.

(Lösningarna framtagna av Jörgen Hansen/Noble House).

Sitter du fast i ett äventyrsspel? Skriv till **Besvärjaren, Datormagazin, Box 6688, 113 84 STOCKHOLM,** så kan du få hjälp. Observera dock att besvärjaren inte har möjlighet att besvara personliga brev eller skicka lösningsfiler.

Pia Wester tycker bättre om spel där man får kasta lite svärd och andra saker.
TESTVERSION: AMIGA

FINAL BLOW

Känner man för att puckla på någon utan att utsätta sig för fysiskt våld är det här kanske ett alternativ. Du väljer ut ditt alter ego och får slåss inför en skränande publik.

AMIGA/ST/C64	
PRIS: kr	
TILLVERKARE:	
GRAFIK:	72%
LJUD:	70%
VARAKTIGHET:	60%

+ Kommer inte på något.

– Vissa funktioner fungerade inte i min version av spelet.

TOTAL 61%

Ännu ett spel som går ut på att en massa karlar ska slå varann på käften. Final Blow handlar om boxning, sporten som brukar kallas The Noble Art of Selfdefence. Att utövarna ibland får hjärnskador, hamnar i koma eller dör tycker inte jag är särskilt nobelt, och det kan väl inte räknas som självförsvar heller, boxarna går ju frivilligt upp i ringen.

Men eftersom det hela är ett manligt påfund så kan man väl inte vänta sig att resonemanget ska vara logiskt. (Nä, vad taskig jag är, killar har ju kommit på så mycket fiffiga saker här i världen, som krig, kärnvapen och annat.) Dessutom gör det ju ont att slåss (jag talar av egen erfarenhet), det kan väl inte spela någon roll om man har tjocka, otympliga handskar på sig.

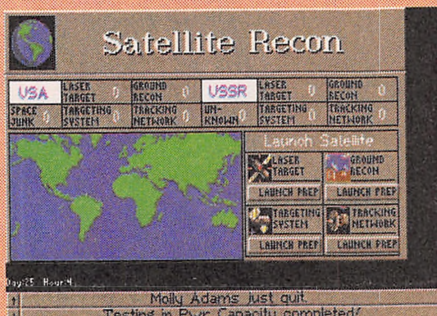
Men känner man för att puckla på någon utan att själv utsätta sig för fysikt våld så kan man ju spela det här spelet. Man väljer sitt alter ego bland tio boxare, med käcka namn som "Killer Ken", Dynamite Joe" och "Demon Dave". Sedan är det bara att gå upp i ringen och försöka göra mos av motståndaren, inför skrikande åskådare och hetsande tränare. Man kan välja att ta sig an alla de övriga boxarna i en turnering, eller bara slåss enstaka matcher.

Är man riktigt lat så kan man bara vara åskådare och låta datorn sköta resten. Enligt manualen så ska man också kunna köra några träningsomgångar inför matcherna, men det alternativet fanns av någon anledning inte med i min version av spelet. Jag fick heller inte välja antal minuter per ronder och ronder per match, som manualen påstår att man ska kunna göra.

Det roligaste med sådana här spel är ju att spela mot någon annan person, det känns ofta trist och opersonligt att ha datorn som motståndare. Men boxning kanske inte är den tacksammaste sporten att göra ett spel av, att bara stå och veva med armarna och tappa tandskyddet i rond efter rond känns lite torrt på något vis. Om man ändå ska slåss så tycker jag isåfall att det är roligare med spel där man kan använda både armar och ben, och gärna får vifta med svärd och kasta lite saker på motståndaren också. Ungefär som det brukar gå till hemma hos mig ibland!

THE CARDINAL OF THE KREMLIN

Nä boken är bättre tyckte Christer Rindeblad, det här var alldeles för krångligt.
TESTVERSION: AMIGA

Det känns lite passé i våra dagar att spela äventyrsspel om kapprustningen mellan Sovjet och USA.

AMIGA	
PRIS: okänt	
TILLVERKARE: Accolade	
GRAFIK:	95%
LJUD:	80%
VARAKTIGHET:	50%

+ Enkel manual. Lätt att komma igång med.

– Manualskydd är alltid trist. Laddningen från diskett är seg.

TOTAL 40%

Den amerikanska författaren Tom Clancy och hans bok "The Hunt for Red October" sålde i enorma upplagor och filmen drog en fantastisk biopublik. Och en del av er minns säkert spelet "Jakten på Röd Oktober" som kom till både Amigans och C64 för några år sedan.

Även hans andra bok 'Red Storm Rising" kom som datorspel. Och nu är det alltså dags för det tredje verket; "The Cardinal of the Kremlin", som utkom 1988 i bokform, och som även finns utgiven på svenska.

"The Cardinal of the Kremlin" är en mycket spännande agentroman som handlar om USA och Sovjets kapprustning i rymden, det s.k. Star War-programmet. Det kunde ha blivit ett mycket bra datorspel också, särskilt som äventyrsspel. Men tyvärr har amerikanska Capstone (Accolade sköter den europeiska distributionen) gjort en halvmesyr av spelet.

Förpackningen lovar action med spännande skärmbilder. Själv blev jag grymt besviken efter en stund vid Amigan.

Spelidén följer boken ganska bra.

I spelet fungerar du dels som CIA-chef och leder ett gäng hemliga agenter i Moskva, som samlar in information om ryssarnas fram- och motgångar.

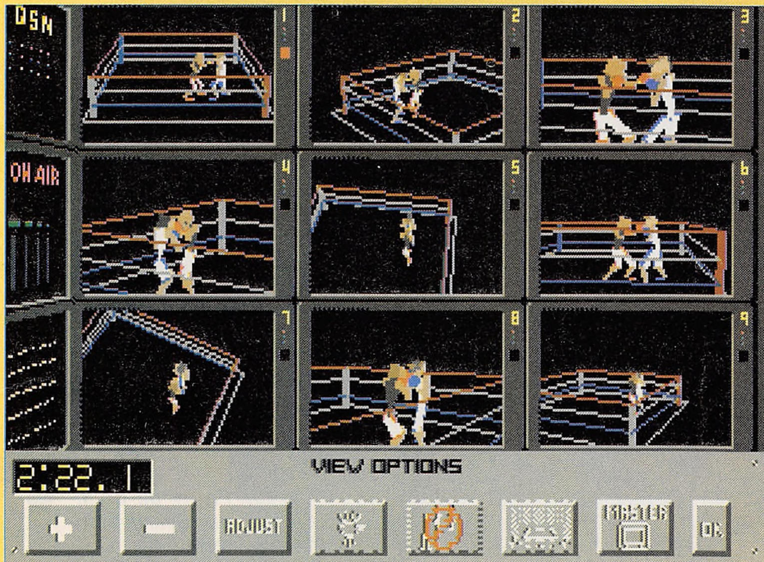
Dels är du FBI-chef med uppgift att skydda dina egna forskare genom att öka eller minska antalet FBI-agenter.

Dessutom är du forskningschef för det amerikanska Star War-programmet. Ditt jobb är att välja forskningschefer för olika avdelningar, typ utveckling av laservapen, satellitkonstruktioner med mer. Dessutom ska du ta initiativet till tester samt placera ut rymdsonder och spionsatelliter.

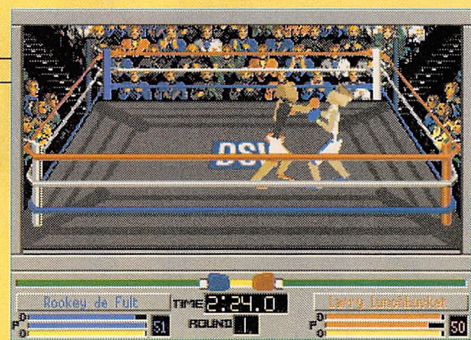
Det låter krångligt, och är krångligt, men ack så trist. Hela spelet styrs av musen och olika menyer. Dina möjligheter att påverka utvecklingen i spelet är i praktiken mycket begränsade.

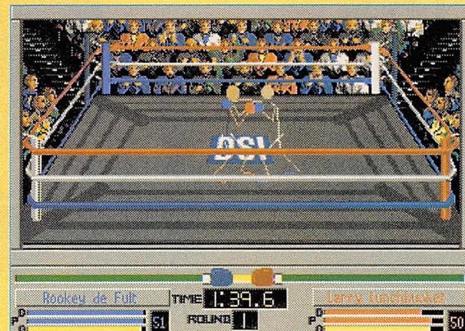
Ditt spionnät i Moskva är ett exempel. Du kan bara aktivera och inaktivera agenter. På en stapel ser du sedan hur mycket information de samlar in samt hur stor risken är att de avslöjas av KGB. Mer kan du inte göra! Fast grafiken är bitvis hygglig och inladdningsmusiken i toppklass. Men som spel...

Nej, jag föredrar boken, trots att handlingen numera känns lite passé. Jag menar, vaddå kapprustning och agentkrig mellan Sovjet och USA...

Du väljer själv vilken vinkel du vill se matchen i.

I PC-versionen går det lite långsammare men detaljrikedomen är större. I Amiga versionen försvinner detaljerna på bekostnad av att snabbheten är högre. Gubbarna ser mer ut som streckgubbar

4D SPORTS BOXING

AMIGA/C64	
PRIS:	349 kr
TILLVERKARE:	Mindscape
GRAFIK:	85%
LJUD:	67%
VARAKTIGHET:	83%

\+

Går att installera. Användarvänligt.

–

Funkar inte om man spelar från en Amiga 500. Manualskydd.

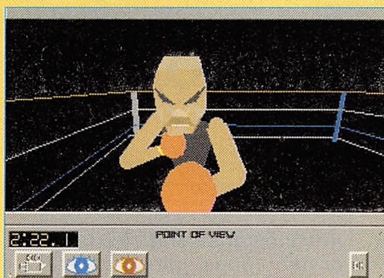
TOTAL

76%

Lars Jansson är ingen slagskämpe men gillar att fajtas med tangenterna. TESTVERSION: AMIGA/C64

4D Sports Boxing är det klart bästa boxningsspelet", skrev jag i Datormagazin nummer 10/91 när jag "tjuvtittade' på PC-versionen av spelet. Efter att nu ha spelat amigaversionen känner jag mig lite kluven. Spelet är fortfarande väldigt bra, men eftersom Amigan i standardutförande är lite slö, är spelet inte lika spelbart på Amigan som på PC. I och för sig kan man ställa detaljrikedomen, men när spelet är någorlunda snabbt har boxarna reducerats till streckgubbar, och då är det inte lika roligt längre.

Spelet fungerar dock utomordentligt på en Amiga med 68030-processor, och grafiken blir då helt otrolig. För att få boxarnas rörelser så naturtrogna som möjligt, har prog-

Det går även att se matchen ur din boxares ögon.

rammerarna fäst sensorer **(inte censorer! förf. anm)** på riktiga boxare och låtit datorer registrera deras rörelser.

Spelet kan styras med joystick eller tangenter. Personligen föredrar jag tangenter, eftersom man då för en mer exakt kontroll över boxarna och deras rörelser. I något som ska föreställa ett kontrollrum kan man välja ur vilken vinkel man ska se ringen. Det går till och med att se boxningmatchen med någon av boxarnas egna ögon.

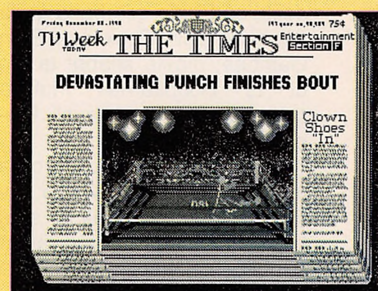
Spelet låter en välja om man vill boxas uppvisningsmatcher eller "main event" dvs boxas i serie. Då man börjar en säsong ligger man rankad sist och det går bara att utmana de boxare som ligger rankade närmast över. Allteftersom man — förhoppningsvis — sopar ringen med boxarna, som faktiskt liknar de datorgenererade gubbarna i Dire Straits musikvideo "Money for nothing", klättrar man på rankningslistan och man får tillfälle att i gymet förbättra sina egenskaper.

Förutom de vanliga boxningsstegen är en del ganska roliga rörelser inlagda. Man kan till exempel låta sin boxare ruska på huvudet, sträcka armarna i luften eller uppkäftigt sticka fram hakan mot motståndaren. Kul!

Hela matchen lagras i datorns minne, och man kan mellan ronderna gå tillbaka och titta på de klockrena träffar motståndaren fick in. En annan läcker detalj är att slutsekvensen i varje match spelas upp som på en tidnings förstasida och vid knocken blixtrar det till som om en bild togs. Går inte att beskriva, måste ses. Väldigt läckert, i alla fall.

Ljudet består mest av typiska smockljud och stönanden och gör varken från eller till. Spelet går att installera på hårddisk, men fungerade då inte på min Amiga 500 med en megabytes minne. På en större burk med fyra meg var det inga problem. Det var heller inga problem att spela från diskett på min "femhundring".

Som sagt, har man en 68030-baserad Amiga kan jag rekommendera 4D Sports Boxing förbehållslöst, men att sitta och spela på en Amiga 500, som ju de allra flesta har, tycker i alla fall jag inte är kul. Betyget blir därför ganska medelmåttigt. Tyvärr.

Varje knock visas som en förstasida i The Times.

LORD OF THE RINGS

En av de grymma Svarta riddarna.

Göran Fröjdh ger sig in i sagans värld bland vättar, orcher och Svarta riddare, allt för att föra Ringen i säkerhet. TESTVERSION: AMIGA

Få är väl de äventyrare, som inte läst åtminstone ett par av JRR Tolkiens skildringar om Bilbo, Frodo och de andra Hobbitarna i den värld som kallas Midgård

Tre böcker klämde Tolkien ur sig på detta område — dessutom skrev han en handfull böcker till, som dock inte ingick i trilogin.

En samling Tolkien-hysteriker tyckte tydligen att tiden var mogen att servera denna mäktiga saga till den nya generationens kulturkonsumenter

Och hur blev då spelet?

Utmärkt. Det följer i princip första delen av Sagan om ringen-trilogin, är av rollspelstyp i glada, fina färger. Du är Frodo Baggins, ung släkting till den legendariske Bilbo Baggins, känd för att ha lyckats sno Den Enda Ringen från ett grottmonster som heter Gollum.

Men Ringen är hett eftertraktad av fler — nämligen Sauron, mörkrets furste, som samlat ihop sina Svarta riddare och andra obehagligheter för att återerövra "sin" ring.

Frodos uppdrag blir att föra ringen i säkerhet. Det brådskar dock, så Frodo och hans goda vänner Pippin Took och Sam Gamgee, måste snabbt ta sig ut ur Hobbitarnas fridfulla grevskap och rymma till Rivendell med ringen.

På vägen dit är dock farorna många. Skogarna vimlar av fällor, träden har smak för små Hobbitar, Svarta riddare råmar genom landskapet och odöda gamla kungar lurar i underjorden.

Lord of the Rings betraktas rakt ovanifrån, vilket ger ett lite lustigt intryck av både folk och fä.

Hela landskapet RÖR sig nämligen samtidigt med ens figurer (scrollar, på fackspråk). Detta är högst enerverande, särskilt på långsamma maskiner.

Själva spelandet innebär att man har en radda egenskaper och färdigheter. Dock är egenskaperna speciellt anpassade till Tolkiens värld, och en SSI-fantom skulle knappast känna igen sig bland färdigheter som "Hobbit lore" och "Perception".

Till skillnad från andra rollspel bygger Lord of the Rings inte särskilt mycket på strider.

Det är därför mycket mer problemlösar-inriktat. Detta, i kombination med den närmast gigantiska spelplanen, gör det till ett mycket roligt och utmanande äventyr.

Grafiken skäms inte för sig heller. För snart ett år sedan "tjuvtittade" jag på PC-versionen, som skröt med 256-färgersgrafik och en massa annat blaj. Sanningen är att Amigaversionen är identisk, vilket torde innebära att det faktiskt aldrig funnits fler än 32 färger från början i spelet.

Lord of the Rings är ett bra spel, även om det går som i gyttja ibland på de gamla degmodellerna av 500:an (som naturligtvis jag har).

Hobbitar slåss ogärna och har inte ens några vapen. När de ändå tvingas försvara sig mot en jättelik spindel nere i underjorden måste de ta till både facklor och knytnävar.

AMIGA/PC
PRIS: 349 kr
TILLVERKARE: Interplay

ATMOSFÄR:	91%
GRAFIK:	85%
PROBLEM:	94%
TOLK:	82%

+
Installerings- och backupbart, bra manual.

—
Scrollningen är seg ibland, speciellt seg på en A500.

TOTAL
87%

Användargränssnittet i Lord of the Rings går att styra både med mus och tangentbord. Alla handlingar man kan företa sig representeras av stora, färgglada symboler i botten av skärmen, och genom att klicka på dessa fås nya undermenyer upp. På så sätt kan man ta saker, prata med folk, använda någon speciell färdighet. Landskapet visas rakt ovanifrån, och även husen "ser" man genom taken på.

BACK-CHAT

Detta är ett fritt land!

Tja'mors!

Till alla som tycker att denna tidning är sex- och våldsfixerad kan jag bara säga att detta är ett fritt land. Jag skulle vilja se en bild på alla som jobbar på DMz. Jag menar, man vill ju veta hur ni ser ut.

Tack för att en bra blaska.

D.A.D 4-ever

Jaha, det skulle vara en nakenbild då, eller? Snuskis!

Inkompetens och ointresse!

Tjena DMz!

Nu har det hänt igen! En del av den annars så kompententa personalen på DMz klarar inte ens av den första nivån i de spel de recenserar. Beror detta på ointresse eller inkompetens?

Lars Jansson tycks ha fått med båda dessa meriter(?) och dessutom en liten egotripp i sin recension av Turbo Challenge 2 i DMz 21/91. Den första halvan av recensionen handlar om Lars Janssons svårigheter i andra bilspel och då han körde av vägen med sin pappas bil. Andra halvan går åt till att skriva om "split-screen" och annat trams samt en lång sammanfattning.

LJ hade tydligen glömt de viktigaste sakerna: Efter varje nivå får man ett lösenord till nästa nivå, som har helt andra scenarion med bl.a körning i snölandskap, i dimma osv. Bilder från spelet togs bara från första nivån.

Övriga recensenter sköter dock sitt jobb bra!

"Play it again Sam",
Alvesta

Om du sedan tycker att det är viktigast att tala om att man får lösenord efter varje avklarad nivå är upp till dig. Själv tycker jag att möjlighet att spela två spelare samtidigt är betydligt intressantare.

Om du tar en titt på den stora bilden till recensionen så ser du att "min" bil precis är på väg in i en tunnel. Och på den första nivån finns ju inga tunnlar, eller hur? Eller du kanske inte har klarat hela level ett ännu?

Lars Jansson

Spel ska ju vara roliga!

Hej!

I nummer 20/91 recenserade Pontus Berg Termminator 2. Jag tror han hatar det. Han frågade sig också VARFÖR. Varför är folk så lättlurade? I den stilen gick han på och även om han inte skrev det, fick man intrycket av att han tycker att alla som spelar Oceans spel är idioter. Visst, deras spel är ultrakommersiella, men än sen? Fördummande? Ja, antagligen det också.

MEN, trots allat, den här typen av spel är KUL! När jag spelar datorspel gör jag det bara för att få en stunds avkoppling och nöje. Vill man spela bort en stund så vill man ju inte sitta halva den stunden och läsa en trög manual. Det slipper man i de flesta av Oceans filmlicenser. Det är bara att sätta igång. Sätta igång och döda. Och ha kul.

Varför tittar folk på TV? Varför går man på bio? Och varför läser morsor veckotidningar? Jo, för att det är avkoppling. Undrar hur många som skulle se Storstad om de var tvugna att läsa en 200-sidig manual före?

Och just för att det är sådan avkoppling och så kul tänker åtminstone jag fortsätta att föda den genomkommersiella och fördummande spelindustrin.

A.A,
Öregrund

Pontus är fantast av plattformsspel och arkadspel, liknande Terminator 2, men när Ocean pumpar ut filmlicens efter filmlicens utan att spelen i sig ändras mänvärt, är det inte så konstigt att man tröttnar.

Tänk på att det finns folk som tycker att det är roligt att plöja igenom en manual på 200-sidor för att lära sig spelet. Dessutom räcker det oftast med att man läser manualen ordentligt en eller två gånger — inte varje gång man ska spela.

"Stoppa Rasismen!"

Tjena DMZ!

När jag bläddrade upp Back-Chat Sidan i DMZ Nr 21, fick jag något av en chock... Vad syftar jag till.? Jo, insändaren med titeln:"Fattar inte att jota av Norska". FRUKTANSVÄRT! FÖRFÄRLIGT!! RASISMEN har spridits ÄVEN HIT ! Nu är det OSS NORRMÄN som förföljs !!

VAR DET INTE NOG ATT NI SVENSKAR STAL Jämtland och Härjedalen bedmera från Norge för nå'ra hundra år sen,vill ni nu ÄVEN neka oss norrmän glädjen att skicka in brev til DMZ!!?

Det är inte alla folk i Världen förunnat att ha sin ägen dator-tidning, (suck..),så då kan väl ni som har en, dela med er ..?(!!)

När jag nu har fått klagat på detta SKAMLIGA OCH FÖROLÄMPANDE förslag om att diskriminera oss norrmän, har jag en fråga jag vil ställa: Hur i allsin dar kunde ni ge Lotus Challange 2,89% i varaktighet!!? Även om spelet är superbt tekniskt, är det ju en stor fiasko spelbarhetsmässigt. Om man har ettan tror jag inte att man orkar spela det här spelet mer änn ungefär en halv timme innan man tröttnar,och slänger det längst in i nå'n mörk garderob.. 15-20% i varaktighet, ville varit närmare sanningen...

Slutligen vil jag säga att DMZ är NORDENS BÄSTA datortidning,(men dal är för få tävlingar...)

BEVARA DMZ FLÄRSPRÅKLIGT!!!

P.S. Som ni ser har jag tagit konsekvensen av att ni svenskar "inte fattar ett jota norska" och skrivit på svenska,för det är jag jäk--gt bra på, eller vad tycker NI...?

P.P.S. TA FAST STJÄRNTJUVEN!! Stjärnorna var borta från "Tjuvtitten" även i Nr 21..

Dag-K.S.Jacobsen
"Förolämpad Norsk
DMZ läsare."

~~Vi~~ lät ~~bli~~ att rätta felen i detta brev för att ni skulle få se så bra han verkligen är på svenska!

Jag vill ha HELA lösningen!

Hej Lamers!

Varför i hela h------t publicerar ni inte några lösningar på äventyrsspel? Är ni verkligen så j---a hjärndöda att ni inte har klarat något äventryrsspel i hela j---a vida världen?! Till exempel när ni hade lösningen till Operation Stealth så var det visst någon som hade skickat in lösningen. Hur långt har NI kommit?

Lee Chapman,
Södertälje

Hm, undrar varför du vill att vi ska publicera hela lösningar? Kan det månne bero på att du själv inte kommer någon vart!?

Vi har som policy att inte publicera hela äventyrslösningar, utan bara låta Besvärjaren ge er ledtrådar, även om vi har lösningarna till alla äventyrsspel.

SÄG EMOT

BACK-CHAT är namnet på din sida. Här kan du tycka riktigt illa om våra spelrecensioner, om våra testare, skriva en egen recension, eller varför inte skicka in din egen topplista.

I varje nummer utser vi dessutom ett STAR LETTER, som belönas med ett valfritt Amiga- eller 64-spel. Skicka till:

Datormagazin, Box 6688, 113 84 STOCKHOLM

Märk kuvertet med "BACK-CHAT". Och glöm för helsike att berätta vilket spel du vill ha! Så slipper vi skicka något.

Beställ för mer än 500 kr och du får ett spel – värt minst 149 kr

SPEL TILL COMMODORE 64/128

	KASS	DISK
3D POOL	149	
3D STOCK CARS II	79	
AFTERBURNER	79	
ALIEN STORM	169	239
ALTERED BEAST	79	
ARKANOID II	79	
BACK TO THE FUTURE 3	159	199
BALLISTIX	79	
BALLYHOO		199
BARBARIAN II	79	
BATMAN THE MOVIE	79	
BATTALION COMMANDER	149	
BATTLE COMMAND		229
BEYOND THE ICE PALACE	59	99
BISMARK	79	
BLOOD MONEY	79	
BUBBLE BOBBLE	79	
BUREAUCRAZY C128		199
CABAL	79	
CALIFORNIA GAMES	79	
CARRIERS AT WAR		349
CHAMPIONS OF KRYNN (SSI)		299
CHAMPIONSHIP WRESTLING	79	
CHASE HQ I	79	
CIRCUS ATTRACTIONS	79	
CISCO HEAT	159	229
C J ELEPHANT ANTICS	79	
C J IN THE USA	79	
COMBAT SCHOOL	79	
COMPUTER AMBUSH		349
CYCLES	99	149
DARKMAN	159	
DEATH KNIGHTS OF KRYNN		349
DEJA VU		199
DIZZY PANIC	79	
DOUBLE DRAGON II	79	
DOUBLE DRAGON III	169	229
DRAGON NINJA	79	
DRAGON SPIRIT	79	
EDD THE DUCK	149	
ELVIRA ARCADE GAME	159	199
ELVIRA MISTRESS OF DARK		299
EMPIRE STRIKES BACK	79	
F1 TORNADO	79	
F14 TOMCAT		199
F16 COMBAT PILOT*	199	249
FALL GELB		499
FINAL BLOW	169	229
FINAL FIGHT	169	239
FLIGHT SIMULATOR II		499
FOOTBALL DIRECTOR	79	
FOOTBALLER OF YEAR II	79	
GAMES SUMMER EDITION	79	
GATEWAY SAVAGE FRONTIER		349
GETTYSBURG		369
GHOSTBUSTERS II	79	
GRAND MONSTER SLAM	79	
GRAND PRIX	149	
GUNSHIP	199	249
HAMMERFIST	79	
HEAVY METAL	149	
HERO QUEST	159	229
HEROES OF THE LANCE	79	
HITCHHIKERS GUIDE		149
HUDSON HAWK	159	229
HUNT FOR RED OCTOBER	149	
IMPOSSIBLE MISSION II	59	
IN HARMS WAY		499
INDIANA JONES & L.C.	79	
INT'L 5-A SIDE	79	
J KHAN'S SQUASH	159	229
KEYS TO MARAMON		229
KICK OFF I	79	
KICK OFF II	149	199
KINGS BOUNTY		249
KNIGHTMARE	59	
LA CRACKDOWN		199
LAST BATTLE	149	199
LAST NINJA III	179	229
LEATHER GODDESSES		149
LEGEND OF BLACKSILVER		199
LITTLE COMPUTER PEOPLE	59	
LOGICAL	149	
LORDS OF CHAOS	149	
MAGIC CANDLE I		229
MANCHESTER UTD EUROPE	169	229
MEAN MACHINE	79	
MECH BRIGADE		369
MENACE	79	
MERCS	169	239
MIAMI CHASE	79	
MICROLEAGUE BASEBALL II		399
MICROLEAGUE FOOTBALL		349
MICROLEAGUE WRESTLING		299
MIND FOREVER VOY.C128		249
MOON FALL	159	229
MOON WALKER	79	
MULE	79	
NAM		199
NARC	159	229
NAVY SEALS (cart)	299	299
NEIGHBOURS	159	199
NEVER ENDING STORY II	159	229
NEW ZEALAND STORY	79	
NINJA SCOOTER SIM	59	
NORTH & SOUTH	169	239
OCEAN CONQUEROR	59	
OMEGA		369
OPERATION THUNDERBOLT	79	
OPERATION WOLF	79	
OUT RUN	79	
OUT RUN EUROPA	169	239
OVERRUN		349
P BEARDSLEY FOOTBALL	59	
P. FOGG BALLOON	79	
PANG (CART)	299	299
PANZER BATTLES		349
PANZER STRIKE		349
PAPERBOY	59	
PASSING SHOT	59	
PHM PEGASUS	79	
PIRATES	199	249
PIT FIGHTER	169	199
PLATOON	79	
POLICE CADET	79	
POOL OF RADIANCE (SSI)		349
POWER DRIFT	79	
PREDATOR II	159	229
PRESIDENT	59	
PRESIDENT IS MISSING	149	199
PROJECT STEALTH FIGHTER	199	
QUESTRON II		269
RAMBO III	79	
RASTAN	79	
RBI 2 BASEBALL	159	199
REAL GHOSTBUSTERS	79	
RED HEAT	79	
RED STORM RISING	199	
RENEGADE III	79	
RETURN OF THE JEDI	79	
RICK DANGEROUS II	149	199
RISK	179	
ROADWAR EUROPA		269
ROBOZONE	159	199
ROCKFORD	59	
RODLAND	169	229
ROGER RABBIT		299
ROLLING RONNY	149	
ROMMEL		349
ROUND THE BEND	149	
RUGBY THE WORLD CUP	159	199
RUSSIA		349
SALAMANDER	79	99
SHADOW DANCER	169	239
SHADOW OF THE BEAST (cart)	299	299
SHADOWS OF MORDOR		149
SHILOH		349
SHINOBI	79	
SIEG IN AFRIKA		499
SILENT SERVICE		199
SIM CITY		249
SKATEBOARD JOUST	59	
SKI OR DIE		149
SKY HIGH STUNTMAN	79	
SLEEP WALKER	79	
SLIGHTLY MAGIC	79	
SMASH TV	159	229
SOCCER DOUBLE	79	
SOCCER MANAGER MULTI PL.	149	
SOLDIER OF FORTUNE	79	
SPEED BALL II	169	199
SPHERICAL	79	
SPIKE IN TRANSILVANIA	79	
SPORTING NEWS BASEBALL		199
SPOT		199
STAR WARS	79	
STEALTH MISSION		299
STEEL THUNDER	149	
STRATEGO	99	149
STUNT CAR RACER	79	89
SUBBATTLE SIMULATOR		199
SUMMER CAMP	149	199
SUPER OFF ROAD	159	199
SUPER SPACE INVADERS	169	199
SUPREMACY	199	249
SWAP	159	199
SWITCHBLADE I	159	229
TARZAN GOES APE	79	
TECHNO COP	79	
TEENAGE MUT. HERO TURT.	179	229
TERMINATOR II	159	229
THE SIMPSONS	159	229
THE TRAIN	149	
THREE STOOGES		199
THUNDERBLADE	79	
THUNDERJAWS	159	199
TIE BREAK	149	
TOP GUN	79	
TRACKSUIT MANAGER	59	
TRINITY C128		249
TURBO CHARGE	169	229
TURBO OUT RUN	79	
TURRICAN I	79	
TURRICAN II	149	199
TURTLES II (COIN-OP)	169	229
TV SPORTS FOOTBALL		249
ULTIMA VI		299
UNINVITED		199
UNTOUCHABLES	79	149
UP PERISCOPE		299
VIGILANTE	79	
VOLFIED	159	229
WALL STREET	149	
WONDERBOY	79	
WORLD CLASS RUGBY	159	229
WORLD GAMES	59	
WWF WRESTLE MANIA	179	229
X-OUT	79	
YES PRIME MINISTER	59	

* = fungerar ej på 1571/Oceanic

SPELPAKET TILL COMMODORE 64/128

BIG BOX Ghostbusters I, Enduro Racer, Hacker I, Spindizzy, Rampage, Big Trouble Little China, Corporation, Explorer, ACE 2088, Champ Baseball, Champ Basketball, Dandy, Mermaid Madness, Park Patrol, Star Raiders II, Prodigy, ISS, High Frontier, Firetrap, Karnov, Super Hang-On, Gee Bee Air Rally, Real Ghostbusters, Galactic Games, Super Sprint, Knightmare, Wonderboy, Champ Football, Guadal Canal och Aliens. Pris kassett 229, diskett 249.

BOARD GENIUS Monopoly, Scrabble, Cluedo och Risk. Pris kassett 229, diskett 249.

CAPCOM COLLECTION Dynasty Wars, Led Storm, Strider I & II, UN Squadron, Last Duel, Forgotten Worlds och Ghouls'n' Ghosts. Pris kassett 239, diskett 249.

CARTOON COLLECTION Dizzy, CJ's Elephant Antics, Slightly Magic, Spike in Transilvania och Seymor goes to Hollywood. Pris kassett 149.

CHART ATTACK Lotus Esprit Turbo, Super cars, Ghouls & Ghosts, Cloud Kingdoms och Impossamole. Pris kassett 199, diskett 249.

JULIAN RIGNALLS ALL TIME TOP 10 Dan Dare 1, Lords of Midnight, Driller, Delta, Split Personalities, Zoids, Cauldron II, Barbarian II, Guardian II och Mega Apocalypse. Pris kassett 179.

MAX Turrican II, Swiv, St Dragon och Night Shift. Pris Kassett 239, diskett 249.

MOVIE PREMIERE Gremlins II, Days of Thunder, Back to the Future II och T.M.H. Turtles. Pris kassett 199.

MULTIMIXX I Leaderboard, Leaderboard Tournament och World Class Leaderboard. Pris kassett 89.

PREMIER COLLECTION Last Ninja I och II, Dominator, Flimbos Quest, Int Karate och Myth. Pris kassett 229, diskett 249.

RAINBOW COLLECTION Bubble Bobble, New Zealand Story och Rainbow Islands. Pris kassett 149, diskett 229.

SOCCER STARS Microprose Soccer, Gazza 2, Emlyn Hughes Int'l Soccer och Kick Off 2. Pris kassett 199, diskett 299.

SUPER SEGA VOL 1 Golden Axe, Super Monaco GP, Crackdown, Eswat och Shinobi. Pris kassett 239, diskett 249.

SUPER SIM PACK Airborne Ranger, Int 3D Tennis, Crazy Cars II och Italy 1990. Pris kassett 229, diskett 249.

THE HITS II Snare, Retrograde, Heatseeker, Summer Camp och Creatures. Pris kassett 229, diskett 249.

TEST DRIVE II COLLECTION Test Drive II, California Challenge, European Challenge, Muscle Cars och Super Cars. Pris diskett 299.

SPEL TILL CDTV

	PRIS
BASKETBALL	399
BATTLESTORM	399
CLASSIC BOARD GAMES	399
EYES OF THE EAGLE	399
HOUND OF BASKERVILLES	399
LEMMINGS	399
POWER PINBALL	369
PSYCHO KILLER	399
SIM CITY	399
SNOOPY	399
SPIRIT OF EXCALIBUR	429
SUPER GAMES PACK	399
WRATH OF THE DEMON	399

NYTTOPROGRAM TILL COMMODORE 64/128

	KASS	DISK
3D CONSTRUCTION KIT	299	299
BUDGET	179	199
FIRMABOKFÖRING 64/128		795
HEMBOKFÖRING I	279	299
HEMBOKFÖRING II		399
PLANERINGSKALENDER	179	199
TEXTREGISTER 64	279	299
TEXTREGISTER 128*		349

* = kräver monitor

BÖCKER TILL COMMODORE 64/128 & AMIGA

	PRIS
AMIGA 3D GRAPHICS	249
AMIGA BASIC INSIDE & OUT	299
AMIGA C FOR BEGINNERS	249
AMIGA DESKTOP VIDEO GUIDE	249
AMIGA DEVICES MAN 3RD ED	369
AMIGA DOS II COMPANION	299
AMIGA DOS INSIDE & OUT	249
AMIGA DOS MANUAL 3RD ED.	349
AMIGA GRAPHICS I & O	399
AMIGA HARDWARE MAN. 3RD ED.	369
AMIGA INCLUDES & AUTODOCS	429
AMIGA MACHINE LANGUAGE	249
AMIGA MAKING MUSIC	399
AMIGA PRINTERS INSIDE & OUT	369
AMIGA PROGRAMMERS GUIDE	249
AMIGA USER INTERFACE	299
BANE COSMIC FORGE HINTBOOK	149
BARDS TALE I CLUE BOOK	139
BARDS TALE III CLUE BOOK	139
BUCK ROGERS CLUE BOOK	139
C64 GRAPHICS BOOK	149
C64 IDEA BOOK	149
C64 PEEKS & POKES	119
C64 PROGRAMMERS REF GUIDE	229
C64 SIMULATIONS TECHNIQUES	149
C64 WRITING STRATEGY GAMES	149
CHAMPIONS OF KRYNN CLUE	139
CHAOS STRIKES BACK ADV H.B.	139
CODENAME ICEMAN HINTBOOK	99
COLONELS BEQUEST HINT	99
CONQUEST OF CAMELOT HINT	99
CURSE OF AZURE BONDS CLUE	139
DEATH KNIGHT KRYNN CLUEBOOK	139
DRAGON WARS CLUE BOOK	139
DRAKKHEN HINTBOOK	139
DUNGEON MASTER HINT BOOK	139
ELITE HELP BOOK	99
ELVIRA HINT BOOK	139
EYE OF THE BEHOLDER CLUE	139
FALCON AIR COMBAT	199
GATEWAY SAVAGE FRONTIER CLUE	149
GOLD RUSH HINTBOOK	99
GUNSHIP ACADEMY	199
HARPOON BATTLE BOOK	219
HEART OF CHINA HINTBOOK	99
HEROS QUEST HINT BOOK	99
IMMORTAL CLUEBOOK	139
INDIANA JONES AVD HINT	139
KINGS QUEST I HINTBOOK	99
KINGS QUEST II HINTBOOK	99
KINGS QUEST III HINTBOOK	99
KINGS QUEST IV HINT BOOK	99
KINGS QUEST V HINT BOOK	99
KINGS QUEST COMPANION	199
LARRY BEDSIDE COMPANION	149
LEISURE SUIT LARRY I HINT BOOK	99
LEISURE SUIT LARRY II HINT	99
LEISURE SUIT LARRY III HINT	99
LOOM HINTBOOK	99
MANHUNTER N.Y. HINTBOOK	99
MANHUNTER S.F. HINTBOOK	99
MANIAC MANSION CLUE BOOK	139
MAPPING THE AMIGA	269
MASTER SIM CITY/EARTH	249
MASTER ULTIMA	199
MASTERING AMIGA C	399
MASTERING AMIGA DOS	399
MIGHT & MAGIC II CLUE BOOK	149
OFFICIAL AMIGA VISION	269
OFFICIAL BOOK OF LARRY	149
OFFICIAL BOOK OF ULTIMA	149
POLICE QUEST I HINT BOOK	99
POLICE QUEST II HINT BOOK	99
POOL OF RADIANCE CLUE BOOK	139
POOLS OF DARKNESS CLUEBOOK	149
POWER MONGER CLUE BOOK	139
QUEST FOR CLUES II	269
QUEST FOR CLUES III	269
QUEST FOR CLUES IV	299
QUEST FOR GLORY II HINT BOOK	99
RISE OF THE DRAGON HINTBOOK	99
SECOND BOOK OF AMIGA	249
SECRET OF MONKEY ISLAND HINT	99
SECRET SILVERBLADES CLUE	139
SHADOW SORCERER CLUEBOOK	149
SIM CITY PLANNING	249
SPACE QUEST I HINT BOOK	99
SPACE QUEST II HINT BOOK	99
SPACE QUEST III HINT BOOK	99
SPACE QUEST IV HINT BOOK	99
THE LARRY STORY	179
ULTIMA V HINT BOOK	139
ULTIMA VI HINT BOOK	149
USING AREXX ON AMIGA	399
VISIONARY PROG HANDBOOK	349
ZAK MC KRACKEN HINT BOOK	139

JOYSTICKS

	PRIS
BATHANDLE	199
BOSS	169
QUICKSHOT III TURBO	179
SLICK STICK	89
TAC-2	129

SPELPROGRAM TILL AMIGA

	PRIS
3D CONSTRUCTION KIT	599
4D SPORTS BOXING (1 MB)	329
A10 TANK KILLER (1 MB)	399
ACTION STATIONS (1 MB)	369
AFRIKA KORPS	369
ALIEN BREED (1 MB)	299
ALIEN STORM	329
ALTERED DESTINY (1 MB)	369
AMNIOS	329
AMOS – THE CREATOR	599
AMOS 3D*	399
AMOS COMPILER*	369
ARMOUR-GEDDON	329
ATOMINO	329
BABY JOE GOING HOME	329
BACK TO THE FUTURE III	299
BANDIT KINGS OF CHINA (1 MB)	399
BANE OF COSMIC FORGE (1 MB)	499
BARBARIAN II (PSYGN.)	329
BARDS TALE III	299
BATTLE CHESS II	329
BATTLE ISLE	369
BEAST BUSTERS	329
BIG BUSINESS	399
BILL & TEDS EXCELLENT ADV	299
BIRDS OF PREY (1 MB)	399
BLADE WARRIOR	329
BLADES OF STEEL	399
BLOCK OUT	249
BLUE MAX	369
BLUES BROTHERS	329
BOOLY	249
BOSTON BOMB CLUB	329
BRIDGE 6.0	369
BRIGADE COMMANDER (1 MB)	399
BUCK ROGERS (1 MB)	369
BUDOKAN	159
BUILDERLAND	249
CAPTAIN PLANET	329
CAR-VUP	299
CARDINAL OF THE KREMLIN	299
CARTHAGE	299
CELTIC LEGENDS	369
CENTURION	299
CHALLENGE GOLF	299
CHAMPIONS OF KRYNN (1 MB)	369
CHAMPIONSHIP DRIVER	329
CHAOS STRIKES BACK (1 MB)	299
CHARGE OF LIGHT BRIGADE	369
CHE-GUERILLA IN BOLIVIA	299
CHESS CHAMPIONS 2175	399
CHESS MASTER 2100 (1 MB)	399
CHUCK ROCK	299
CHUCK YEAGERS AFT 2.0	299
CISCO HEAT	299
CODENAME ICEMAN (1 MB)	399
COHORT FIGHTING FOR ROME	369
COLONELS BEQUEST (1 MB)	399
CONFLICT MIDDLE EAST (1 MB)	369
CONQUEST CAMELOT (1 MB)	399
CORPORATION	299
CRUISE FOR A CORPSE	349
CRYSTALS OF ARBOREA	329
CURSE OF AZURE BONDS (1 MB)	369
CYBERCON III	299
DARK SPYRE	369
DARKMAN	299
DAS BOOT	369
DAYS OF THUNDER	299
DEATH BRINGER	329
DEATH KNIGHTS OF KRYNN (1 MB)	369
DEUTEROS	369
DEVIOUS DESIGNS	329
DOUBLE DRAGON III	299
DRAGON FIGHTER	329
DRAGON FLIGHT	349
DRAGON WARS	299
DRAGONS BREATH	369
DRAGONS LAIR II: TIME WARP	499
DUNGEON MASTER (1 MB)	349
ECO PHANTOMS	299
ELF	299
ELITE	299
ELVIRA ARCADE GAME (1 MB)	299
ELVIRA MISTRESS OF DARK (1 MB)	369
EUROPEAN SUPER LEAGUE	299
EYE OF THE BEHOLDER (1 MB)	369
F15 STRIKE EAGLE II (1 MB)	399
F19 STEALTH FIGHTER	369
F29 RETALIATOR	299
FACE-OFF ICE HOCKEY	299
FACES: TETRIS III	299
FIGHTER COMMAND	369
FINAL BATTLE	299
FINAL BLOW	329
FINAL FIGHT	329
FIRST SAMURAI	369
FLEET MED	499
FLIGHT OF THE INTRUDER	399
FLIGHT SIMULATOR II	499
FOOTBALL DIRECTOR II	299
FORMULA ONE GP (1 MB)	399
FORT APACHE	369
FRENETIC	329
FUZZ BALL	249
GAUNTLET III	299
GENGHIS KHAN (1 MB)	399
GETTYSBURG	369

GIN & CRIBBAGE	399
GODS	299
GOLD RUSH	349
GRAEME SOUNESS SOCCER	299
GREAT NAPOLEONIC BATTLES	369
GUNBOAT (1 MB)	369
HALLS OF MONTEZUMA (1 MB)	329
HARD BALL II	399
HARD DRIVIN II	299
HARD NOVA	329
HARE RAISING HAVOC (1 MB)	399
HARLEY DAVIDSON	369
HARPOON BATTLE SET II *******	249
HARPOON BATTLE SET III *******	249
HEART OF CHINA (1 MB)	399
HEIMDALL (1 MB)	399
HERO QUEST (GREMLIN)	299
HEROS QUEST (1 MB) SIERRA	399
HILL STREET BLUES	299
HOCKEY LEAGUE SIMULATOR****	299
HOME ALONE	299
HORROR ZOMBIES	299
HUDSON HAWK	299
HUNTER	369
HYDRA	299
IMMORTAL (1 MB)	159
IMPERIUM	299
INDIANA JONES L. C. ADV.	299
INT'L CHAMPIONSHIP ATHLETICS	329
INT'L ICE HOCKEY	299
INTELLIGENT STRATEGY GAMES	329
JACK NICKLAUS COURSE 1**	179
JACK NICKLAUS COURSE 2**	179
JACK NICKLAUS COURSE 3**	179
JACK NICKLAUS COURSE 4**	179
JACK NICKLAUS COURSE 5**	199
JACK NICKLAUS UNLTD GOLF (1 MB)	369
JAHANGIR KHAN'S SQUASH	299
JAMES POND	299
JIMMY WHITE'S WHIRLW SNOOKER	369
KICK OFF II	249
KICK OFF II 1 MEG VER.	299
KINGS BOUNTY	369
KINGS QUEST IV (1 MB)	399
KINGS QUEST V********	399
KNIGHTMARE	369
KNIGHTS OF THE SKY (1 MB)	399
LARRY I	299
LARRY II (1 MB)	399
LARRY III (1 MB)	399
LAST BATTLE	299
LAST NINJA III	299
LEANDER	299
LEMMINGS	299
LOGICAL	249
LOOM	349
LORD OF THE RINGS (1 MB)	329
LORDS OF THE RISING SUN	349
LOST PATROL	299
LOTUS TURBO II	299
M1 TANK PLATOON	369
MAGIC FLY	159
MAGIC GARDEN	329
MAGIC POCKETS	299
MANCHESTER UTD EUROPE	299
MANHUNTER S.F. (1 MB)	399
MAUPITI ISLAND	369
MEAN STREETS	299
MEDIEVAL WARRIORS (1 MB)	329
MEGA TRAVELLER I (1 MB)	369
MEGA TWINS	299
MEGALOMANIA	369
MERCHANT COLONY	369
MERCS	329
MICROLEAGUE WRESTLING	369
MICROPROSE GOLF (1 MB)	399
MIDWINTER II (1 MB)	399
MIG 29M SUPER FULCRUM	449
MIGHT & MAGIC II	399
MIGHTY BOMB JACK	299
MONTY PYTHON	249
MOON FALL	329
MOON STONE (1 MB)	369

MOONBASE	399
MUDS	299
MURDER	299
NAM	369
NARCO POLICE	299
NAVY SEALS	299
NEBULUS II	329
NEIGHBOURS	329
NEUROMANCER (1 MB)	299
NEVER ENDING STORY II	329
NUCLEAR WAR	299
OH NO MORE LEMMINGS******	249
OMNIPLAY HORSE RACING	369
OPERATION OVERLORD	499
OPERATION SPRUANCE	399
OUT RUN EUROPE	299
PACIFIC STORM	499
PANZA KICK BOXING (1 MB)	299
PEGASUS	299
PERFECT GENERAL (1 MB)	499
PGA TOUR GOLF	299
PIRATES	299
PIT FIGHTER	299
PLAYER MANAGER	249
POLICE QUEST I	399
POLICE QUEST II (1 MB)	399
POOL OF RADIANCE (1 MB)	369
POPULOUS I	159
POPULOUS EDITOR*******	199
POPULOUS PROM LANDS*******	99
PORTS OF CALL	299
POWER MONGER	349
POWER MONGER DATADISK (WW 1)	199
PREDATOR II	299
PRINCE OF PERSIA	299
PRO FLIGHT	449
PRO FOOTBALL SIM 3.1 (1 MB)	399
PRO TENNIS TOUR II	299
QUADREL	329
QUEST FOR GLORY II (1 MB)	399
R-TYPE II	329
RAILROAD TYCOON (1 MB)	399
RBI 2 BASEBALL	369
REALMS	369
RED LIGHTNING	369
RED STORM RISING	299
RENEGADE LEGION (1 MB)	399
RETURN TO EUROPE (till K.O. II)	149
RISE OF THE DRAGON (1 MB)	399
ROBIN HOOD	329
ROBOCOD	299
ROBOCOP III	299
ROBOZONE	329
ROD LAND	299
ROLLING RONNY	299
ROMANCE 3 KINGDOMS (1 MB)	599
ROMMEL AT EL ALAMEIN	499
ROMMEL AT GAZALA	499
ROUND THE BEND	249
RUGBY COACH	299
RUGBY THE WORLD CUP	299
RULES OF ENGAGEMENT (1 MB)	329
SARAKON	249
SEARCH FOR THE KING (1 MB)	399
SECRET OF MONKEY ISLAND (1 MB)	299
SECRET OF SILVERBLADES (1 MB)	369
SEVEN COLOURS	249
SEX OLYMPICS (1 MB)	349
SHADOW DANCER	299
SHADOW OF THE BEAST II	329
SHADOW SORCERER	349
SILENT SERVICE II (1 MB)	399
SIM CITY I MEG VERSION	399
SIM CITY TERRAIN ED. *****	199
SKI OR DIE	159
SMASH TV	299
SOCCER MANAGER MULTI PL.	299
SPACE 1889 (1 MB)	369
SPACE ACE II BORFS REVENGE	399
SPACE QUEST I	399
SPACE QUEST II (1 MB)	399
SPACE QUEST III (1 MB)	399
SPACE ROGUE	369

SPEED BALL II	299
SPIRIT OF EXCALIBUR (1 MB)	369
SPOT (1 MB)	249
STAR COMMAND	369
STAR CONTROL (1 MB)	299
STAR FLIGHT I	159
STAR FLIGHT II (1 MB)	329
STELLAR 7 (1 MB)	299
STELLAR CRUSADE	399
STORM ACROSS EUROPE	369
STORM BALL	329
STRATEGO	299
STRIKE FLEET	329
STRIKER MANAGER	299
STRIP POKER III (1 MB)	399
SUPAPLEX	329
SUPER CARS II	299
SUPER OFF ROAD	299
SUPER SPACE INVADERS	299
SUPERSTAR ICE HOCKEY	299
SUPREMACY	369
SUSPICIOUS CARGO	299
SWAP	329
SWITCHBLADE II	299
SWORD OF ARAGON	369
SWORD OF SODAN	299
TEAM YANKEE	369
TERMINATOR II	299
THE GODFATHER	369
THE SIMPSONS	299
THEIR FINEST HOUR	349
THEIR FINEST MISSION***	229
THUNDERHAWK	369
THUNDERJAWS	299
TIME RACE	249
TIP OFF	299
TOKI	299
TOURNAMENT GOLF	299
TOWER OF BABEL	299
TRUMP CASTLE II	299
TURRICAN II	299
TURTLES II (COIN-OP)	299
TYPHOON OF STEEL (1 MB)	369
ULTIMA V	369
ULTIMATE RIDE	299
UMS I	299
UMS II (1 MB)	369
UNDER PRESSURE	329
UTOPIA	369
VIKING CHILD	249
VOLFIED	329
WARGAME CONSTRUCTION SET	369
WAR ZONE	259
WARLORDS (1 MB)	299
WELLTRIS	299
WHITE DEATH (1 MB)	399
WILD WHEELS	299
WINNING TACTICS (till K.O. II)	149
WOLFPACK (1 MB)	369
WONDERLAND (1 MB)	369
WORLD CHAMP BOXING MAN.	269
WORLD CHAMP SOCCER	299
WORLD CLASS RUGBY	329
WORLDS AT WAR (1 MB)	299
WRATH OF THE DEMON	369
WRECKERS	299
WWF WRESTLE MANIA	299
ZAK MC KRACKEN	299
ZONE WARRIOR	329

* = kräver AMOS
** = kräver JACK NICKLAUS
*** = kräver THEIR FINEST HOUR
****= kräver Kickstart 1.2
***** = kräver Sim City
****** = kräver LEMMINGS
******* = kräver Populous 1
******** = kräver 1 MB och antingen två drivar eller hårddisk

AMIGA SPEL 149:–ST.

1943, 3D POOL, AFTERBURNER, ALTERED BEAST, ANCIENT GAMES, ARKANOID II, ATF II, AUSTERLITZ, BATMAN THE MOVIE, BEACH VOLLEY, BLACK HORNET, BLOOD MONEY, BLOODWYCH, BOULDERDASH CONSTR KIT, BUBBLE BOBBLE, BUFFALO BILL, CABAL, CALIFORNIA GAMES, CARRIER COMMAND, CHAMPIONSHIP RUN, CHASE HQ I, CIRCUS ATTRACTIONS, C J ELEPHANT ANTICS, CLOUD KINGDOMS, COLORADO, CONFLICT EUROPE, CONQUEROR, DALEY THOMP-SON OLYMPIC CHALLENGE, DEADLINE, DOUBLE DRAGON II, DRAGON NINJA, ENCHANTER, FANTASY WORLD DIZZY, FEDERATION OF FREE TRADERS, FOOTBALLER OF THE YEAR II, FULL CONTACT, FUTURE BASKETBALL, GAMES SUMMER EDITION, GHOSTBUSTERS II, GRAND MONSTER SLAM, HEAD OVER HEELS, HEROES OF THE LANCE, HOLLYWOOD POKER PRO, IK+, IMPOSSIBLE MISSION II, INDIANA JONES L.C. ACTION, IRON LORD, IVANHOE, JAWS, JOCKY WILSONS DARTS, JOAN OF ARC, KID GLOVES, KLAX, KULT, LEAGUE CHALLENGE, LEATHER GODDESSES, LICENCE TO KILL, LOMBARD RAC RALLY, MEAN MACHINE, MOON WALKER, NEW ZEALAND STORY, NINJA WARRIORS, NORTH & SOUTH, PLATOON, POWERDRIFT, PREDATOR I, PRO BOXING SIM, RAMBO III, RED HEAT, ROBOCOP I, ROCKET RANGER, SCOOBY DOO, SHADOW OF THE BEAST I, SHINOBI, SINBAD, SKY CHASE, SKY HIGH STUNTMAN, SOCCER MATCH, SORCERER, SPHERICAL, STARGLIDER II, STRIP POKER II, STRYX, STUNT CAR RACER, SUPER HANG-ON, SWITCHBLADE I, TENNIS CUP, THREE STOOGES, THUNDERBLADE, TINTIN ON THE MOON, TITANIC BLINKY, TURBO OUT RUN, TURRICAN I, TV SPORTS FOOTBALL, ULTIMATE DARTS, VOYAGER, WACKY RACERS, WATERLOO, WORLD CLASS LEADERBOARD, X-OUT, XENON II, ZORK II, ZORK III.

SPELPAKET TILL AMIGA

4-WHEEL DRIVE Lotus I, Team Suzuki, Combo Racer och Toyota Celica GT Rally. Pris 369.

ACTION MASTERS Welltris, Double Dragon 2, F16 Combat Pilot, Turbo Out Run och Italy 1990. Pris 369.

ACTION PACK Sherman M4, Targhan, Cosmic Pirates, On Safari, Eliminator, Hostages, Maya, Colorado, Rotor och Fast Lane. Pris 349.

AIR COMBAT ACES Gunship, Falcon och Fighter Bomber. Pris 369.

AIR/SEA SUPREMACY Gunship, Silent Service I, P47, Wings och Carrier Command. Pris 369.

BIG BOX Teenage Queen, Safari Guns, Bubble +, Captain Blood, Tintin on the Moon, Krypton Egg, Stir Crazy Bobo, Jumping Jackson, Hostages och Purple Saturn Day. Pris 369.

BOARD GENIUS Monopoly, Scrabble, Cluedo och Risk. Pris 369.

CAPCOM COLLECTION Strider I & II, UN Squadron, Last Duel, Forgotten Worlds, Ghouls & Ghosts, Dynasty Wars och Led Storm. Pris 369.

CHART ATTACK Lotus I, Ghouls & Ghosts, James Pond och Venus the Fly Trap. Pris 369.

DIZZY COLLECTION Fantasy World Dizzy, Treasure Island Dizzy, Magicland Dizzy, Kwick Snax och Fast Food. Pris 299.

FOOTBALL CRAZY Kick Off 2, Final Whistle och Player Manager. Pris 329.

FOOTBALL MANAGER II GIFTPACK Football Manager II och Football Manager II Expansion Kit. Pris 149.

JAMES BOND COLLECTION Live & Let Die, Licence to Kill och Spy Who Loved Me. Pris 299.

LAND, SEA & AIR Indianapolis 500, Interceptor och 688 Attack Sub. Pris 399.

MAGNETIC SCROLLS COLLECTION Corruption, Guild of Thieves och Fish. 1 MB. Pris 369.

MAX Turrican II, St Dragon, Swiv och Night Shift. Pris 369.

MOVIE PREMIERE Gremlins II, Days of Thunder, T.M.H. Turtles och Back to the Future II. Pris 369.

PHANTASIE BONUS EDITION Phantasie I & III och Questron II. Pris 369.

PRO SPORT CHALLENGE The Cycles, Powerboat, Jack Nicklaus Golf och Jack Nicklaus Course 1. Pris 369.

QUEST FOR ADVENTURE Operation Stealth, Indiana Jones LC Adv och Mean Streets. Pris 399.

QUEST & GLORY Midvinter 1, Cadaver, Bloodwych och Ironlord. Pris 369.

RAINBOW COLLECTION Bubble Bobble, New Zealand Story och Rain bow Islands. Pris 249.

SIM CITY & POPULOUS DOUBLEPACK Två av de bästa spelen någonsin till priset av ett. Pris 369.

SOCCER STARS Microprose Soccer, Gazza 2, Emlyn Hughes Int'l Soccer och Kick Off 2. Pris 329.

SUPER HEROES Strider II, Spy Who Loved Me, Last Ninja 2 och Indiana Jones LC Action. Pris 369.

SUPER SEGA VOL 1 Golden Axe, Crackdown, Eswat, Shinobi och Super Monaco GP. Pris 369.

SUPER SIM PACK Airborne Ranger, Int 3D Tennis, Crazy Cars II och Italy 1990. Pris 369.

TEST DRIVE II COLLECTION Test Drive II, California Challenge, European Challenge, Muscle Cars och Super Cars. Pris diskett 369.

TOP LEAGUE Speedball II, Falcon, Rick Dangerous II, TV Sports Football och Midwinter 1. Pris 369.

WINNING FIVE Puffys Saga, Sir Fred, Twin World, Iron Lord och Night Hunter. Pris 369.

C.B.I. **Computer Boss International**
Box 503 631 06 Eskilstuna

BESTÄLL PÅ TELEFON: 016-13 10 20

Personlig ordermottagning: Måndag–Torsdag 9–21, Fredagar 9–17, Lördag & Söndag 14–17

NAMN: ______________________ **POSTADRESS:** ______________________

ADRESS: ______________________ **TELEFONNR:** ______________________

☐ **Jag beställer för mer än 500 kr och jag får då ett extra spel utan extra kostnad. Värde minst 149 kr. Jag väljer:**

☐ **KLAX (C64 kass)**
☐ **T.M.H. TURTLES (C64 kass)**
☐ **HITCHHIKERS GUIDE (C64 disk)**
☐ **BEVERLY HILLS COP (Amiga)**
☐ **COLOSSUS CHESS X (Amiga)**
☐ **SPACE ROGUE (Amiga)**

ARTIKELNAMN	DATOR	KASS/DISK	PRIS

MINSTA BESTÄLLNING = 200 KR

Priserna är inkl moms, frakt, PF-avgift och emballage.

Endast 40 kr expeditionsavgift tillkommer. Inga andra avgifter tillkommer.

Till Norge, Danmark och Finland tillkommer dessutom en extra avgift på 25 kr.

Kära läsare!
Vissa spel blir "trendspel" och många frågor cirkulerar kring dessa. Som en hjälp för er många som sitter fast i ett av dessa; Last Ninja III. Kom ihåg att Amiga och C64 versionerna INTE är identiska!

LÄSARLOTSEN

Vad göra på nivå tre?

● Hur gör man på level tre av LN3 (Mycket treor!)

"Bojen", Luleå

"Bojens" fråga har upprepats i minst tio brev, trots att frågan redan besvarats. Nåväl! Man skall ha med sig lite prylar från tidigare nivåer; Svärdet, barkbiten, nunchuckas, shuriken och blåsbälgen. Som alla vet är det lättast att stoppa ett flöde så tidigt som möjligt och i detta (vatten)fall går man till källan med problemet. Då vattenfallet inte längre tillåter dig att dränka dina sorger finner du en dörr vid dess fot, där du skall hälsa på.

Pontus

Vad används barkbiten till?

● Vad ska man ha "barkbiten" till på Nivå ett av LN3 och vad används blåsbälgen till på nivå två?

"X"

Värst vad du har bråttom. Saker och ting i livet har inte en uppenbar innebörd då man bestämmer sig för att spara det, men hoppas få användning för senare. Varför tror du att folk har förråd? Varför skulle spel vara annorlunda i detta avseende?

Pontus

Hur fixar man Kunitoki?

● 1. Vi är två bröder som fastnat på bana 5 (Void) av LN3till C64. Vi har hittat extralivet och pergamentrullen. Vad behövs mera?
2. Hur klarar man Kunitoki på sista skärmen. Han tar fram kaststjärnor då man tar fram pergamentrullen.
3. Är cartridgeversionen av LN3 bättre än diskversionen?

*2*bröder*

1. Denna level går inte ut på något annat än att bygga upp bushidon.
2. Anfall är inte ALLTID bästa försvar. Blocka tills den odödliga versionen dör och det framträder en man som går att nita på vanligt vis.
3. Så vitt jag vet är de identiska.

Pontus

Vad ska man ha repet till?

● Jag har kommit till Level 2 på LN3. Jag har ett rep och en blåsbälg. Vad ska jag göra sedan?

Frågetecknet, Älvkarleby

Skaffa även svärdet. Precis som i tvåan gäller det att här släppa lös något på en skärm och sedan rusa iväg för att ta vara på tillfället Testa en "lily pad" som man kan ta ett skutt på utan att bli blöt om fötterna.

Pontus

Jag fattar inte tipset!

● Jag förstod inte era tips; Var ligger piren och vad menas med "lämplig studiemiljö"?

Lasses Ninja

Piren skall finnas på tredje skärmen. Det övriga var mitt lilla, tydligen misslyckade, sätt att vara lite klurig så att jag inte gav er hela lösningen på en gång utan att ni skulle få fundera.

Pontus

Nu övriga frågor:

Är gubbarna påhittade?

1. Vilket är det bästa Wrestlingspelet till C64?
2. Är man riktiga gubbar i det, eller påhittade?

"B.S.S=Behåll Sverige Sämst!"

WrestleMania har kommit till C64 och jag har testat det. Personligen tyckte jag att det var helt OK som spel, framförallt om man spelade två mot varandra, men Rock'N Wrestle från MelbourneHouse är trots allt totalt sett bättre, p.g.a. den underbara låten som kördes i bakgrunden. I WrestleMania tar du, på C64, rollen som Hulk Hogan, British Bulldog eller Ultimate Warrior, d.v.s. samma töntar som på WWF cirkusens ringar.

Pontus

Är RanX bra?

Hej!
1. Vilket är det bästa fotbollsspelet till Amiga?
2. Är Might and Magic-spelen bra?
3. Är RanX ett köpvärt spel?

NöHe

1. Kick Off 2 är min personliga favorit.
2. Speciellt Might and Magic III har fått fin kritik. Kan mycket väl vara värt en titt när det släpps till Amiga.
3. Spelet fick totalbetyg 9 (cirka 90% enligt dagens betygsskala) och tilldelades en Screen Star i Datomagazin nummer 3/91, så svaret på din fråga måste bli ja!

Lars

Räcker två drivar?

Hej Dmz!
1. Kan man spela Rise of the Dragon med "bara" två drivar?
2. Är det värt pengarna?
3. Är det kopieringsskyddat eller måste man spela på originalet?

M Persson

1. Du kan spela Rise of the Dragon med bara en drive om du vill, men det är verkligen inte att rekommendeera. Bäst är om du spelar från hårddisk.
2. Spelet fick totalbetyg 96% och tilldelades en Smash Hit när det recenserades i DMz 20/91. Så det är i alla högsta grad köpvärt!
3. Eftersom spelet går att installera på hårddisk är disketterna inte kopieringsskyddade.

Lars

Jag vill lägga räls!

Hej!
Jag har ett enormt problem! Jag köpte Railroad Tycoon för ett par månader sedan, kostade skjortan. Jag gick hem och testade spelet, men inte f-n var det lätt att lägga räls inte. Jag frågar därför er: hur lägger man räls?
Fusk till spelet: Tryck ner ALT-tangenten och tangent "4", så får du mer penger. Gå dock inte högre än 32 miljoner!

En dum en

Våra Railroad Tycoon-experter hälsar att det bara astt välja räls i menyn och sedan börja rita ut den med hjälp av piltangenterna.
Tack för fusket!

Lars

Har du frågor om spel eller något som hör spelvärlden till?
Skriv då till:
Läsarlotsen
Datormagazin
Box 6688
113 84 STOCKHOLM
Frågor om äventyrsspel skickas dock till Besvärjaren Besvarar.

RUGBY THE WORLD CUP

Det kanske skulle vara roligare för Lennart Nilsson om han gick på en riktig Rugbymatch och tog sig en korv istället. Det här var tydligen lite för segt.
TESTVERSION: C64

Planen ser ut som en fotbollsplan, den enda skillnaden är att målet ser ut som ett H framifrån.

Alla som vet att det spelats en VM-final den 2 november sträcker upp handen nu.

Australien slog England med 12-6 (9-0) i rugby-VM.

En match som betraktas som det största evenemang i Storbritannien sedan England arrangerade och vann VM 1966.

Hursomhelst.

I samband med VM släppte engelska Domark ett rugbyspel som går ut på att — vinna VM.

Rugby uppfanns enligt legenden på 1840-talet när William Webb Ellis under en fotbollsmatch tröttnade på sparkandet och plockade upp bollen och sprang iväg med den.

Ellis pluggade i Rugby och med sitt tilltag skapade han ett nytt spel.

Rugby spelas på en plan som ser ut som en vanlig fotbollsplan. Den avgörande skillnaden är att målställningen ser ut som ett "H". Det gäller att springa ner med bollen till kortlinjen. Det kallas en "try" och ger fyra poäng. Man kan också sparka bollen över ribban, mellan stolparna, och få poäng.

Rugby föddes i England på 1840-talet, enligt legenden när en fotbollsspelare tröttnade att sparka på bollen och helt sonika tog den under armen och sprang iväg.

Som jag ser det borde Ellis ha sprungit hem med bollen och glömt bort alltihop.

Anledningen är att rugby som tävlingsform inte är speciellt kul. Det är ungefär som amerikansk fotboll. Men allt det roliga i det spelet är borttaget. Man får exempelvis inte passa framåt. Dessutom är det ett himla grötigt spel.

Rugby — the World cup — liknar Kick off. Planen ses ovanifrån, inlagt i bilden är en översiktsplan där alla spelare markeras med olikfärgade prickar. Dessutom — spelaren närmast bollen kontrolleras av joysticken.

Som absolut färsking i rugbyvärlden har jag liten chans att vinna ens den enklaste match. Visserligen är bruksanvisningen relativt informativ, men jag saknar anvisningar hur man bäst spelar spelet.

Grafik och ljud är bra för att vara ett C64-spel, men kontrollerna känns sega. Dessutom finns ett moment där man måste rycka i joysticken utav bara helvete. Sånt är inte kul.

POOL 1	PTS	POOL 2	PTS
ENGLAND	00	SCOTLAND	00
N. ZEALAND	00	IRELAND	00
U. S. A.	00	JAPAN	00
ITALY	00	ZIMBABWE	00

POOL 3	PTS	POOL 4	PTS
WALES	00	FRANCE	00
AUSTRALIA	00	FIJI	00
ARGENTINA	00	CANADA	00
W. SAMOA	00	ROMANIA	00

NEXT MATCH:
ENGLAND(CPU) V. N. ZEALAND(CPU)
PRESS FIRE

Man kan springa med bollen ner till kortlinjen och få poäng, eller sparka den över ribbaa och få poäng

C64
PRIS: kr
TILLVERKARE: Domark

GRAFIK:	77%
LJUD:	66%
VARAKTIGHET:	50%

+
Laddar bra. Juste grafik. Hygglig manual.

—
Saknar mode för att öva.

TOTAL
50%

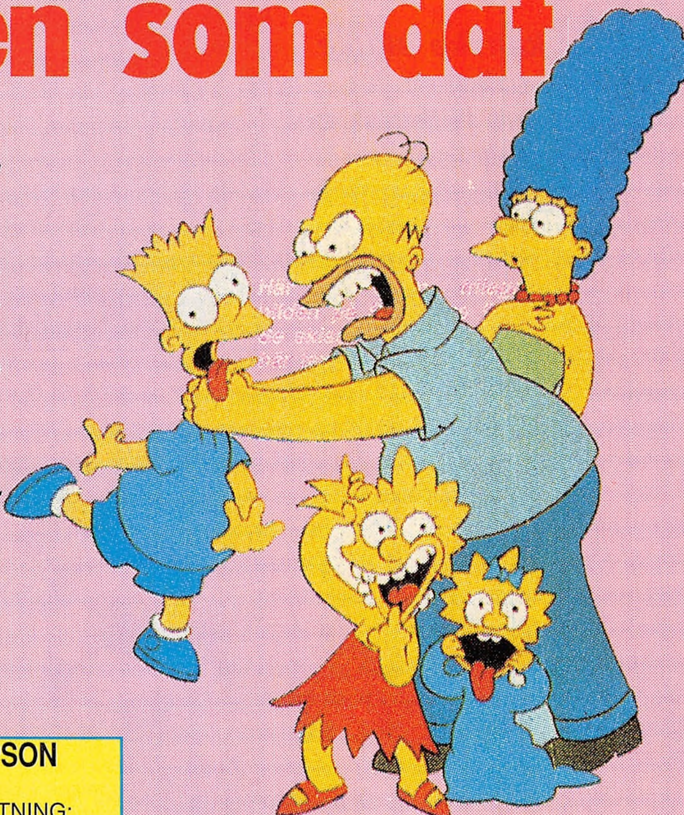
Simpsons
TV-succén som datorspel

TV-serien "The Simpsons" skapades av tecknaren och författaren Matt Groening, 37.

Till en början bara som kortare och mycket populärt inslag i Tracy Ullmans show. Första gången de dök upp var i april 1987.

I Sverige sänds Simpsons varje onsdag kl 19.00 i TV3. Varje avsnitt ses av över 300.000 tittare.

Jörgen Holmstedt

Bart och hans familj har gjort sitt intåg i spelvärlden till mångas glädje.
Foto: TV 3.
Bild: MATT GROENING

BART SIMPSON
ÅLDER : 10.
SYSSELSÄTTNING: Går i fjärde klass.
KARAKTÄRSDRAG: Spretigt, ovårdat hår. Kortbyxor, slangbella och skateboard. En rebell utan mål. Slits mellan en strävan att underhålla och en vilja att vara en bråkstake, och lyckas alltid vara lite av varje.
Kallar sin pappa vid förnamnet, Homer. Vägrar att anpassa sig (som i videon till sin hitlåt "Do the Bartman"). Lever efter sitt ordspråk "Jag uträttar mindre än jag kan - och är stolt över det". I grund och botten en ganska smart kille.
INTRESSEN: Titta på TV hängades upp och ner, helst sin idols Krusty the Clowns program. Läsa Lisas dagbok och skriva kommentarer i marginalen.
Smita in på bio utan att betala. Busa, busa och busa.
AMBITION: Att stanna i skolan så länge som möjligt ("Annars måste man ju jobba").
TYPISKA UTTRYCK: 1) "Jag är Bart Simpson! Ven fan är du?" 2) "Ay, Caramba!" (Den enda fras han kan på spanska). 3) "Hunor har ett namn och det är Bartholomew J. Simpson".

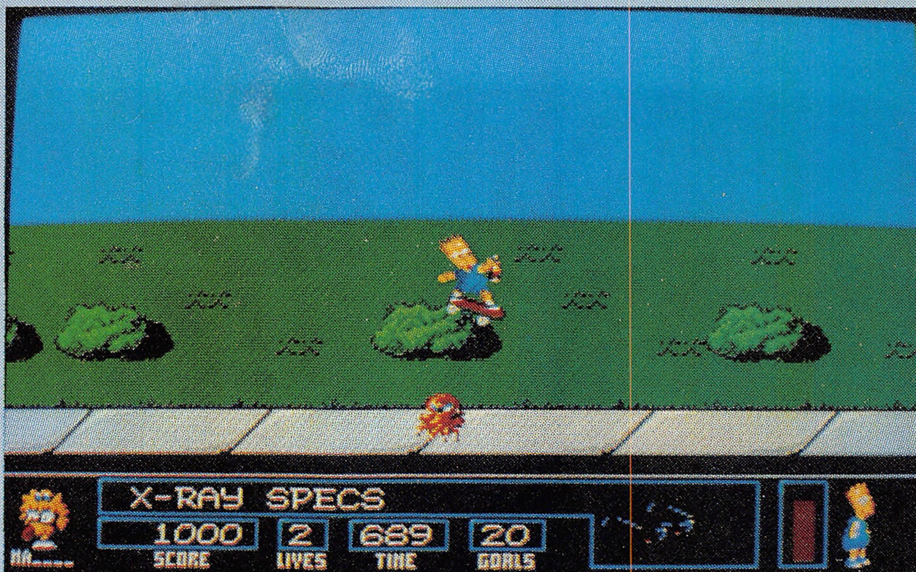
LISA SIMPSON
ÅLDER: 8.
SYSSELSÄTTNING: Går i andra klass.
KARAKTÄRSDRAG: Tystlåten och prydlig. Den mest intelligenta familjemedlemmen, fast det vet ingen. Missförstådd och underskattad. Älskar sin familj trots att de sällan förstår henne.
INTRESSEN: Spela saxofon och allra helst blues (har en lärare som säger: "Blues handlar inte om att bli på bättre humör, utan om att få andra att må sämre").
Lyssna på plattor med sina blueshjältar Muddy Waters och Howlin' Wolf.
Se tecknade sagor på TV, till exempel "De glada små älvorna". Gillar hästar och önskar sig en sådan varje Jul (och förblir optimist trots att önskningen aldrig går i uppfyllelse).
AMBITION: Antagligen att bli professionell saxofonist.
TYPISKA UTTRYCK: 1) "Sluta Bart!" 2) "Bart, du är precis som Chilly, trollet som inte kan känna kärlek". 3) "Det är upp till dig att erkänna, men du ska veta att jag tänker säga till dem om ungefär sex minuter"

MAGGIE SIMPSON
ÅLDER: Är på sitt första år.
SYSSELSÄTTNING: Bebis.
KARAKTÄRSDRAG: Napp och alldeles för stort nattlinne (köptes stort för att hon skulle ha något att växa i). Har just lärt sig att gå men kryper när det är bråttom. Maggies uppfattningsförmåga utvecklas fortare än hennes ben. Hon förstår allting som försigår runt henne, och kommenterar det ibland på sitt eget sätt.
INTRESSEN: Suga på sin napp. Munnen är alltid igenkorkad av den.
AMBITION: Att växa i nattlinnet så att hon slipper ramla på ansiktet vart femte steg.
TYPISKA UTTRYCK: Kommunicerar endast genom teckenspråk och sugljudet från nappen i munnen. Snabba sug betyder att Maggie är nervös, lugna sug att hon är belåten.

MARGE SIMPSON
ÅLDER: Man frågar ju inte efter en dams ålder, men hon bör vara ungefär jämnårig med sin make då de känt varandra sedan barnsben.
SYSSELSÄTTNING: Hemmafru.
KARAKTÄRSDRAG: Rak figur och ett enormt blått hårsvall som till frisyren liknar lutande tornet i Pisa. Kläder av polyester. Pärlhalsband. En gammaldags och godhjärtad mor. Den i familjen med mest förnuft (vilket i och för sig inte betyder så mycket).
INTRESSEN: Sköta håret (som tar en timme att schamponera, en halvtimme att kamma ut och sex timmar att torka, vilket hon ogärna erkänner).
AMBITION: Marge vill sin familj det bästa men vet inte alltid vad hon vill.
TYPISKA UTTRYCK: 1) "Vänta! Du glömde ditt lunchpaket!" 2) "Nej! Jag vill inte höra ett ord om det här."

HOMER SIMPSON
ÅLDER: 35 (men ser ut som 50).
SYSSELSÄTTNING: Säkerhetsinspektör på det lokala kärnkraftsverket.
KARAKTÄRSDRAG: Tjock och skallig ("Jag har inte råd med någon toupé. Dessutom brukar jag skriva HAR DEN ÄRAN på huvudet när något av barnen fyller år. Det går inte om man har hår"). Hängiven äkta make. Gör sitt bästa för att glädja familjen, lyckas dock sällan. Sover på jobbet. Ofta hunsad av familjen och alltid av chefen (som gett honom beröm en enda gång under tio år - och då för en av sin frus efterrätter). Är trots allt älskad av sin familj, som han älskar tillbaka.
INTRESSEN: Att bowla så ofta som möjligt. Munkar och favoritölet Duff.
AMBITION: Att tjäna massor av pengar (så länge det inte sätter hinder för hans många avbrott för munkätande). Homer har dessvärre nått toppen av sin utvecklinsförmåga för länge sedan.
TYPISKA UTTRYCK: 1) "Va i...?" (samtidigt som han klappar sig själv på flinten). 2) "Det är inget fel på en far som kysser sin son, tror jag".

THE SIMPSONS

Det gäller för Bart att leta rätt på en massa slemmiga rymdvarelser och oskadliggöra dem innan de förstör planeten.

Trots att grafiken är lite plottrig är Lars Jansson nöjd med Bart och hans familj.
TESTVERSION: AMIGA

Yo, dudes! Nu är det brådis! Rymdvarelser har nämligen invaderat Springfield och tar över invånarnas kroppar för att kunna konstruera ett megavapen och ta över hela planeten. Ganska coolt, huh?

Bartholomew J. Simpson, Bart alltså, är den ende som kan se slemmisarna, tack vare sina röntgenglasögon och det är därför upp till honom att stoppa dem. Till sin hjälp har Bart bland annat sprayfärg, skatebord, slangbella och sitt sunda förnuft. Om otäckingarna Nelson eller Sideshow Bob dyker upp är det bra att ha resten av familjen Simpson bakom sig. Bart brukar emellertid inte alltid hålla sig till sanningen, varför familjen kan vara svår att övertyga om rymdvarelsernas ankomst. För att övertyga den klentrogna familjen måste man bevisa att vissa personers kroppar faktiskt har tagits över genom att hoppa på huvudet på dessa personer och därmed tvinga slemmisen ur kroppen. Varje gång detta sker lämnar rymdvarelsen ett litet spår som Bart måste ta innan det försvinner. Varje samlat spår ger en bokstav i någon familjemedlems namn. När sedan namnet är komplett väntar den aktuella familjemedlemmen i slutet av av nivån. Krångligt? Tja, och ändå har jag ännu inte förklarat vad själva spelet går ut på.

På varje nivå finns saker som rymdvarelserna behöver för att kunna tillverka megavapnet. På nivå 1 till exempel gäller det att göra sig av med alla lilafärgade saker. Till sin hjälp har man en sprayburk, men det går inte att spraya allting, så ibland måste man tänka ut andra lösningar. Det kan röra sig om att välta en färgburk över en lilafärgad markis, till exempel. På andra nivåer kan det vara hattar, ballonger eller skyltar som ska samlas.

Spelet är ett tämligen ordinärt plattformsspel, som alla andra spel från Ocean. Dock är det lätt att spela och faktiskt riktigt roligt. Ett tips är dock att läsa manualen innan ni sätter i gång. Själv brukar jag tycka att manual till sådana här spel är överflödiga, men Bart Simpson vs. the Space Mutants är ett undantag.

Spelet kommer på två diskar varav den ena innehåller en animerad intro av god kvalitet. Disk nummer två, som innehåller själva spelet, är även den bootbar, så man behöver inte se hela introt varje gång man vill spela. Toppen!

Grafiken är lite plottrig och figurerna ganska små, men är mjukt animerade och svarar direkt på joystickrörelserna. Ljudet är ganska hyggligt, med några samplade Bart-uttryck, som till exempel "Eat my shorts" när man förlorar ett liv.

Jag är övertygad om att Bart Simpson vs. the Space Mutants kommer att sälja otroliga mängder. Jag är lika övertygad om att det är namnet Simpsons som gör det till en storsäljare, även om själva spelet inte är så pjåkigt.

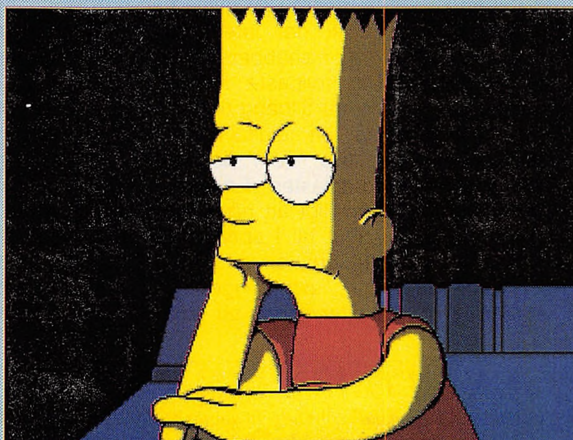
AMIGA/ST/C64
PRIS: 329 kr
TILLVERKARE: Ocean

GRAFIK:	82%
LJUD:	79%
VARAKTIGHET:	86%

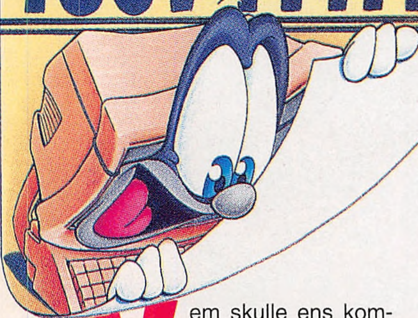
\+
Båda diskarna bootbara

–
Små figurer.

TOTAL
81%

Det var en kväll när Bart var helt uttråkad och satt och stirrade som det första rymdskeppet dök upp.

Charmen med Wing Commander på PC. är att det är fullt ös från början till slut även om det känns lite segt när många skepp rör sig över skärmen.

WING COMMANDER 2

Vem skulle ens komma på tanken att tillverka en simulator som kräver följande datorutrustning för att fungera tillfredställande:

- 386:a på 20 Mhz (helst snabbare);
- Expanderat minne (minst 2 meg internt)
- 16-bitars grafikkort (helst med 1 meg minne);
- 15-21 meg ledigt på hårddisken;
- Soundblaster (eller annat ljudkort med DAC)?

Jo, Origin förstås. Spelet heter Wing Commander II och är uppföljaren till megahiten Wing Commander, rymdstridssimulatorn som är det närmaste man kan komma ett riktigt arkadspel på PC:n.

Stärkta av framgångarna med ettan, har WC II raskt smällts ihop — fyra gånger större, och ännu mer processorkrävande än ettan (som faktiskt gick att köra på en 286:a). Resultatet är fantastiskt bra — om man har råd att lägga ner ungefär 20 tegel på en ny 386:a med utrustingen här ovan. Andra göre sig icke besvär.

Hur som helst, i Wing Commander II har ens alter ego (mitt heter Kapten Jeltsin) i framtidens rymdimperium fått skulden för Kilrathis förödande attack på kryssaren Tiger Claw. Jeltsin var den ende överlevande, blev anklagad för förräderi och deporterad till vakttjänst någonstans i Vintergatans yttersta hörn.

Tio år senare börjar Kilrathi — slemnissarna som försöker ta över universum — återigen en stor offensiv i det långa kriget mot människornas fina rymdimperium.

Och på bästa Stjärnornas krig-manér blir det naturligtvis ens egen hjälte som kommer i centrum av det hela. På ett vanligt rutinuppdrag stöter Jeltsin och hans ”wingman” (som är en kvinna) på ett gäng Kilrathiskepp, skjuter skiten ur dem och sen är kriget i full gång.

Fördelen med Wing Commander II är att man inte behöver studera en massa bruksanvisningar så där särdeles intensivt — det gäller bara att skjuta först, och helst träffa sitt mål.

Här ligger charmen men WC II; det är fullt ös från början till slut.

Dock känns spelet segt, trots att jag själv har tillgång till just den datorutrustning som jag beskrev i början. När fler än tre-fyra skepp rör sig på skärmen samtidigt, går det hela liksom i en gyttja (jag har hört att det inte är mycket bättre på snabbare maskiner).

Det roligaste är dock om man har tillgång till en DAC — alltså en digital/analog omvandlare, som finns i t ex Soundblaster. En sådan gör det möjligt att höra en massa samplat tal i spelet. Talet får man köpa extra för runt 250 spänn, och ligger på sex disketter (som tar ännu mer plats i uppackat skick). Väl installerat kan man dock höra hela konversationer mellan figurerna i spelet, och under striderna ute i rymden håller både ens ”wingman” och fiendepiloterna låda å det värsta. Det ger faktiskt en helt ny dimension till spelet, och jag kan inte låta bli att känna mig barnsligt stolt när min pilotkollega utbrister ”not bad, captain!”, när jag skjutit ner ett fiendeskepp.

Men, som sagt, Wing Commander II är oerhört processor- och minneskrävande. Och frågan är: varför skulle det nånsin komma ut till Amiga?

Tja, inte vet jag hur det skulle gå till — men att Origin för ett tag sedan sökte med ljus och lykta efter duktiga 68000-programmerare, kan väl knappast vara en tillfällighet. Dessutom lär Chris Roberts, engelsmannen som emigrerade till Texas och Origin Systems, ha designat och utvecklat Wing Commander just på en Amiga , något som färgpaletten i spelet och dess oskick att bara utnyttja halva skärmen (NTSC sux) vittnar om.

Nåväl, om och när en Amigaversion släpps, lär det knappast bli tal om något som går att köra på en gammal A500.

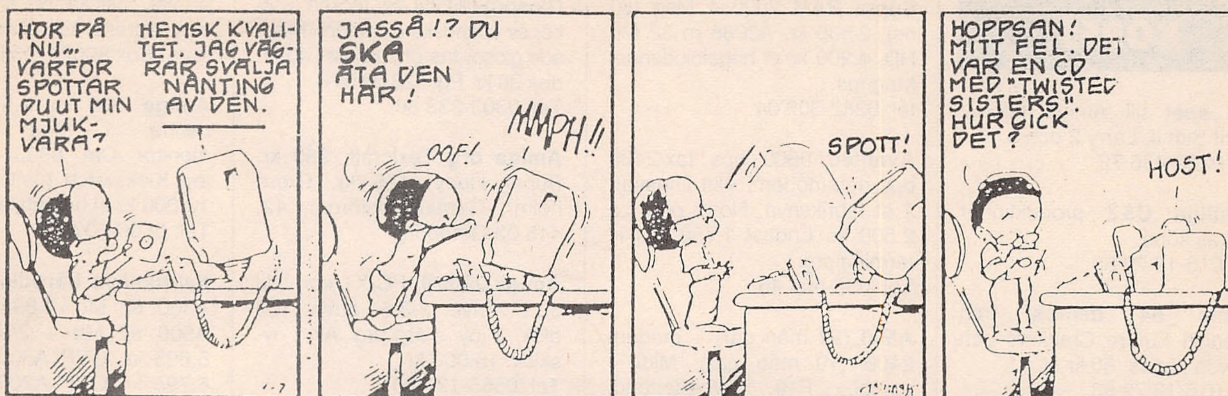
Dock vore Wing Commander — både ettan och tvåan —lysande på CDTV.

Göran Fröjdh

Wing Commander II — Vengeanse of the Kilrathi/OriginSystem.
Systemkrav: 386+16 Mhz (min), sanbbt grafikkort, expanderat minne och sounblaster rekommenderas. Stödjer VGA och EGA-grafik.
Betyg: ★ ★ ★ ★

VAD ÄR ”TJUVTITTEN”? *På den här sidan tittar vi närmare på spel som kommer till Amigan inom en snar framtid och som redan har släppts till andra format Betygsskalan är här lite annorlunda. ☆ = Säkert helkasst på alla format, ☆☆ = Programmerarna kanske skärper sig till Amigaversionen, ☆☆☆= Bra, värt att kika närmare på, ☆☆☆☆ = Mycket bra, beställ redan nu!, ☆☆☆☆☆ = Världsklass, köp en ny dator istället för att vänta!*

Bloom County
av Berke Breathead

Fox Trot
av Bill Ahmed

Ytterfilen
av Bill Holbrook

Krax
av Jeff MacNelly

Grattis, ni vann!

■ Fem vinnare har vi dragit bland våra nya prenumeranter och de som förnyat sin prenumeration. De fina tröjor som vi delar ut kommer per post så fort som möjligt!

Vinnarna är: **Mikael Westergren**, Köping, **Tony Aksnes**, Sunde, **Carl Funck**, Täby, **B. Grenholm**, Göteborg och **Niklas Lingärde** i Sollentuna.

KÖPES

Org spel till Amiga köpes: Flight Sim II, Larry 2 och 3.
Tel: 0220-436 72

Samtliga C&Z produktioner önskas köpa.
Tel: 016-12 72 63

Gamla 64 demos från Swedish Future Crackers och Mawda köpes. 50 kr st.
Tel: 016-12 72 63

Infocom till Amiga. Allt av intresse. Magnus.
Tel: 054-15 74 06

C64 spel köpes. Alternate Reality The Dungeon. Betalar mycket bra.
Tel: 0756-444 30

SÄLJES

C64 + diskdrive, bandst, modem, orgspel, AR6. Innan: 4.300 kr, nu: 1.900 kr.
Tel: 0951-114 94

Star LC10C, färgskrivare m färgband och papper. 1.900 kr.
Tel: 08-766 53 26

Amiga 500 WB 1.3, 1 Mb minne, monitor 1084, x-drive, 2 joy. Mycket disketter + litt. 7.500 kr.
Tel: 0383-179 44

De bästa musikprogrammen på en disk. Skicka 20 kr till: Mattias Nordwall, PL 4260, 860 35 Söråker

C64, bandst, 4 orgspel, prgböcker, modem, 2 joy. 1.000 kr.
Tel: 0920-192 01

Digi View video digitizer 2.0, 900 kr. Page Setter II, 600 kr.
Tel: 0920-192 01

The Final Cartridge II kompl m manual, nyskick t C64. 250 kr. Peter Ingelsson, Bandyv. 35, 531 55 Lidköping

C64 ny i kartong, 675 kr.
Tel: 054-56 04 28

HD GVP 42 MEG Impact II + 2 MEG RAM, testvinnare DMz 9-91. Ring Micke och bjud 6.000 kr e 18.00.
Tel: 0141-192 22

C64 org spel från 5 kr och uppåt. Rick Rømcke, Syrinvn. 4, 3014 Drammen, Norge

Supra RAM 2000 4 Meg (80 ns), 2.500 kr. A2088 m 32 Mb HD, 4.200 kr el högstbjudande. Magnus.
tel: 0382-306 04

Avantec 9600 bps fax/2400 bps datamodem. Alla finesser. 2 st fabriksnya. Norm pris c:a 2.500 kr. Endast 1.750 kr inkl terminalprg.
Tel: 035-504 46

A590 (22 mån gar) + modem 2400 (10 mån gar), Midi + sampl, F19, Wonderland, Stormlord. Till högstbj. Navid.
tel: 08-37 06 23

Nollmodemkabel t A500/-2000. C:a 2-3 m lång. säljes för endast 180 kr.
Tel: 018-46 31 01

Amiga orgspel säljes: Conquest of Camelot, Tom and the Ghost mm. 150 kr st.
Tel: 08-97 88 14

Amiga orgspel: Codename Iceman, B.A.T, 150 kr st. Mm.
Tel: 08-97 88 14

C64, defekt, till högstbj. Dock lägst 150 kr.
Tel: 040-40 28 55

Optisk mus "Mega Mouse Optical" säljes. Nästan ny! 400 kr inkl hållare. Erik.
Tel: 036-14 17 59

C64 m bandspelare och diskdrive 1541 II, kalkylprg, orgspel mm. Fynd 1.500 kr.
Tel: 040-91 73 33

Disk 1 box 5 1/4" Posso 20 oanv disketter, Diskklippare prg disk, 250 kr. Peter.
Tel: 0304-624 22

A2000, monitor 1084s, 2 drivar, mus, 2 joy, disketter. Endast 10.500 kr. Anders e 16.00.
Tel: 036-13 63 03

2 Mb x-minne A500, 1.400 kr. Digitizer + RGB splitter, 1.400 kr. Modem 2400, 900 kr. TV Tuner, 600 kr. Magnus.
Tel: 040-94 75 77

A3000 25 MHz, 50 Mb HD, 6 Mb minne, Multi synt monitor 1950 för 26.000 kr. 320 Mb HD (3.5" SCSI) för 7.000 kr. Hst modem 144000 för 5.400 kr. Klump pris 37.000 kr. Conny efter 17.00.
Tel: 0418-594 80

Devpack 2.0 säljes för 400 kr. Erik.
Tel: 0530-910 70

Glosprg till C64. Sv tecken. Förhör sv-utländska o tvärtom. Missade glosor tas om. Kasset 40 kr, disk 30 kr. Pg: 628 08 94-4
Tel: 0303-233 86

Amiga org Textcraft, 350 kr. Super Huey, 125 kr. Grenholm, Gamlestadstorget 42, 415 03 Göteborg

Amiga 2000B, PC/XT kort inkl 5.25" drive, x-3.5" drive. 150 disk, 3 joy + org prg. Allt i nyskick. 15.000 kr.
Tel: 0565-127 70

128D + bandst + 2 joy + diskar. 2.000 kr.
Tel: 026-27 56 25

A500 1.3, x-minne, 2 joy, 3.500 kr. Supra HD 40 Mb/2 Mb RAM, 5.000 kr. Monitor 8833, 1.900 kr. Skrivare LC-10, 1.500 kr. 170 disketter i 3 boxar, 1.000 kr. Böcker etc, 300 kr. Allt för 12.000 kr.
Tel: 021-12 15 89

Blue Max, flygspel 1:a Världskriget. 200 kr.
Tel: 026-27 39 63

Fyndtillfälle! Amiga 500 m 2.5 Mb minne och Action Replay II säljes, billigt vid snabb affär.
Tel: 0500-389 93

X-minne 1CD 2080 med 4 Mb expanderbart till 8 Mb. 2.700 kr. Mikael Eriksson, Parkg. 9, 942 33 Älvsbyn

SCSI HD 80 Mb, GVP Quantum, 19 ms, 5.995 kr. Modem, Supra 2400 zi, 995 kr. Printer Star LC-10, 1.495 kr. Anders.
Tel: 0382-120 32

A500, x-minne, x-drive 1011 RF-mod, 1084 monitor, Printer Panas. 1081, 5.700 kr. Ring kvällar.
Tel: 0505-111 42

Stryktips system som endast behöver 2 säkra matcher! Alltid 10-13 rätt. Testat och utprovat. Skicka 50 kr + namn och adress till: André Ejneborn, Box 80025, 951 08 Luleå

Amiga 500 m 2.5 meg x-minne, 1 meg chipmem, monitor Cm 8833, sampler, joy, Kickswitch 1.2/1.3, x-drive. 10.000 kr el högstbjudande.
Tel: 0506-207 47

Fabriksnya hårddiskar. GVP A500 52 Mb, 4.895 kr. GVP A500 52 Mb + 2 Mb RAM, 5.695 kr. GVP A500 105 Mb, 6.795 kr. GVP A2000 52 Mb, 4.295 kr. GVP A2000 105 Mb, 5.795 kr. Ett års garanti på alla modeller.
Tel: 0920-119 85

Amiga PD. MPD har ett litet PD-bibl, säljer och köper PD. Pris: 6.50 kr st. Sätt in 10 kr på Pg: 628 86 34-6 Masse, så får du en pris/programlista + en disk med blandade program.

A2000B 2 drivar 14 MHz, 3 meg, 50 Mb HD, 8833-II monitor, MPS 1270 bläck.skriv, Amas sampler, DTP prg & fonter, Grafik prg, orgspel mm. Nästan allt är nytt. 12.000 kr el högstbj.
Tel: 0413-212 94

Glosprg till Amigan. Förhör på 3 olika sätt. Skriver ut glosor. 30 kr på Pg: 625 44 81-2, så kommer det på posten. Alex.
Tel: 0303-237 36

Amigatillbehör i Action replay Mk III, 730 kr. A580-2 Meg, 1.370 kr. Handscanner, 1.690 kr. Optisk mus, 455 kr. Drive 3.5", 560 kr. 512 K minne, 279 kr. Allt sprillans nytt.
Tel: 040-15 94 35

Lösningar, tips o kartor t nästan alla nya o gamla A-spel. Skicka med 20 kr st så får du utskrift eller kopia. Sveinung Pedersen, Fjellv. 16B, 5500 Haugesund, Norge

Generellt registerprogram skrivet i Amigabasic säljes, 199 kr. Skriv till: Kjell Törnquist, Timmerv. 21, 541 64 Skövde

Preview 3 - Amigadisk m PD Demos av Totall recall & First Samurai. Endast 20 kr på Pg: 627 93 39-3, Marcin.

Amiga Teacher v 1.2, ett glosprg med mängder av funktioner som t ex repetition på felsvarade glosor, lucktexter, sökfunktioner, utskriftsrutiner + mycket mer. Programmet kräver 1 Mb minne. Pris endast 190 kr + postens avgifter.

ANNONSSTOPP

Nr 2-92
Utgivningsdag: 30/1
Annonsstopp den 9/1

Nr 3-92
Utgivningsdag: 13/2
Annonsstopp den 23/1

Anders, kväll.
Tel: 0320-139 55

Diverse till C128/64. Ny 1571 säljes för 1.000 kr. Rengör. diskett + 1 orgspel medföljer. Pres is missing, Batman, Red storm Rising på disk för 120 kr st. Maskinkodsböcker för 128/64 säljes. Stack Lightpen + prg säljes för 200 kr.
Tel: 0660-530 51

Atari ST säljes + disketter, joy, mus, musmatta, 20 tidningar, handböcker. Fynd! Stefan mellan 16-17.
Tel: 0647-313 75

C64 till salu, diskdrive 1541 II, bandst 1530, 2 joy, TAC-2, diskbox, disketter, böcker, 1.900 kr.
Tel: 0123-103 68

Action Replay 2, 600 kr. Synchro Express 3, kopiera snabbare! 300 kr. Tommy.
Tel: 0371-171 30

Amiga org spel säljes. Bubble Bobble, New Zealand Story, 80 kr st. Rainbow Islands 90 kr. Super Wondboy, 50 kr. 200 kr för alla.
Tel: 0951-114 38

BREVVÄNNER

Demogruppsmedlem sökes likasinnade, skriv till: Yo Akim, PL 4260, 860 35 Söråker

Amigaägare sökes för byte av prg mm. Skriv till: Ola Jönsson, Fårticksg. 116, 745 45 Enköping

14-årig Amigaägare söker brevvänner för diskbyte. Skriv till: Gaute Brunovskis, PB 160, 4281 Skudeneshavn, Norge

C64 kontakter sökes. C Hultman, St Torget 2C, 595 30 Mjölby

Amigakontakter sökes för byte av prg och demos. Skriv till: Bjørn-Atle Wiik, Barlinda 87, 4870 Fevik, Norge

Amiga brevvänner sökes för byte av demos och prg. Ronny Johanson, Galeioddv. 11A, 3770 Kragerø, Norge

Amigabrevvänner sökes för byte av demos och prg. Brede Juvik Olsen, Hauna 30, 3770 Kragerø, Norge

Amigakontakter sökes för byte av prg. 101 % svar. Jonas Nilsson, Humlev. 15, 244 41 Kävlinge

Amigakontakter sökes för byte av prg. 100% svar. Rick Rømcke, Syrinv. 4, 3014 Drammen, Norge

Amigakontakter sökes för byte av prg och demos. 100% svar. Kristoffer Egeberg, Sogstivn. 72B, 1440 Drøbak, Norge

Amigakontakter sökes för byte av demos och prg. 10000000% svar. Johan Svenring, Morkullev. 25, 432 42 Varberg

C64 kontakter sökes!, Piman Bahrami, Oslog. 24, 164 31 Kista

Amigakontakter sökes för byte av prg mm. Skriv till: Tommy Lundgren, Vallhovsv. 88C, 811 38 S-viken

C128D kontakter sökes! För byte av demos och rotprg. Magnus Svensson, Häradsv. 20, Box 8, 370 10, Br-Hoby

Amigabrevvänner wanted. Red Scorpion, Box 393, 4251 Kopervik, Norge

Brevkompisar sökes för byte av prg och demos. 99,9% svar. Henrik Johansson, Framnäsv. 16D, 352 43 Växjö

A500 kontakter sökes för byte av demos och prg. Michael Ehnebom, Malvav. 5, 451 54 Uddevalla

Amigakontakter sökes för byte av prg och demos. 1000% svar. Kristofer Magnusson, PL. 4228A, 432 95 Varberg

Coola amigakontakter sökes. 100% svar. Polaric Ace of St Pauls Crew, Villav. 17, 950 55 Sangis

C64 contacts wanted för byte av demos mm. Bjarne Sjaar, Hellandshamn, 6270 Brattvåg, Norge

Snabba Amigakontakter sökes för byte av prg mm. Skriv till: Erik Sandberg, Domarringen 91, 804 33 Gävle

A500 kontakter sökes. Paul Wallen, Beryllg. 15, 421 52 V Frölunda

14-årig speldåre söker speldårar som är 13-16 år för byte av prg och demos. Snabbkontakt. Nico Signorelli, Junkerg. 1, 126 53 Hägersten

Amigabrevkompisar sökes. Jag är 14 år med en Amiga 500 + x-minne. Joakim Hjelm, Poppelv. 4, 442 77 Romelanda

ARBETEN

Bli rik! 500 000 kr på 3 mån på enkel postorderförsäljning. Missa inte chansen att få gratis info: M Jonsson, Bureg. 7, 195 54 Märsta

C64 coder söker grafiker och coders till demogrupp.
Tel: 08-97 74 42

En halv miljon på 3 mån. Skicka frankerat svarskuvert till: Ulrik Bryntesson, John Bryntessonv. 14, 662 03 Svanskog

Digitalizerar dina bilder i färg, högsta kval. Org max 10X15. 30 kr/bild, minst 5 bilder. Skriv till: Amiga C Club, Tulev. 22, 181 41 Lidingö
Tel: 08-731 98 05

Blivande Amigagrupp söker medlemmar. Intr?
Tel: 040-42 46 09

REGLER FÖR DATORBÖRSEN

Datorbörsen är endast öppen för PRIVATPERSONER som vill sälja, köpa och/eller byta datorer, tillbehör samt originalprogram, samt för dem som söker eller har jobb att erbjuda.

Den är också öppen för för dem som söker brevvänner. Att annonsera under rubriken "brevvänner" med syfte att organisera byte av piratkopior är dock enligt lagen förbjudet.

Det är förbjudet att annonsera om piratkopierade spel och nyttoprogram samt manualer. Överträdelse av dessa regler kan medföra rättslig prövning. Det innebär att annonsören riskerar böter eller fängelse upp till två år.

Försäljning/byte av program eller spel maximeras till två titlar per annons. Titlar och pris vid försäljning/byte måste alltid uppges i annonsen.

Annonstexter som inte följer reglerna publiceras inte och inbetalat belopp återfås ej.

Annonspriset är 20 kronor per 55 tecken.

För frågor om Datorbörsen, tala med Gunilla Stübner, tel: 08-33 59 00.

SÅ BESTÄLLER DU ANNONS

Datorbörsen är endast öppen för privatpersoner. Pengar och annonstext måste alltid skickas till Pg. 11 75 47 -0, Br. Lindströms Förlag. Märk inbetalningskortet "Datorbörsen". Beställningar per fax eller brev publiceras ej. Vi ansvar ej för eventuella felaktigheter i annonstexerna.

POSTGIROT SVERIGE
Meddelande till betalningsmottagaren
"Datorbörsen"
Annonstext
INBETALNING / GIRERING A
PKS: OCR/Kod 1
PKM: 2 • Konto • Avg • Bel •
Till postgirokonto/personkonto nr
11 75 47 – 0
Betalningsmottagare (endast namn)
Br. Lindströms Förlag
Avsändare (namn och postadress)
Ditt namn
Eget kontonr vid girering
Svenska kronor | öre
Avgift | Kassastämpel
I DETTA FÄLT FÅR ANTECKNINGAR INTE GÖRAS – RESERVERAT FÖR POSTGIROT
#00#

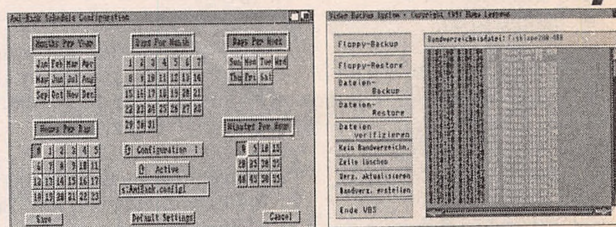
TEXTA TYDLIGT!

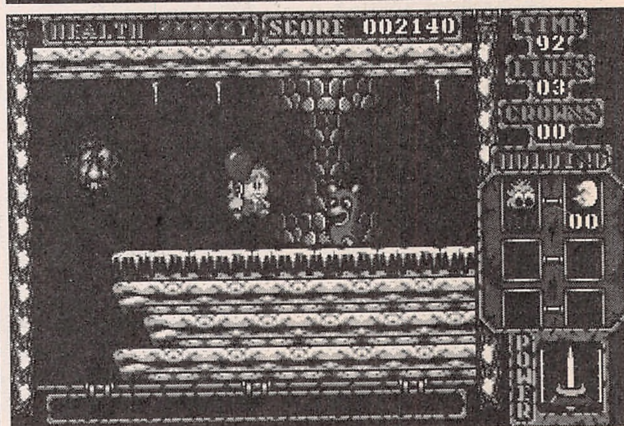
Nästa nummer kommer 30 januari

Project Setup Operations Commands Options
0 QUANTUM LP105S 910109405
1
2
3
4
5
6
7
Low Level Format
Certify
Add to Mount List
AmigaDOS Format
Write Partition Info
Copy Workbench
Create Boot Disk
Clear Drive
Self Test
Park Drive Heads
Rescan SCSI Bus
0: 35.0 Megs
0: 40.5 Megs
Setup Drive
Quit
Hard Drive Formatting Utilities
Device Number
Click the drive name to select the drive on which these utilities are to operate.
AUTO: 28.9 Megs

Grandslam och Oktagon - två hårddiskar till 2000

Backupprogram testade: Ami-Back och Video-Backup

Rädda kvinnor i nöd från hemska troll-karlar i Kid Gloves

Action Replay III Bättre än nånsin?

SupraModem till pangpriser.

2 års garanti

Gäller alla SupraModem med svensk garantisedel.

SUPRAMODEM 2400

Sveriges mest sålda 2400-modem. Alla de funktioner och finesser Du behöver. Levereras komplett med kabel, programvara och telepropp.

1.295:-

PASSAR ALLA DATORER.

HÄR HITTAR DU SUPRA.

BODEN	Ljus & Kraft	0921-199 20
BORÅS	Databutiken	033-12 12 18
ESLÖV	Datalätt	0413-125 00
GÖTEBORG	Westium Data	031-16 01 00
	EuropaData	031-17 01 25
	Datalätt	031-22 02 08
	Datorkällaren	031-11 67 48
HELSINGBORG	Tolka Data	042-12 92 00
HÖGDALENS C.	Zip Zap	08-647 91 91
JÖNKÖPING	JK Data	036-16 92 15
KISTA	Mr Data	08-750 51 59
KALMAR	IB Data	0480-880 09
KARLSTAD	Leksakshuset	054-11 02 15
	Action Data	054-15 01 04
KRISTIANSTAD	AK Elektronik	044-10 10 88
KUNGSÄNGEN	Landbergs	0758-650 35
LANDSKRONA	Alfa Elektronik	0418-125 21
LINDESBERG	Berslagens R/TV	0581-114 15
LINKÖPING	WasaData	013-13 60 40
	Datamaskinen	013-11 25 77
	Ditt & Data	013-11 23 91
LULEÅ	Hemdata KI	0920-624 60
MALMÖ	M.A.S.T.	040-93 12 00
	Computer Center	040-23 03 80
	Datalätt	040-12 42 00
	Diskett	040-97 20 26
NORRKÖPING	Datacenter	011-18 45 18
SANDVIKEN	Expert Allfoto	026-25 37 56
SKELLEFTEÅ	Lagergrens	0910-173 90
STOCKHOLM	Data & Hifi	08-34 66 11
	Datakompaniet	08-30 46 40
	Databiten	08-21 04 46
SÖDERTÄLJE	HB Data	0755-109 08
TRELLEBORG	Polyfoto	0410-113 20
VISBY	MK Data	0498-961 66
VÄSTERVIK	WasaData	0490-336 40
ÅSTORP	Jemo Data	042-544 61
ÖSTERSUND	Hämt Data	063-12 50 80

SUPRAMODEM 2400 PLUS

2400 bps med MNP 5 och V42bis (felkorrektion och datakompression). Nu kan Du kommunicera i ända upptill 9600 bps. Levereras med kabel, programvara och telepropp.

1.995:-

SupraBas
040-21 21 97
FriSupport

FLER SUPRAMODEM TILL PANGPRISER:

- **2400-zi Plus** - internt för A2000 .... 1.995:-
- **2400-i** - internt för PC. 995:-
- **2400-i Plus** - internt för PC. 1.875:-

USA Data

USA Data AB, Sadelgatan 6, 213 77 MALMÖ.
Tel 040-22 19 20, fax 040-21 90 07, BBS 040-21 21 97.